

CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE

IZVJEŠTAJ O RADU I STANJU U UPRAVNIM
OBLASTIMA IZ NADLEŽNOSTI
MINISTARSTVA ODBRANE
ZA 2025. GODINU

Podgorica, mart 2026. godine

SADRŽAJ

UVOD.....	3
1. REALIZACIJA AKTIVNOSTI MINISTARSTVA ODBRANE IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2025.GODINU.....	3
2. STRATEŠKA I NORMATIVNA DOKUMENTA I IMPLEMENTACIJA POLITIKE ODBRANE 4	
2.1 IZRADA STRATEŠKIH DOKUMENATA.....	4
2.2 IZRADA NORMATIVNIH DOKUMENATA	5
2.3 IMPLEMENTACIJA POLITIKE ODBRANE	6
4. INTEGRITET U MINISTARSTVU I VOJSCI.....	18
5. ODBRAMBENI RESURSI.....	18
5.1. LJUDSKI RESURSI.....	18
5.2 MATERIJALNI RESURSI	27
5.3 BUDŽET ODBRANE	36
6. INFORMACIONO-KOMUNIKACIONI SISTEMI	37
7. VOJSKA	38
7.1 UČEŠĆE VOJSKE U MEĐUNARODNIM OPERACIJAMA, MISIJAMA I AKTIVNOSTIMA	38
7.2 ANGAŽOVANJE VOJSKE U PODRŠCI DRUGIM INSTITUCIJAMA	39
7.3 OBUKA, OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADRA	40
7.4 INDIVIDUALNA OBUKA I KURSEVI.....	40
7.5 KOLEKTIVNA OBUKA I UČEŠĆE NA VJEŽBAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU	42
9. INSPEKCIJSKI NADZOR	43
10. ADMINISTRATIVNO POSLOVANJE	44
11. UNUTRAŠNJA REVIZIJA	45
12. JAVNOST RADA	45
ZAKLJUČAK	47
PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U OBLASTI ODBRANE.....	49
LISTA PRILOGA	50

UVOD

Ministarstvo odbrane (u daljem tekstu: Ministarstvo) je, u skladu sa članom 65 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br. 78/18, 70/21 i 52/2022), izradilo Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva odbrane za 2025. godinu.

U cilju daljeg jačanja i izgradnje sistema odbrane, Ministarstvo je Programom rada za 2025. godinu utvrdilo pet prioriteta rada i 19 ciljeva, i to:

- Prioritet 1- Unapređenje strateškog, normativnog i institucionalnog okvira Ministarstva odbrane:
 - Cilj 1.1 Izrada novih i praćenje implementacije aktuelnih strateških i normativnih dokumenata;
 - Cilj 1.2 Unapređenje politika i procedura za rad u Ministarstvu odbrane;
- Prioritet 2 – Jačanje odbrambenih sposobnosti i kapaciteta Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore:
 - Cilj 2.1 Izrada i implementacija planova i politike odbrane;
 - Cilj 2.2 Izrada i implementacija planova i politike upravljanja ljudskim resursima;
 - Cilj 2.3 Izrada i implementacija planova i politike upravljanja materijalnim resursima;
 - Cilj 2.4 Izrada i implementacija budžeta za odbranu;
 - Cilj 2.5 Unapređenje sistema upravljanja krizama i sajber odbrana
- Prioritet 3 – Jačanje međunarodne odbrambene saradnje:
 - Cilj 3.1 Bilateralna saradnja;
 - Cilj 3.2 Multilateralna saradnja i regionalne inicijative;
 - Cilj 3.3 Saradnja u okviru NATO i EU.
- Prioritet 4 – Jačanje regionalne i globalne bezbjednosti:
 - Cilj 4.1 – Učešće u međunarodnim aktivnostima, misijama, operacijama i doprinos kolektivnom sistemu odbrane;
- Prioritet 5: Unapređenje uslova života i rada, kao i standarda zaposlenih u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore:
 - Cilj 5.1 Investiranje u infrastrukturu i unapređenje uslova života i rada u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore;
 - Cilj 5.2 Unapređenje standarda zaposlenih u Ministarstvu odbrane i lica u službi u Vojsci Crne Gore.

Realizacija ciljeva praćena je kroz implementaciju 113 indikatora rezultata, od čega je u toku 2025. godine realizovano 90 (80%), dok 23 indikatora nisu realizovana (20%). Realizacijom utvrđenih indikatora rezultata, Ministarstvo je nastavilo da unapređuje odbrambenu politiku, strateški, normativni i institucionalni okvir; jača odbrambene kapacitete i sposobnosti, međunarodnu odbrambenu saradnju, regionalnu i globalnu bezbjednost; te unapređuje uslove života i rada, kao i standarda zaposlenih u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore.

1. REALIZACIJA AKTIVNOSTI MINISTARSTVA ODBRANE IZ PROGRAMA RADA VLADE ZA 2025.GODINU

Tokom 2025. godine Ministarstvo je u kontinuitetu sprovodilo aktivnosti usmjerene na unapređenje sistema odbrane i dostizanje planiranih odbrambenih kapaciteta i sposobnosti potrebnih za izvršavanje misija i zadataka Vojske Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska).

Programom rada Vlade za 2025. godinu planirano je deset aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva, od čega osam aktivnosti u tematskom, a dvije u normativnom dijelu. Realizacija aktivnosti iz Programa rada Vlade značajno je doprinela unapređenju zakonodavnog i funkcionalnog aspekta nacionalnog sistema odbrane.

Od osam aktivnosti iz tematskog dijela, sedam je realizovano dok jedna nije: Informacija o prevođenju tvrđave "Goražda" u status Vojnog muzeja. S obzirom na složenost postupka prevođenja tvrđave „Goražda“ u status Vojnog muzeja koji zahtijeva uključivanje različitih resora na državnom (Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine, Uprava za zaštitu kulturnih dobara i dr.), lokalnom (opština Kotor), kao i međunarodnom nivou (uključivanje državnog arhiva Republike Ausrije), još uvijek nisu prikupljeni svi podaci na osnovu kojih bi bila pripremljena kvalitetna Informacija, zbog čega ista nije upućena Vladi na usvajanje. Procenat realizacije aktivnosti iz tematskog dijela je 87.5%.

Dvije aktivnosti koje pripadaju normativnom dijelu nijesu realizovane: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojski Crne Gore. Zbog kadrovskih i funkcionalnih promjena na čelu Generaštava Vojske i potrebe da se dodatno sagledaju i preispitaju postojeća zakonska rješenja i predložene izmjene i dopune, a koje mogu rezultirati novim predlozima za izmjene i dopune navedenih zakona, to se u 2025. godini odustalo od realizacije ovih aktivnosti. Procenat realizacije aktivnosti iz normativnog dijela je 0%.

Ukupan procenat realizacije aktivnosti Ministarstva planiranih Programom rada Vlade za 2025. godinu je 70%.

Takođe, Ministarstvo je, u skladu sa svojim nadležnostima, realizovalo zaključke Vlade, po sljedećem:

a) zaključci Vlade koji nisu označeni stepenom tajnosti:

- ukupno: 117;
- realizovano: 94;
- nije realizovano: šest;
- nije dospjelo za realizaciju: osam;
- nije razmatrano: devet - zaključci se dominantno odnose na nadležnosti drugih državnih organa.

Stepen realizacije zaključaka Vlade koji nisu označeni stepenom tajnosti je 87%.

b) zaključci Vlade koji su označeni stepenom tajnosti:

- ukupno: 25;
- realizovano: 20;
- nije realizovano: jedan;
- nije dospjelo za realizaciju: dva;
- nije razmatrano: dva - zaključci se dominantno odnose na nadležnosti drugih državnih organa.

Stepen realizacije zaključaka Vlade koji su označeni stepenom tajnosti je 87%.

2. STRATEŠKA I NORMATIVNA DOKUMENTA I IMPLEMENTACIJA POLITIKE ODBRANE

2.1 IZRADA STRATEŠKIH DOKUMENATA

Tokom 2025. godine izrađena je Strategija za suprostavljanje hibridnim prijetnjama 2025-2029 sa pratećim Akcionim planom 2025-2026, koju je Vlada donijela na sjednici od

29.05.2025. godine. Takođe, Ministarstvo je u kontinuitetu pratilo implementaciju postojećih strateških dokumenata u oblasti odbrane. S tim u vezi, Vlada je tokom 2025. godine usvojila sljedeće izvještaje:

- Izvještaj o radu i stanju u upravnim oblastima iz nadležnosti Ministarstva odbrane za 2024. godinu, sa izvještajem o radu Direkcije za zaštitu tajnih podataka za 2024. godinu – mart 2025. godine;
- Izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore 2023 – 2027, za 2024. godinu - april 2025. godine;
- Izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije za primjenu Rezolucije SB UN 1325 i njoj pratećih rezolucija 2024-2027, za 2024. godinu – april 2025. godine;
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023-2026, za 2024. godinu - jun 2025. godine;
- Izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije sajber bezbjednosti Vojske Crne Gore 2023 -2026, za 2024. godinu - jul 2025. godine.

Vlada Crne Gore je, u aprilu 2025. godine, donijela Odluku o obrazovanju Međuresorske komisije za reviziju strateških dokumenata, zakonskih i podzakonskih akata kojima su uređena pitanja od značaja za nacionalnu bezbjednost² (u daljem tekstu: Komisija), kojom predsjedava ministar odbrane, Dragan Krapović. Fokus rada Komisije bio je na reviziji postojeće Strategije nacionalne bezbjednosti Crne Gore i do sada je urađeno sljedeće: analiza postojeće Strategije; analiza zakonskog okvira i identifikacija nedostataka institucionalnih kapaciteta i praksi; definisano bezbjednosno okruženje (globalno i regionalno); identifikovane i definisane bezbjednosne prijetnje, rizici i izazovi; te procjena otpornosti države i društva. Komisija je zadužena da, do kraja III kvartala 2026. godine, izradi predlog nove Strategije nacionalne bezbjednosti sa pratećim Akcionim planom.

2.2 IZRADA NORMATIVNIH DOKUMENATA

U 2025. godini, iz domena odbrane i bezbjednosti, Vlada je donijela sljedeća normativna i druga akta:

- Uredbu o izmjeni Uredbe o zvanjima i zaradi vojno-diplomatskih predstavnika, lica upućenih na rad u međunarodnim organizacijama i administrativno-tehničkog osoblja;
- Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o zaradama lica u službi u Vojsci Crne Gore;
- Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o bližim uslovima i načinu sprovođenja administrativnih i fizičkih mjera zaštite tajnih podataka;
- Odluku o utvrđivanju visine novčane naknade pripadniku/ci Vojske Crne Gore za vrijeme učešća u međunarodnim snagama u okviru misija, operacija i drugih aktivnosti Sjevernoatlantskog saveza, Evropske unije i Ujedinjenih nacija;
- Odluku o dopuni Odluke o utvrđivanju visine novčane naknade pripadniku/ci Vojske Crne Gore za vrijeme učešća u međunarodnim snagama u okviru misija, operacija i drugih aktivnosti Sjevernoatlantskog saveza, Evropske unije i Ujedinjenih nacija;

² „Službeni list Crne Gore“, br. 42/2025.

- Odluku o izmjeni Odluke o obrazovanju Interresorne komisije za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama;
- Odluku o izmjeni Odluke o utvrđivanju visine novčane naknade zaposlenim u Ministarstvu odbrane za vrijeme učešća u NATO savjetodavnom timu za vezu (NATO Advisory and Liaison Team - NALT) u Republici Kosovo.
- Pravilnik o stručnom osposobljavanju i usavršavanju lica u službi u Vojski Crne Gore;
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o stručnom osposobljavanju i usavršavanju lica u službi u Vojski Crne Gore;
- Pravilnik o radnom vremenu u Vojski Crne Gore;
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o stipendiranju za potrebu prijema u službu u Vojski Crne Gore;
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o načinu prevođenja profesionalnog vojnog lica i proizvodnja lica u službi u Vojski;
- Interna pravila o planiranju odbrane u Ministarstvu odbrane i Vojski Crne Gore.

Tokom 2025. godine, Ministarstvu je podnijeto 113 zahtjeva za slobodan pristup informacijama. S tim u vezi, donijeto je 38 rješenje kojima je pristup informacijama dozvoljen, 40 rješenja kojim je pristup informacijama odbijen, 34 rješenja kojim je pristup djelimično dozvoljen, i jedno obavještenje. Pored navedenog, donijeto je i 11 rješenja na osnovu ranije podnešenih zahtjeva.

2.3 IMPLEMENTACIJA POLITIKE ODBRANE

Konzistentnom implementacijom politike odbrane, Ministarstvo u kontinuitetu izgrađuje odbrambene kapacitete i sposobnosti; implementira obaveze proizašle iz članstva Crne Gore u NATO i procesa pristupanja EU; unapređuje bilateralnu i multilateralnu odbrambenu saradnju; i posvećeno doprinosi ispunjavanju odbrambenih ciljeva kreiranjem uslova za izvršenje misija i zadataka Vojske.

Ministarstvo je u junu 2025. godine usvojilo dokument Prioriteti i ciljevi politike odbrane, dok je u novembru 2025. godine usvojen dokument Smjernice za planiranje odbrane. Ovim dokumentima se usmjerava razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore, u skladu sa definisanim prioritetima i ciljevima politike odbrane.

2.3.1 Planiranje odbrane i izdvajanje za odbranu

Ministarstvo je, u januaru 2025. godine, dostavilo Godišnji strateški izvještaj u NATO, kojim je Generalni sekretar NATO informisan o dostignutom stepenu i planovima investiranja Crne Gore u odbranu, učešću u NATO misijama i operacijama, te planovima za razvoj odbrambenih sposobnosti.

Ministarstvo je u maju 2025. godine donijelo nova Interna pravila o planiranju odbrane u Ministarstvu odbrane i Vojski Crne Gore kojim je uređen proces planiranja odbrane, a koje je u potpunosti usklađeno sa NATO procesom planiranja odbrane (NATO Defence Planning Process - NDPP).

U martu i aprilu 2025. godine održane su konsultacije sa NATO, tokom kojih je usaglašen novi paket NATO ciljeva sposobnosti 2025 dodijeljenog Crnoj Gori, a koji je usvojen na ministarskom sastanku u junu iste godine.

Tokom prethodne godine, fokus je bio na izradi nacionalnog odgovora na NATO Upitnik o planiranju odbrambenih sposobnosti Crne Gore 2025 (NATO Defence Planning Capability Survey - DCPS 2025). Ministarstvo je koordiniralo aktivnostima na pripremi i izradi relevantnih odgovora različitih resora državne uprave³ sa ciljem sagledavanja i procjene odbrambenih sposobnosti, otpornosti i civilne spremnosti Crne Gore. S tim u vezi, u decembru 2025. godine, realizovane su bilateralne konsultacije sa NATO u cilju procjene razvoja odbrambenih sposobnosti Crne Gore i implementacije dodijeljenog paketa NATO ciljeva sposobnosti, a na osnovu dostavljenih odgovora na NATO Upitnik.

U skladu sa projekcijama iz Plana investiranja Crne Gore u odbranu 2025-2028, pozitivan trend rasta izdvajanja za odbranu je nastavljen i u 2025. godini, kada je planirano 2,06% BDP za budžet odbrane. Utrošeno je 166,61 miliona EUR, odnosno 2,05% BDP, od čega su uložena sredstva za opremanje i modernizaciju iznosila 42,83%.

Na osnovu odluka sa NATO Samita u Hagu⁴, Ministarstvo je, u drugoj polovini 2025. godine, preduzelo mjere za izradu novog Plana investiranja Crne Gore u odbranu koji obuhvata period 2026-2029. godine. Ovaj strateški dokument Vlada je usvojila u januaru 2026. godine. Dalje povećanje izdvajanja za odbranu osigurava nastavak reformi sistema odbrane, opremanje i modernizaciju Vojske, razvoj njenih kapaciteta i sposobnosti, te dostizanje zahtjevanog nivoa interoperabilnosti u cilju doprinosa razvoju kapaciteta i sposobnosti Alijanse.

2.3.2 Doprinos NATO komandnoj i strukturi snaga

Ministarstvo je, kroz aktivno angažovanje u aktivnostima i inicijativama NATO, nastavilo da doprinosi NATO komandnoj strukturi (NATO Command Structure - NCS) i NATO strukturi snaga (NATO Force Structure - NFS). Doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti prepoznat je kao iskaz posvećenosti Crne Gore zajedničkim ciljevima Alijanse.

Rad u multinacionalnom okruženju predstavlja priliku za zaposlene u Ministarstvu i Vojsci da usvajaju nova profesionalna znanja, razvijaju sposobnosti i stiču iskustava, koja se uspješno primjenjuju u daljem radu, a u cilju unapređenja operativnih sposobnosti Vojske.

U NATO komandnoj strukturi, Vojska doprinosi angažovanjem u Savezničkoj komandi za operacije (Allied Command Operations - ACO), Mons; Združenom centru za vazdušne operacije (Combined Air Operations Center - CAOC), Torehon; i Združenoj komandi snaga (Joint Force Command - JFC), Napulj. U NATO strukturi snaga, Vojska doprinosi angažovanjem u Komandi multinacionalne divizije jugo-istok (Multinational Division South-East – MND SE), Bukurešt.

Takođe, djelovanjem nacionalnih predstavništava pri NATO komandi (NATO HQ) u Briselu, Savezničkoj komandi za operacije (ACO) u Monsu i Savezničkoj komandi za transformacije (ACT) u Norfolku, osnaženo je učešće Crne Gore u procesima planiranja razvoja odbrambenih kapaciteta i sposobnosti, transformacije NATO, zahtjevima za kontribucijom snaga, te procesu donošenju odluka u okviru NATO (Prilog br. 1).

³ Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo energetike i rudarstva, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Generalni sekretarijat Vlade.

⁴ Šefovi država i Vlada članica NATO su na Samitu u Hagu, u julu 2025. godine, donijeli odluku o povećanju izdvajanja za odbranu do 5% BDP, od čega se minimum 3.5% BDP odnosi na direktna izdvajanja za odbranu, dok se do 1.5% BDP odnosi na projekte vezane za jačanje odbrane i bezbjednosti.

2.3.3 Plan odbrane i nacionalni sistem odgovora na krize

Ministarstvo je kontinuirano pružalo stručnu pomoć nosiocima odbrambenih priprema, a u cilju ažuriranja i izrade planova odbrane. U tom smislu, stručna pomoć je pružena u šest lokalnih samouprava, četiri organa državne uprave, šest preduzeća koja vrše usluge od posebnog značaja za odbranu i dvije zdravstvene ustanove, i to:

- lokalne samouprave: Šavnik, Andrijevica, Mojkovac, Bijelo Polje, Pljevlja i Budva;
- organi državne uprave: Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga;
- preduzeća: „Crnogorski elektroprenosni sistem“ AD, „13. Jul - Plantaže“ AD Podgorica, „Rudnik uglja“ AD Pljevlja, Industrija piva i sokova „Trebjesa“ d.o.o Nikšić, „Voli trade“ d.o.o. Podgorica i „Željeznički prevoz Crne Gore“ AD Podgorica;
- zdravstvene ustanove: ZU Kliničko-bolnički centar u Kotoru i JZU Opšta bolnica u Pljevljima.

Takođe, Ministarstvo je ispunjavalo obaveze u okviru NATO sistema odgovora na krize. S tim u vezi, predstavnici Ministarstva su učestvovali na NATO vježbi upravljanja krizama „Crisis Management Exercise (CMX25)“ realizovanoj u martu 2025. godine i „Short Notice Exercise“ (SNEX) realizovanoj u septembru 2025. godine. Takođe, učestvovali su na inicijalnoj planskoj konferenciji i obukama za pripremu naredne CMX vježbe, koja će se realizovati u 2027. godini.

3. MEĐUNARODNA SARADNJA

3.1 BILATERALNA SARADNJA

Bilateralna saradnja odvijala se u skladu sa potpisanim ili usaglašenim godišnjim planovima bilateralne saradnje i međunarodnim sporazumima, kroz realizaciju posjeta, konferencija, obuka i vježbi, programe obrazovanja, te projekata usmjerenih na jačanje kapaciteta Ministarstva i Vojske.

3.1.1 Republika Albanija

Potpisan je godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 58,33%. Fokus saradnje je na zajedničkim preduputnim obukama za aktivnosti isturenih kopnenih snaga (FLF) i saradnji mornarica u cilju obuke i učešća u NATO operaciji „Sea Guardian“.

3.1.2 Bosna i Hercegovina

U junu je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 50%. U okviru toga, realizovana je posjeta predstavnika Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, a u cilju uvida u postojeće rezervne djelove za helikoptere GAZELA koje posjeduje Vojska, te razmatranja mogućnosti njihove donacije ili prodaje.

3.1.3 Republika Italija

U avgustu i decembru 2025. godine četiri broda italijanske Mornarice boravili su u crnogorskim lukama. Nastavljeno je obrazovanje četiri crnogorska kadeta na vojnim akademijama u Republici Italiji. Državni sekretar Marko Marković sastao se sa predstavnicima Komisije za spoljne poslove i odbranu u Senatu Republike Italije u martu 2025. godine, kada je potvrđena spremnost za dalje jačanje saradnje u oblasti odbrane.

3.1.4 Sjedinjene Američke Države (SAD)

Saradnja Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Državama u značajnoj mjeri odnosila se na unapređenje kapaciteta Ministarstva i Vojske, kroz edukaciju, obuku i školovanje ljudstva, saradnju u oblasti sajber odbrane, modernizaciju i opremanje Vojske, kao i učešća u međunarodnim vježbama.

Tokom godine, ministar Dragan Krapović se sastao sa ambasadoricom SAD Džudi Rajzing Rajnke i regionalnom koordinatorkom Instituta za upravljanje bezbjednošću (Institute for Security Governance - ISG), Lori Renwick Zaimovic. U septembru, ministar Dragan Krapović je boravio u posjeti SAD-u, kada su održane devete Bilateralne odbrambene konsultacije. Tokom prilika ministar se sastao sa podsekretarom za odbrambenu politiku američkog Ministarstva rata, Elbridžem Kolbijem, kao i specijalnim izaslanikom predsjednika Sjedinjenih Američkih Država za specijalne misije, Ričardom Grenelom. Ministar je posjetio i NATO Savezničku komandu za transformaciju (ACT) u Norfolku, gdje se susreo sa vrhovnim komandantom Savezničke komande za transformaciju, admiralom Pjerom Vandijeom.

Državni sekretar Marko Marković se u junu sastao sa komandantom Nacionalne garde Savezne države Mejn i komesarkom Odjeljenja za odbranu, pitanja veterana i upravljanje vanrednim situacijama, brigadnom generalicom Dajan Dun, koja je prisustvovala Danu visokih zvanica u okviru vježbe „Immediate Response 25/Defender Europe 2025“. U septembru, u teritorijalnim vodama Crne Gore i Luci Bar boravio je vojni brod „USS MOUNT WHITNEY (LCC-20)“.

SAD su, kroz proces modernizacije i opremanja, u kontinuitetu pružale podršku daljem jačanju odbrambenog sistema Crne Gore, i to:

- isporukom četiri lako-oklopna pješadijska vozila - JLTV (avgust), čime je zaokružena kompletna isporuka navedenih vozila;
- donacijom logorske opreme kompanije „Alaska Defense“ (avgust) u vrijednosti od 13.620.766 USD. Adekvatna obuka je realizovana u periodu septembar-novembar, u Crnoj Gori.

Nastavljeno je obrazovanje crnogorskog kadeta na američkoj vojnoj akademiji u Anapolisu, kao i usavršavanje profesionalnog vojnog kadra na prestižnim vojno-obrazovnim institucijama u SAD-u.

3.1.5 Ukrajina

Crna Gora je nastavila da, u skladu sa svojim kapacitetima, pruža sveobuhvatnu pomoć Ukrajini u cilju zaštite njenog teritorijalnog suvereniteta i integriteta. U februaru, na marginama Minhenske bezbjednosne konferencije, realizovan je susret ministra Dragana Krapovića i ministra odbrane Ukrajine Rustema Umerova.

3.1.6 Republika Grčka

Potpisan je godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 42%. U maju, načelnik Štaba Generalštaba VCG i v.d. generalnog direktora Direktorata za logistiku učestvovali na izložbi odbrambene industrije DEFEA, koja je održana u Atini. U julu ministar, Dragan Krapović, sastao se sa ministrom odbrane Republike Grčke, Nikilaosom Dendiasom, na marginama NATO samita u Hagu. Takođe, pripadnici Vazduhoplovstva VCG učestvovali su na vojnoj vježbi INIOCHOS, a nastavljeno je i sa obrazovanjem kadeta na vojno obrazovnim ustanovama u Republici Grčkoj. Ministarstvo i Ministarstvo nacionalne odbrane Republike Grčke potpisali su Notu o pristupanju Tehničkom aranžmanu između Ministarstva odbrane Crne

Gore i Ministarstva nacionalne odbrane Republike Grčke o učešću crnogorskog osoblja na brodovima Mornarice Republike Grčke u NATO operaciji „Sea Guardian“.

3.1.7 Republika Francuska

Potpisan je godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 100%. Odbrambena saradnja sa Republikom Francuskom ogleda se u realizaciji projekta izgradnje dva patrolna broda za potrebe Mornarice VCG u francuskom brodogradilištu „KERSHIP“. Tokom 2025. godine, pripadnici Mornarice VCG boravili su u Francuskoj u cilju praćenja dinamike izgradnje brodova. Takođe, delegacija potpredsjednika Vlade Crne Gore, Alekse Bečića, u čijem sastavu je bio i ministar Dragan Krapović boravila je u radnoj posjeti brodogradilištu „KERSHIP“. Po prvi put, izabran je kandidat za usavršavanje u Ratnoj školi u Parizu, za akademsku 2026/2027. godinu. Nastavljena je saradnja mornarica uplovljavanjem francuskih brodova u teritorijalne vode Crne Gore, kao i organizacijom kurseva francuskog jezika za zaposlene u Ministarstvu i Vojsci, u saradnji sa Ambasadom Republike Francuske u Podgorici.

3.1.8 Republika Mađarska

U avgustu je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 75%. Takođe, u avgustu v.d. generalne direktorice Direktorata za politiku odbrane boravila je u radnoj posjeti Ministarstvu odbrane Mađarske, dok je u novembru načelnik Generalštaba VCG boravio u zvaničnoj posjeti Republici Mađarskoj. U cilju identifikacije spomen obilježja mađarskim vojnicima stradalim tokom I Svjetskog rata na teritoriji opština Herceg Novi i Budva, realizovana je posjeta predstavnika Odjeljenja za ratna groblja iz Ministarstva odbrane Republike Mađarske.

3.1.9 Republika Hrvatska

U aprilu, ministar Dragan Krapović učestvovao je na 8. Jadranskoj vojnoj i vazduhoplovnoj izložbi i konferenciji „ASDA“, koja je realizovana u Zagrebu. Nastavljena je saradnja u oblasti obrazovanja crnogorskih kadeta na Hrvatskom vojnom učilištu „dr Franjo Tuđman“. Trenutno se na pomenutoj akademiji obrazuje sedam crnogorskih kadeta, četiri u Splitu i tri u Zagrebu.

3.1.10 Republika Letonija

U februaru, na marginama Minhenske bezbjednosne konferencije, ministar Dragan Krapović sastao se sa ministrom odbrane Republike Letonije, Andrisom Sprudsom. Tom prilikom potpisan je Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Letonije o saradnji u oblasti odbrane. U septembru u Rigi, realizovan je sastanak političkih direktora dva ministarstva. Pripadnici VCG učestvovali su u sastavu NATO isturenih kopnenih snaga (Forward Land Forces – FLF) stacioniranih u bazi Adaži, u cilju jačanja istočnog krila Alijanse.

3.1.11 Republika Srbija

U julu je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 62%. U junu, pripadnici VCG učestvovali su na međunarodnoj vojnoj vježbi „Platinasti vuk 25“, koja se realizovala u Vranju. U septembru, dva pripadnika VCG prisustvovala su vojnoj paradi u Beogradu. U decembru potpisan je Protokol između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Srbije o saradnji u oblasti vojnog obrazovanja. Sagledavaju se i mogućnosti unaprjeđenja saradnje u oblasti vojne medicine.

3.1.12 Savezna Republika Njemačka

U februaru, ministar Dragan Krapović učestvovao je na Minhenskoj bezbjednosnoj konferenciji. U aprilu u Berlinu, realizovani su štabni razgovori između predstavnika dva ministarstva. U cilju jačanja saradnje u oblasti opremanja i modernizacije, razmatra se model saradnje kroz potpisivanje međuvladinog sporazuma (G2G).

3.1.13 Kanada

U 2025. godini, Vojska je nastavila da pruža doprinos NATO isturenim kopnenim snagama (FLF) u Letoniji, pod komandom Kanade. U septembru državni sekretar Marko Marković sastao se sa ambasadorom Kanade, Mišel Kameron. U decembru, potpisan je Memorandum o razumijevanju sa Kanadskom privrednom korporacijom (Canadian Commercial Corporation - CCC) na period važenja od tri godine.

3.1.14 Republika Sjeverna Makedonija

U martu je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 61%. Saradnja se realizuje prevashodno obrazovanjem crnogorskih kadeta na Vojnoj akademiji u Skoplju, kao i realizaciji aktivnosti u oblasti integriteta, revizije i ljudskih resursa, te obuke u zimskim uslovima i skijanju.

3.1.15 Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske

U aprilu je potpisan Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 59%. U februaru, ministar Dragan Krapović boravio je u zvaničnoj posjeti Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske, kada se sastao sa ministrom za Oružane snage Ministarstva odbrane Ujedinjenog Kraljevstva, Lukom Polardom i članom Gornjeg doma Parlamenta Ujedinjenog Kraljevstva (Doma lordova), lordom Vernonom Koukerom. Tom prilikom, potpisan je revidirani Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske o unapređenju bilateralne odbrambene i bezbjednosne saradnje. Ministar Dragan Krapović se, u Podgorici, sastao sa tadašnjim specijalnim izaslanikom premijera Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske za Zapadni Balkan, Lordom Stjuart Pičom.

3.1.16 Republika Slovenija

U martu u Ljubljani, održane su odbrambene bilateralne konsultacije na nivou generalnih direktora Direktorata za politiku odbrane, kada je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje. Stepenn njegove realizacije je 58%. U septembru, realizovana je zvanična posjeta ministra odbrane Republike Slovenije, Boruta Sajovica Crnoj Gori. Ovom prilikom potpisan je Sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Slovenije o donaciji samohodnog nišanskog radara SNAR-10, koji je Ministarstvo odbrane Crne Gore doniralo slovenačkoj strani kao muzejski eksponat. U oktobru, ministar Dragan Krapović učestvovao je na 1. međunarodnoj odbrambenoj izložbi i konferenciji SİDEC 2025, koja je realizovana u Celju.

3.1.17 Republika Austrija

U martu je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 70%. U oktobru, u posjeti Ministarstvu je boravio Generalni sekretar Federalnog ministarstva odbrane Republike Austrije, Arnold Kammel. Takođe, u oktobru, Crna Gora je bila domaćin trećeg modula „Regionalnog strateškog kursa za rukovodioce“, koji je realizovan pod austrijskim pokroviteljstvom, a u saradnji sa zemljama regiona. Dogovoreno je da federalna ministarka odbrane Republike Austrije, Klaudija Taner, boravi u zvaničnoj Crnoj Gori u prvoj polovini 2026. godine. Na Terezijanskoj vojnoj akademiji trenutno se obrazuju dva crnogorska kadeta.

3.1.18 Češka Republika

U maju, delegacija Ministarstva odbrane Češke Republike boravila je u Crnoj Gori, kada su započete procedure za usaglašavanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Češke Republike (G2G) o saradnji u oblasti odbrane, kao i Implementacionog sporazuma na nivou ministarstava. U tom kontekstu, u decembru, delegacija Ministarstva posjetila je Češku Republiku gdje je predstavljena finalna verzija G2G sporazuma, a potpisivanje se očekuje početkom 2026. godine. Njegovim potpisivanjem stvoriće se mogućnosti za definisanje novih polja saradnje i obezbjediće osnovu za kreiranje Implementacionog sporazuma o nabavci opreme za potrebe Vojske. Češka strana je više puta iskazala interesovanje da shodno potrebama Vojske ponudi asortiman različitih proizvoda, imajući u vidu da je češka vojna industrija u razvoju.

3.1.19 Republika Bugarska

U decembru, ministar Dragan Krapović boravio je u zvaničnoj posjeti Republici Bugarskoj, kada se sastao sa bugarskim ministrom odbrane Atanasom Zaprianovom. Tom prilikom, ministar Krapović je posjetio crnogorski kontingent stacioniran u bazi u Novom Selu, koji, pod komandom Italije, doprinosi NATO isturenim kopnenim snagama (FLF) u cilju jačanja istočnog krila Alijanse.

3.1.20 Republika Turska

U aprilu je potpisan godišnji Plan bilateralne saradnje, čiji je stepen realizacije 54%. Ministar Dragan Krapović potpisao je Izmjene i dopune Amandmana broj 1 u vezi sa Protokolom o implementaciji finansijske pomoći iz 2019. godine, između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske. U 2025. godini opredijeljen je značajan iznos donacije u iznosu od 960.644,63 USD i dodatnih 564.034,26 USD, koju je potrebno iskoristiti u narednih 5 godina. Takođe, u toku su završne procedure za potpisivanje ugovora o donaciji dva vozila i devet elektroagregata. U julu delegacija Ministarstva učestvovala je na 17. Međunarodnom sajmu odbrambene industrije – IDEF.

3.1.21 Ujedinjeni Arapski Emirati (UAE)

U februaru, ministar Dragan Krapović učestvovao je na 17. Međunarodnoj izložbi i konferenciji odbrane „IDEX 2025“ i 8. Pomorskoj izložbi i konferenciji odbrane „NAVDEX 2025“, koje su realizovane u Abu Dabiju. Na marginama događaja, ministar Krapović sastao se sa državnim ministrom za odbrambena pitanja UAE Mohamedom bin Mubarakom Fadel Al Mazruijem. Takođe, u novembru, ministar Krapović prisustvovao je 19. Sajmu vazduhoplovstva „Dubai Airshow 2025“ u Dubaiju. Tom prilikom ministar se sastao sa ministrom odbrane, zamjenikom premijera UAE i prijestolonasljednikom Dubaija, Nj.V.šeikom Hamdanom bin Mohamedom bin Rašidom Al Maktumom.

3.1.22 Republika Indonezija

U decembru, ministar Dragan Krapović se sastao sa pukovnikom Budijom Alamsjahom, novoimenovanim izaslanikom odbrane Republike Indonezije akreditovanim za Crnu Goru sa sjedištem u Beogradu, koji je boravio u nastupnoj posjeti Crnoj Gori.

3.2 MULTILATERALNA SARADNJA

Multilateralne aktivnosti odnosile su se na ispunjavanje međunarodnih obaveza iz nadležnosti Ministarstva, a u skladu sa godišnjim kalendarima obaveza UN, OEBS i sporazuma o kontroli naoružanja.

3.2.1 Saradnja sa Organizacijom za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS)

Realizovane su sve obaveze iz nadležnosti Ministarstva odbrane koje proizilaze iz Godišnjeg kalendara obaveza OEBS Centra za prevenciju konflikata. Izrađeni su i razmijenjeni Upitnik o protivpješadijskim minama, Godišnja razmjena vojnih informacija (AEMI), Globalna razmjena vojnih informacija (GEMI), Informacija o planiranju odbrane i budžetu za odbranu, Godišnji kalendar i ograničavajuće odredbe, kao i Informacija o kontaktima. Pored navedenog, Ministarstvo je učestvovalo u izradi nacionalnih informacija, a koje se odnose na OEBS Kodeks ponašanja u političko–vojnim aspektima bezbjednosti, izvještaje/upitnike o malom oružju i lakom naoružanju i skladištima konvencionalne municije, te izvještaje i upitnike o transferima konvencionalnog naoružanja.

Ministarstvo ima intenzivnu saradnju i sa Misijom OEBS u Crnoj Gori po pitanju koordinacije aktivnosti u realizaciji projekta „Ublažavanje bezbjednosnih rizika povezanih sa SALW/SCA u Crnoj Gori“. U tom smislu, državnog sekretara, Marko Marković, se sastao sa šefom OEBS misije u Crnoj Gori, ambasadorom Janom Haukaasom. Takođe, formirani su Radno tijelo i Strateški odbor projekta, te potpisan Ugovor o donaciji opreme za prevenciju požara. Inicirano je usklašavanje novog nacrtu ugovora za donaciju dodatne protivpožarne opreme.

3.2.2 Saradnja sa Ujedinjenim nacijama (UN)

Dostavljeni su godišnji izvještaji po pitanju sprovođenja međunarodno-pravnih instrumenata iz oblasti razoružanja i kontrole naoružanja: Godišnji izvještaj o usklađenosti sa Konvencijom o konvencionalnom oružju (CCW); Godišnji izvještaj o implementaciji Izmijenjenog protokola II o zabrani ili ograničenju upotrebe mina, mina iznenađenja i drugih sredstava CCW Konvencije; Godišnji izvještaj po članu 7 Konvencije o zabrani upotrebe, skladištenja, proizvodnje i prometa protivpješadijskih mina i njihovom uništavanju (APLC); Godišnja izjava u skladu sa Haškim kodeksom ponašanja protiv širenja balističkih projektila (HCOC); Godišnji izvještaj o mjerama povjerenja u vezi sa Konvencijom o biološkom oružju (BWC); Godišnji izvještaj u vezi sa informacijama o nacionalnim programima u zaštitne svrhe protivhemijskog oružja a u skladu sa članom X Konvencije o hemijskom oružju (CWC) i Godišnji izvještaj o statusu nacionalne implementacije člana VII Konvencije o hemijskom naoružanju (CWC).

U maju, ministar Dragan Krapović je na poziv ministarke vanjskih poslova Analene Berбок i ministra odbrane Savezne Republike Njemačke Borisa Pistorijusa učestvovao na Ministarskom sastanku o mirovnim operacijama UN, koji je realizovan u Berlinu. U septembru, ministar se, tokom posjete SAD-u, u Njujorku sastao sa podsekretarkom UN za politička i pitanja izgradnje mira, Rozmari Dikarlo.

3.2.3 Implementacija „Bečkog dokumenta 2011“ (BD11)

Sprovođenje obaveza iz Bečkog dokumenta 2011 realizovano je u skladu sa planovima inspekcija, obuka i sastanaka radnih tijela, po sljedećem:

- u februaru, Crna Gora je sa jednim gostom inspektorom učestvovala u timu Kraljevine Nizozemske u evaluacijskoj posjeti Azerbejdžana;
- u maju, Crna Gora je sprovedla inspekciju Specifičnog područja u Švajcarskoj sa gostom inspektorom iz Kraljevine Nizozemske;
- u novembru, Crna Gora je sprovedla evaluacijsku posjetu u Republici Austriji sa jednim gostom inspektorom iz Češke Republike;

- u novembru, predstavnik Ministarstva učestvovao je u radu Regionalne godišnje radionice po Bečkom dokumentu, čiji je domaćin bila Mađarska;
- u decembru, sa državama članicama OEBS razmijenjena je Vojna informacija Crne Gore po Bečkom dokumentu 2011.

Ministarstvo je nastavilo aktivnosti u okviru NATO-ADN⁵/VCC⁶, u cilju koordinacije i sprovođenja aktivnosti kontrole naoružanja u okviru NATO.

3.2.4 Implementacija Sporazuma o podregionalnoj kontroli naoružanja (SPKN)

Sprovođenje obaveza iz Sporazuma o podregionalnoj kontroli naoružanja (SPKN-Dayton) realizovano je u skladu sa planovima inspekcija, obuka i sastanaka radnih tijela, po sljedećem:

- sprovođenje inspekcija po SPKN:
 - pasivna kvota: u junu, realizovana je inspekcija prijavljene lokacije na teritoriji Crne Gore od strane Republike Srbije;
 - aktivna kvota: u septembru, realizovana je inspekcija prijavljene lokacije na teritoriji Bosne i Hercegovine od strane Crne Gore;
- realizovana su dva sastanka Stalne radne grupe (SRG), kao i dva sastanka Podregionalne konsultativne komisije (PRKK);
- u decembru, realizovan je sastanak „Razmijenjena godišnja vojna informacija po SPKN“ u Beču;
- u martu u Republici Hrvatskoj, realizovana je obuka po Sporazumu o podregionalnoj kontroli naoružanja u organizaciji RACVIAC-a.

3.2.5 Centar za bezbjednosnu saradnju - RACVIAC

Ministarstvo na godišnjem nivou usaglašava plan aktivnosti sa RACVIAC-om, na osnovu kojeg predstavnici Ministarstva i Vojske učestvuju u radu konferencija, okruglih stolova, radionica, seminara i kurseva u organizaciji ovog Centra. U maju, državni sekretar, Marko Marković, se tokom radionice „Transparentnost u sektoru bezbjednosti“ u Bečićima sastao sa direktorom RACVIAC-a ambasadorom Konstantin-Mihail Grigorijem. U junu, Ministarstvo je uputilo nacionalnog predstavnika u RACVIAC, na poziciju menadžera aktivnosti SSG stuba. U martu i oktobru, predstavnici Ministarstva učestvovali su na 53. i 54. sastanku Multilateralne savjetodavne grupe (MAG).

3.2.6 Proces saradnje ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (South East Defence Ministers Cooperation Process - SEDM)

U novembru, ministar Dragan Krapović učestvovao je na ministarskom sastanku SEDM inicijative u Sarajevu. Tom prilikom, usvojena je Zajednička izjava kojom su ministri potvrdili da će nastaviti sa pružanjem podrške Ukrajini, kao i sa doprinosom realizaciji projekata u okviru SEDM, u skladu sa nacionalnim interesima i kapacitetima. U martu i septembru, predstavnici Ministarstva učestvovali su na sastancima SEDM Koordinacionog odbora, dok su, u junu, predstavnici Generalštaba VCG učestvovali na sastanku zamjenika načelnika generalštabova zemalja članica.

3.2.7 Balkanska medicinska namjenska jedinica (Balkan Medical Task Force - BMTF)

Predstavnici Ministarstva i Vojske učestvovali su u radu Upravnog odbora i Stalne organizacije ove jedinice. Kroz Program pomoći u okviru BMTF-a, Ministarstvu je dodijeljeno

⁵ NATO Sekcija za kontrolu naoružanja, razoružanje sprječavanje širenja oružja za masovno uništenje.

⁶ Verification coordination commity (VCC) – Verifikacioni koordinacioni komitet.

jedno vojno ambulantno vozilo, četiri modularna šatora sa sistemima za grijanje i hlađenje, i četiri stanice za trijažu sa nosilima.

3.2.8 Američko-jadranska povelja (US-Adriatic Charter - A-5)

U 2025. godini, Bosna i Hercegovina je predsjedavala A-5 inicijativom. U aprilu, predstavnik Ministarstva učestvovao je na sastanku političkih direktora ministarstava odbrane i vanjskih poslova. U septembru, načelnik Generalštaba VCG, brigadni general Miodrag Vuksanović, učestvovao je na 28. konferenciji načelnika generalštabova oružanih snaga. U oktobru, v.d. generalne direktorice Direktorata za politiku odbrane učestvovala na sastanku političkih direktora ministarstava odbrane, dok je u decembru, državna sekretarka, mr Sandra Radević, učestvovala na sastanku ministara odbrane.

3.2.9 Odbrambena saradnja Srednje Evrope i Zapadnog Balkana (CEDC+)

U septembru u Bratislavi, državni sekretar, Marko Marković, učestvovao je na sastanku ministara odbrane u okviru ove inicijative.

3.2.10 GRAZ/KREMS format

U okviru GRAZ/KREMS formata realizovan je „Regionalni strateški kurs za rukovodioce“ (Regional Strategic Leadership Course - RSLC), pri čemu se prvi modul realizovao u Republici Austriji u maju 2025. godine, drugi modul u Bosni i Hercegovini u septembru 2025. godine, dok je Crna Gora bila domaćin trećeg modula u oktobru 2025. godine.

3.2.11 Godišnji brifing vojno-diplomatskih predstavnika

U oktobru u Podgorici, realizovan je Godišnji brifing vojno-diplomatskih predstavnika akreditovanih u Crnoj Gori. Izaslanici odbrane imali su priliku da se upoznaju sa projektima i aktivnostima koje Ministarstvo i Vojska sprovode, a odnose se na obuku, usavršavanje i obrazovanje kadra, učešće pripadnika Vojske u međunarodnim misijama i operacijama, kao i na opremanje i modernizaciju.

3.2.12 Saradnja sa NATO

Crna Gora ostaje posvećena pružanju doprinosa međunarodnom miru i bezbjednosti kroz angažman pripadnika Vojske u NATO aktivnostima, misijama i operacijama.

U skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore⁷, početkom decembra 2025. godine upućen je jedan predstavnik Ministarstva u NALT u Republici Kosovo.

U novembru, Skupština Crne Gore donijela je Odluku o upućivanju pripadnika Vojske u sastav NATO aktivnosti pružanja bezbjednosne pomoći i treninga za Ukrajinu (NATO Security Assistance and Training for Ukraine - NSATU), gdje je planirano upućivanje do dva pripadnika Vojske Crne Gore.

U cilju kontinuirane podrške NATO politikama i pomoći partnerskim državama, Ministarstvo je u 2025. godini opredijelilo 10.000 eura za doprinos sprovođenju aktivnosti Kancelarije Generalnog sekretara NATO u oblasti „Žene, mir i bezbjednost“, kao i značajna sredstva za podršku Ukrajini kroz Sveobuhvatni paket pomoći za Ukrajinu (CAP) i druge mehanizme pomoći Ukrajini u okviru NATO.

⁷ Odluka Vlade Crne Gore od 09. septembra 2022. godine o upućivanju zaposlenih u Ministarstvu odbrane u NATO Savjetodavni tim za vezu (NATO Advisory and Liaison Team-NALT) u Republici Kosovo predviđeno je upućivanje do dva zaposlena, uz mogućnost rotacije.

Tokom 2025. godine predstavnici Ministarstva uzeli su učešće na više redovnih sastanaka Kontakt grupe za odbranu Ukrajine (Ukraine Defence Contact Group - UDCG), koja je uspostavljena sa ciljem koordinacije pružanja pomoći Ukrajini, a na osnovu iskazanih potreba i zahtjeva Ukrajine.

Tokom 2025. godine, potpisana su sljedeća dokumenta:

- Nota o pristupanju Odjeljenja nacionalne odbrane Kanade, Ministarstva odbrane Danske, Ministarstva odbrane Kraljevine Norveške, ministra nacionalne odbrane Republike Poljske Memorandumu o razumijevanju u vezi sa uspostavljanjem mreže NATO centara za obuku pilota u Evropi (skraćeno: NFTE MOU);
- Tehnički aranžman i Amandman br. 1 između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva nacionalne odbrane Rumunije u pogledu izvođenja združene kombinovane obuke tokom 2025. godine;
- Pismo u vezi sa kontribucijom Međunarodnom fondu za Ukrajinu sa Okvirnim aranžmanom 2 i Projektnim aranžmanom 1, u vezi sa Povjerilačkim fondom za NATO bezbjednosnu pomoć i obuku za Ukrajinu (NSATU Povjerilački fond);
- Pismo namjere u vezi sa multinacionalnim rješenjima za obezbjeđivanje prekograničnog vazdušnog prostora za NATO aktivnosti.

Realizovane su brojne posjete i susreti sa predstavnicima Sjevernoatlantskog saveza, i to:

- u februaru, junu i oktobru, ministar Krapović učestvovao je na sastancima Sjevernoatlantskog savjeta NATO (NAC), na nivou ministara odbrane;
- u junu, ministar Krapović bio je u sastavu crnogorske delegacije koja je učestvovala na Samitu NATO u Hagu. Tom prilikom, ministar je učestvovao na radnoj večeri u formatu ministara odbrane na temu odvratanja i odbrane, i kontinuiteta pružanja podrške Ukrajini kroz NATO mehanizme. Na marginama Samita, sastao se sa ministrom odbrane Grčke, Nikolaosom Dendiasom, i ministrom odbrane Bugarske, Atanasom Zaprianovim;
- u martu, ministar Krapović sastao se sa prethodnim komandantom KFOR-a, general-majorom Enrikeom Barduanijem, dok se u oktobru, sastao se sa novoimenovanim komandantom, general-majorom Ozkanom Ulutašom. Tom prilikom istaknut je značaj KFOR-a za bezbjednost i stabilnost regiona Zapadnog Balkana;
- u maju i decembru, v.d. generalne direktorice Direktorata za politiku odbrane učestvovala je na sastancima političkih direktora NATO u Briselu;
- u julu i septembru, predstavnik Ministarstva učestvovao je na sastanku direktora za razvoj sposobnosti i sastanku Koordinacionog odbora u okviru Koncepta okvirne nacije (Framework Nation Concept - FNC), na čijem se čelu nalazi Italija;
- u septembru, predstavnik Ministarstva održao je predavanje na REACT forumu na temu: „Osam godina članstva u NATO: Crna Gora kredibilan partner NATO.“

3.2.13 Doprinos evropskim integracijama

Značaj evropskih integracija za Crnu Goru, kao i osnažena dinamika ovog procesa u kontekstu ispunjavanja utvrđenih obaveza iz EU agende, za rezultat je imalo realizaciju brojnih aktivnosti:

- u januaru, ministar Krapović organizovao je radni ručak sa Stalnim izvjestiocem EU za Crnu Goru i poslanikom Evropskog parlamenta Marjanom Šarecom. Tom prilikom razgovarano je o ostvarenom napretku Crne Gore u procesu evropskih integracija;

- u februaru, državni sekretar Marko Marković sastao se sa šeficom Odjeljenja za Jugoistočnu Evropu/Zapadni Balkan u Evropskoj službi za vanjske poslove Zuzanom Mikalkovom Sutiakovom;
- u februaru, Savjet Evropske unije je, u okviru Evropskog mirovnog instrumenta, odobrio Mjeru pomoći za potrebe Vojske za 2025. godinu, u vrijednosti od šest miliona eura. Odnosi se na nabavku opreme za jačanje kapaciteta Vojske u oblastima ekstremno zimskih uslova, HBRNO kapaciteta i za potragu i spašavanje (S&R). U oktobru, Ministarstvo je zaključilo Memorandum o razumijevanju sa Estonskim centrom za odbrambene investicije (ECDI) ⁸ za nabavku navedene opreme.
- u martu, ministar Krapović sastao se sa novoimenovanim izaslanikom odbrane EU akreditovanim za Crnu Goru, pukovnikom Alešom Minarikom;
- u aprilu, visoka predstavnica EU za vanjske poslove i politiku bezbjednosti i potpredsjednica Evropske komisije, Kaja Kalas, tokom zvanične posjete Crnoj Gori sastala se sa ministrom Krapovićem;
- u oktobru, ministar Krapović sastao se sa zamjenikom direktora za Zapadnu Evropu u Evropskoj službi za vanjske poslove Emanuelom Žiofreom i ambasadorom EU u Crnoj Gori Johanom Satlerom. Na sastanku je razgovarano o integracionom procesu Crne Gore, saradnji u domenu vanjske i bezbjednosne politike sa posebnim fokusom na oblasti odbrane i bezbjednosti;
- u oktobru, ministar Krapović sastao se sa ambasadorkom Republike Italije u Crnoj Gori Andreinom Marselom, kojom prilikom je razgovarano o aktivnostima koje se preduzimaju za unaprijeđenje evropske odbrambene industije, kroz SAFE mehanizam;
- u decembru, ministar Krapović učestvovao je na prvom Dijalogu EU-Crna Gora o bezbjednosti i odbrani u Briselu, koji je organizovan sa ciljem jačanja saradnje i strateškog partnerstva. Ministar se tom prilikom sastao sa visokom predstavnicom EU za vanjske poslove i politiku bezbjednosti Kajem Kalas i komesarom za odbranu i svemir Anrijusom Kubilijusom;

Ministarstvo je učestvovao u pripremi priloga Izvještaju Evropske komisije, kroz dostavljanje informacija iz svoje nadležnosti, koje se primarno odnose na pregovaračko poglavlje 31- Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, ali i na pregovaračka poglavlja 5 - Javne nabavke i 20 - Preduzetništvo i industrijska politika. Predstavnici Ministarstva kontinuirano su učestvovali u radu pregovaračkih grupa za ova poglavlja.

U martu, Ministarstvo je, posredstvom TAIEX instrumenta Evropske komisije, u Podgorici organizovalo radionicu na temu „Zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike (ZBOP)“. Tom prilikom, predstavnici više resora državne uprave bili su u prilici da ih eksperti iz država članica EU upoznaju sa institucionalnim okvirom za sprovođenje ZBOP-a, kao i najvažnijim politikama i strateškim dokumentima.

U junu, Skupština Crne Gore donijela je Odluku o upućivanju do tri pripadnika Vojske u sastav misije vojne pomoći EU za podršku Ukrajini (European Military Assistance Mission Ukraine - EUMAM), u svojstvu instruktora. U saradnji sa Republikom Slovenijom razmatra se modalitet učešća u ovoj misiji.

Predstavnici Ministarstva učestvovali su u radu Operativnog tijela za implementaciju Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023-2026. U decembru, održano

⁸ Estonian Centre for Defence Investment -ECDI je implementaciono tijelo Evropske unije koje će izvršiti nabavku i isporuku opreme.

je predavanje studentima Fakulteta političkih nauka u Podgorici na temu „Jačanje odbrambene dimenzije EU“.

4. INTEGRITET U MINISTARSTVU I VOJSCI

Najznačajniji zadaci u oblasti integriteta bili su: praćenje implementacije mjera iz Plana integriteta u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore, organizovanje i realizacija obuka, identifikovanje novih oblasti rizika, kao i saradnja sa nacionalnim i međunarodnim partnerima u oblasti izgradnje integriteta i prevencije korupcije.

Agenciji za sprečavanje korupcije blagovremeno su dostavljeni: Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za sprovođenje Plana integriteta za 2024. godinu, Registar sponzorstava i donacija, Registar poklona javnih funkcionera, kao i Registar politički eksponiranih lica u Ministarstvu.

U maju su usvojene nova Knjiga procedura i novi Registar rizika Ministarstva, a u cilju unapređenja sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola.

Fokus je bio i na unapređenju modela vođenja evidencije i postupanja po prijavama mobinga u Ministarstvu. S tim u vezi, analiziran je nacrt Smjernica koje sadrže pregled zakonskih rješenja, uporedne prakse i preporuke za postupanje u slučaju mobinga, koji je dostavio Centar za integritet u sektoru odbrane Norveške (CIDS), a koje će biti usvojene u narednom periodu.

Realizovane su i aktivnosti na uređenju oblasti sprečavanja sukoba interesa. Nacrt Priručnika, dostavljen od strane CIDS-a, a koji sadrži izvode iz zakonskih rješenja, uporedne prakse, praktične primjere i preporuke za postupanje u slučaju potencijalnog sukoba interesa biće u fokusu rada Ministarstva u narednom periodu, sa ciljem donošenja internih pravila iz ove oblasti.

Obuke u oblasti jačanja integriteta u sektoru odbrane bile su usmjerene na jačanje kapaciteta za dobro upravljanje, borbu protiv korupcije, rješavanje etičkih dilema i izradu internih procedura za naprednije funkcionisanje sistema odbrane. Takođe, za zaposlene u Ministarstvu i Vojsci organizovano je više internih obuka na temu izgradnje i jačanja integriteta i prevencije korupcije, a nastavljeno je i sa obukama za visoko rukovodni kadar Ministarstva. U ovoj oblasti ostvarena je saradnja sa Agencijom za sprečavanje korupcije, Upravom za ljudske resurse, ali i međunarodnim partnerima, Ambasadam UK i UNDP. Ukupan broj polaznika obuka na temu jačanja integriteta u odbrani je 152.

5. ODBRAMBENI RESURSI

Jedan od najvažnijih preduslova za efikasan sistem odbrane je postojanje adekvatnih, stabilnih i održivih ljudskih i materijalnih resursa.

5.1. LJUDSKI RESURSI

Unapređenje oblasti ljudskih resursa u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore počiva na Strategiji upravljanja ljudskim resursima za period 2023-2027 sa Akcionim planom 2023-2025, čiji je glavni strateški cilj - unaprijediti sistem upravljanja ljudskim resursima u skladu sa savremenim međunarodnim standardima za privlačenje, profesionalni razvoj i zadržavanje kvalitetnih kadrova.

U tom smislu, Ministarstvo je izradilo sljedeća dokumenta: Politika privlačenja kadrova u Vojsci Crne Gore sa implementacionim programom i Politika zadržavanja kadrova u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore sa implementacionim programom. Takođe, uz podršku donatora i saradnju sa vanjskim ekspertom, izrađen je i Program obuke u oblasti upravljanja ljudskim resursima. U martu su, na osnovu preporuka Državne revizorske institucije, donijete Smjernice za izvještavanje o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za implementaciju Strategije upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu i Vojsci.

Takođe, početkom godine, Ministarstvo je donijelo niz internih planova iz oblasti upravljanja ljudskim resursima: Plan kretanja kadra, Plan obrazovanja kadeta i stipendiranja studenata, Plan usavršavanja lica u službi u Vojsci, Plan personalne podrške zaposlenima, Plan promotivnih aktivnosti na privlačenju kadrova za potrebe Vojske Crne Gore i Plan aktivnosti za implementaciju politike rodne ravnopravnosti. Pored pomenutih planova, izrađene su brojne analize, poput izlaznih upitnika za lica koja dobrovoljno napuštaju sistem odbrane, a u cilju praćenja faktora koji utiču na odliv kadra radi sagledavanja preporuka koje će služiti u svrhu unapređenja budućih procesa rada, organizacione klime i, u krajnjem, zadržavanju kvalitetnih kadrova.

Na osnovu donesenih Smjernica za rodno-senzitivno izvještavanje izrađena je Rodna analiza u dijelu upravljanja ljudskim resursima za 2024. godinu, u okviru koje su date preporuke za unapređenje stanja u pojedinačnim segmentima, koje su dostavljene donosiocima odluka. Nastavljena je praksa izrade godišnje analize apsentizma i trogodišnje uporedne analize za Ministarstvo i Vojsku, radi identifikovanja stanja i preduzetih mjera, s ciljem preveniranja širih razmjera ove pojave, kao i prepoznavanja i sprečavanja eventualne zloupotrebe ovog prava.

Početkom godine, a na osnovu sprovedenog istraživanja u Ministarstvu i Vojsci o tome u kojoj su mjeri zaposleni upoznati sa procedurama prijave neželjenih ponašanja, izrađena je Analiza odgovora iz ankete o stepenu informisanja o procedurama prijave neželjenog ponašanja, čiji su zaključci i preporuke dostavljene donosiocima odluka.

Ministarstvo je u cilju efikasnije adaptacije i pružanja uvida u procese rada, uvelo praksu upoznavanja službenika/ca koji, po prvi put, zasnivaju radni odnos na neodređeno vrijeme u sistemu odbrane, sa sadržajem Programa uvođenja u posao novozaposlenih službenika/ca. S tim u vezi, u izvještajnom periodu, a na osnovu oglasa iz 2024. godine, petoro novozaposlenih službenika/ca je prošlo ovaj program, od kojih su tri muškog i dvije ženskog pola.

5.1.1 Usavršavanje profesionalnih vojnih lica

Pripadnici Ministarstva i Vojske pohađali su različite programe usavršavanja i obuke, kako u zemlji, tako i na prestižnim vojno-obrazovnim institucijama savezničkih zemalja.

5.1.2 Usavršavanje operativno-strategijskog nivoa

Usavršavanje operativno-strategijskog nivoa završila su tri oficira, dok su dva oficira upućena na usavršavanje istog nivoa u akademskoj 2025/2026. godini.

5.1.3 Usavršavanje komandno-štabnog nivoa

Usavršavanje komandno-štabnog nivoa završila su četiri oficira, dok je pet oficira upućeno na usavršavanje istog nivoa u akademskoj 2025/2026. godini.

5.1.4 Ostali oficirski karijerni kursevi

Kapetanski karijerni kurs završila su šest oficira, dok su dva oficira upućena na različite kapetanske karijerne kurseve u akademskoj 2025/2026. godini.

5.1.5 Specijalistička i postdiplomska usavršavanja

Na specijalizaciji iz oblasti medicinskih nauka nalaze se četiri oficira/ki, dok je jedna oficirka upućena na subspecijalizaciju. U toku 2025. godine, dva oficira-doktora medicine završila su specijalizaciju. Na specijalizaciju iz oblasti kopnene vojske upućena su dva oficira, dok je jedan oficir završio specijalizaciju iz oblasti kopnene vojske, a jedan iz oblasti vazduhoplovstva. Na postdiplomskim studijama iz oblasti sajber bezbjednosti i vještačke inteligencije nalazi se jedan oficir.

5.1.6 Podoficirska usavršavanja

Na Napredni podoficirski kurs upućeno je 27 podoficira. Kurs za prvog podoficira voda završio je jedna podoficir.

5.1.7 Ostale obuke

Na obukama koje su realizovane u organizaciji Uprave za ljudske resurse učestvovalo je 24 pripadnika Vojske. U cilju pripreme lica za upućivanje u međunarodne misije i operacije organizovane su obuke u oblasti integriteta, na kojima je učestvovalo 97 pripadnika Vojske.

Na osnovu Programa obuke u oblasti upravljanja ljudskim resursima realizovane su obuke angažovanjem eksternog eksperta. Predmetne obuke realizovane su za sedam lica iz kategorije visoko rukovodnog kadra, kao i za 20 lica iz kategorije ekspertsko rukovodnog kadra. Takođe, realizovana je i obuka zaposlenih na poslovima upravljanja ljudskim resursima za 17 lica iz Vojske.

5.1.8 Stručno usavršavanje državnih službenika i namještenika

Na aktivnostima stručnog usavršavanja u inostranstvu upućeno je 24 lica, dok je na aktivnostima stručnog usavršavanja u zemlji upućeno sedam lica. Obuke sprovedene u organizaciji Uprave za ljudske resurse pohađala su 76 državna službenika. Realizovano je 12 internih obuka na kojima su učestvovala 122 zaposlena u Ministarstvu i Vojsci.

Na obukama u organizaciji Odjeljenja za integritet učešće je uzelo 55 polaznika, dok je na obukama "Security awereness program" u organizaciji Službe za IKS i sajber bezbjednost učestvovalo 286 lica, dok je 14 lica navedenu obuku pohađalo on-line.

5.1.9 Izučavanje stranih jezika

U Ministarstvu se planski i kontinuirano vrši izučavanje stranih jezika i to: engleskog, francuskog, italijanskog i turskog jezika. Obavezu učenja stranih jezika imala su lica koja se upućuju na usavršavanje operativno-strategijskog, odnosno komandno-štabnog nivoa, kao i na vojno-diplomatske dužnosti u inostranstvu, međunarodne misije i operacije, kao i pripadnici jedinica deklariranih za kolektivnu odbranu.

Kursevi engleskog jezika za pripadnike Ministarstva i Vojske organizovani su u jedinicama Vojske, i to: intenzivni kurs - srednji nivo (12 lica); neintenzivni kurs - početni nivo (deset lica); neintenzivni kurs - srednji nivo (11 lica); intenzivni kurs (13 lica); jednomjesečni kurs (12 lica); kurs metodičkog osposobljavanja instruktora (pet lica).

Takođe, organizovano je i pohađanje kurseva engleskog jezika u inostranstvu, koje su pohađala četiri lica (dva u Republici Hrvatskoj i dva u Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske).

Kurs francuskog jezika pohađala su 24 lica, kurs italijanskog jezika pohađala su 23 lica, dok kurs turskog jezika pohađa 15 lica.

5.1.10 Obrazovanje kadeta

Ministarstvo je uputilo tri kadeta na obrazovanje na Vojnoj akademiji u Republici Grčkoj, kao i dva kadeta na Vojnoj akademiji u Republici Sjevernoj Makedoniji.

Trenutno se na vojnim akademijama u inostranstvu obrazuje 30 kadeta/kinja, i to: Sjedinjene Američke Države (jedan kadet), Republika Grčka (10 kadeta/kinja), Republika Italija (tri kadeta/kinje), Republika Austrija (dva kadeta), Republika Hrvatska (četiri kadeta/kinja) i Republika Sjeverna Makedonija (deset kadeta/kinja). Kada je u pitanju rodna zastupljenost, na vojnim akademijama u inostranstvu se trenutno obrazuje 23 kadeta i sedam kadetkinja. U 2025. godini obrazovanje na vojnim akademijama završilo je 12 kadeta/kinja (11 muškaraca i jedna žena).

5.1.11 Promotivne aktivnosti i projekti realizovani u cilju privlačenja kadrova za potrebe Vojske

U periodu od 20. juna do 5. jula 2025.godine, realizovan je 9. Ljetnji vojni kamp za mlade na kome je učestvovalo 17 srednjoškolaca iz Crne Gore i pet učesnika iz Republike Sjeverne Makedonije. Tokom realizacije Ljetnjeg vojnog kampa vršeno je vrednovanje rada polaznika na osnovu čega su odabrana tri najbolja učesnika. U dijelu aktivnosti Ljetnjeg vojnog kampa učestvovalo je i 10 članova/ica Saveza izviđača Crne Gore.

U periodu od februara do marta 2025.godine predstavnici Ministarstva posjetili su devet srednjih škola (Pljevlja, Berane, Mojkovac, Nikšić i Podgorica), u cilju informisanja učenika o vojnom pozivu i mogućnostima obrazovanja na inostranim vojnim akademijama.

Realizovane su brojne aktivnosti u saradnji sa srednjim školama u Crnoj Gori, i to:

- tokom školske 2024/2025. godine, u Ministarstvu realizovana je praktična nastava za tri odjeljenja (94 učenika) Srednje ekonomske škole “Mirko Vešović” iz Podgorice;
- u periodu od oktobra do decembra, u Ministarstvu realizovana je praktična nastava za 132 učenika;
- u periodu od oktobra do decembra, Generalštab Vojske realizovao je praktičnu nastavu za 29 učenika Srednje ekonomske škole “Mirko Vešović” iz Podgorice;
- u periodu od novembra do decembra, Bataljon za podršku realizovao je praktičnu nastavu za 144 učenika Srednje ekonomske škole “Mirko Vešović” iz Podgorice;
- u periodu od februara do decembra, Mornarica Vojske realizovala je praktičnu nastavu za 370 učenika Srednje stručne škole iz Bara i 101 učenika Pomorske srednje škole iz Kotora;
- u aprilu, realizovan je Dan otvorenih vrata u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ za učenike srednjih škola iz Podgorice, Danilovgrada i Nikšića.

U februaru i oktobru, predstavnici Ministarstva i Vojske učestvovali su na sajmu stipendija i obrazovanja u hotelu „Hilton“ u Podgorici, gdje su zainteresovane posjetioce informisali o mogućnostima obrazovanja na inostranim vojnim akademijama.

U prvoj polovini godine realizovana je aktivnost “Vojska u vašem gradu” u pet opština: Nikšić, Bijelo Polje, Pljevlja, Tivat i Podgorica. Građani su, kroz neposrednu komunikaciju sa predstavnicima Ministarstva, imali priliku da se informišu o dobrovoljnom služenju vojnog roka, zapošljavanju, projektima za mlade, rodnoj ravnopravnosti i obrazovanju na inostranim vojnim akademijama. Takođe, posjetioci su imali priliku da se upoznaju sa vojnom opremom koja je na upotrebi u jedinicama Vojske.

U saradnji sa Kancelarijom za mlade Glavnog grada, predstavnici Ministarstva i Vojske učestvovali su u panel diskusiji pod nazivom „Mladi u službi mira i sigurnosti-izazovi, prilike i budućnost u Vojsci Crne Gore“, kao i na promociji vojnog poziva u mjestu Ubli.

U okviru saradnje sa Savezom izviđača Crne Gore, pripadnici Vojske učestvovali su u akcijama pošumljavanja planine Vojnik kod Nikšića i Golo brdo u Baru u okviru projekta

„Boranka u Crnoj Gori“. Takođe, učestvovali su i u podršci i realizaciji međunarodnog događaja „VII smotre izviđača Crne Gore“ i tom prilikom su predstavili sposobnosti iz oblasti traganja i spašavanja, kao i osnovne vještine snalaženja u prirodi.

Sajt budivojnik.me izrađen je uz podršku Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske i prezentovan u aprilu 2025. godine. Isti omogućava da se na brz i jednostavan način dođe do informacija o mogućnostima koje mladima nude Ministarstvo i Vojska, kao što su obrazovanje na inostranim vojnim akademijama, mogućnosti zaposlenja, dobrovoljnog služenja vojnog roka, kao i da se putem sajta ostave kontakt podaci preko kojih predstavnici Ministarstva uspostavljaju dalju komunikaciju sa zainteresovanim licima.

Ministarstvo je u toku godine započelo saradnju sa RIST timom (Regional Information Support Team - RIST), u cilju unapređenja promotivnih aktivnosti vezanih za vojni poziv. Promo kampanja dala je izuzetno pozitivne rezultate kroz povećano interesovanje za vojni poziv, veći broj posjeta i prijava na sajtu budivojnik.me, dok su video spotovi privukli veliku pažnju na socijalnim mrežama. Kampanja će trajati do marta 2026. godine, te se konkretniji rezultati ove aktivnosti očekuju u narednom periodu.

5.1.12 Najznačajniji projekti, mjere i aktivnosti sprovedene u cilju unapređenja politike rodne ravnopravnosti

Ministarstvo aktivno sprovodi politiku rodne ravnopravnosti, pri čemu poseban segment obuhvataju i promotivne aktivnosti na privlačenju žena za vojni poziv. Preduzimanjem niza aktivnosti u prethodnom periodu, doprinijelo se značajnom povećanju zastupljenosti žena, pa tako u Ministarstvu, u 2025. godini, od ukupnog broja zaposlenih žene čine 52%, a muškarci 48%. U kategoriji visoko rukovodnog kadra tri su žene ili 50%, dok je na pozicijama ekspertsko-rukovodnog kadra 52,6% žena. U Vojsci je trenutno 16,74% žena, dok u strukturi profesionalnih vojnih lica 11,92% su žene.

Tokom 2025. godine sprovodile su se aktivnosti iz Akcionog plana Strategije za implementaciju Rezolucije Savjeta bezbjednosti UN (SBUN) 1325 – „Žene, mir i bezbjednost“ i njoj pratećih rezolucija 2024-2027.

Kao jednu od najznačajnijih aktivnosti u izvještajnom periodu, ističemo da je Ministarstvo 24. septembra 2025. godine, u hotelu „Splendid“ u Bečićima, organizovalo regionalnu konferenciju na temu: „Održivi uticaj Rezolucije SBUN 1325 i njoj pratećih rezolucija: Ispitivanje dugoročnih efekata sprovođenja Rezolucije 1325 i razmatranje načina da se osigura njena trajna relevantnost i efikasnost“. Konferencija, koju je otvorio ministar Krapović, imala je za cilj obilježavanje 25 godina od usvajanja Rezolucije SBUN 1325, odnosno da okupi visoke predstavnike/ce ministarstava odbrane zemalja Zapadnog Balkana, međunarodnih organizacija (NATO, OEBS, UNDP SEESAC), kao i nacionalnih institucija koje su neposredno uključene u implementaciju ciljeva ove rezolucije.

Dosljednim sprovođenjem politike rodne ravnopravnosti u Ministarstvu i Vojsci, doprinijelo se i jačanju mreže internih mehanizama zaduženih za uspješniju integraciju rodni politika, pa u ministarstvu postoje pozicije: koordinator/ka za poslove rodne ravnopravnosti u Ministarstvu, savjetnik/ca za rodna pitanja načelnika Generalštaba, državni/a službenik/ca koji učestvuje u poslovima rodne ravnopravnosti, sertifikovani instruktori/ke za rodnu ravnopravnost u Vojsci, kao i kontakt osobe za rodnu ravnopravnost u jedinicama Vojske.

U cilju daljeg unapređenja položaja žena u bezbjednosnim institucijama razmjenom najboljih iskustava i praksi, kao i planiranjem i sprovođenjem zajedničkih aktivnosti, Ministarstvo je u novembru 2025. godine, obrazovalo novi Radni tim za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru, kojeg čine predstavnice Ministarstva/Vojske, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost.

Preduzimale su se i aktivnosti na većoj promociji osnovnog online kursa o rodnoj ravnopravnosti, koji je razvijen od strane UNDP SEESAC-a i predstavnika/ca ministarstava odbrane i oružanih snaga zemalja Zapadnog Balkana. Do kraja 2025. godine, predmetni kurs je pohađalo ukupno 315 zaposlenih iz Ministarstva, Vojske, Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, i Ministarstva unutrašnjih poslova/Uprave policije. Polaznici kursa bili su 78 ženskog (24,76%) i 237 muškog pola (75,24%).

Takođe, ostvarena je saradnja sa akademskom zajednicom u ovoj oblasti. Naime, u saradnji sa dekanom Fakulteta političkih nauka dostavljen im je Plan aktivnosti, te dogovorena saradnja u vezi implementacije politike rodne ravnopravnosti.

Ministarstvo pristupa i rodno odgovornom budžetiranju, odnosno prilikom planiranja budžeta izrađuje analize, s posebnim fokusom na: obrazovanje kadetkinja na inostranim vojnim akademijama i stipendistkinja na civilnim fakultetima u zemlji i inostranstvu; učešće žena u misijama, učešće žena na usavršavanjima; broju žena u sektoru odbrane, kao i poboljšanju radnih uslova za žene u Vojsci.

Ministarstvo je za svoje zaposlene, a u saradnji sa NVO „Defendologija“ i NVO „Centar za romske inicijative“, u junu 2025. godine, realizovalo predavanje na temu „Prepoznavanje i sprečavanje oblika trgovine ljudima“.

U okviru novog sajta www.budivojnik.me uspostavljena je posebna stranica posvećena ženama u Vojsci.

Predstavnice/i ministarstva aktivno učestvuju u radnim grupama na nacionalnom nivou, zaduženim za izradu i praćenje sprovođenja aktivnosti iz Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti (2025-2029) i Strategije razvoja ženskog preduzetništva (2025-2028). Na međunarodnom nivou, predstavnici Ministarstva učestvovali su na konferencijama/sastancima u organizaciji NATO Komiteta za rodne perspektive (NATO Gender Perspective Committee).

5.1.13. Poslovi postupanja pred nadležnim organima.

U 2025. godini podneseno je ukupno 179 tužbenih zahtjeva od strane 206 lica. Od navedenog broja završeno je deset tužbenih zahtjeva (usvojeno dva, povučeno tri i odbijeno pet tužbenih zahtjeva), dok je 169 postupaka u toku. U cilju smanjenja broja postupaka i finansijskih troškova po Ministarstvo, ovaj organ preduzima razne korektivne i preventivne mjere, zavisno od vrste spora.

Sporovi koji su najviše zastupljeni i koji mogu značajno opteretiti budžet Ministarstva su:

- tužbeni zahtjevi za naknadu štete zbog neisplaćenih časova po osnovu ostvarenog prekovremenog, noćnog i prazničnog rada i po osnovu dežurstava pripadnika Vojske. Po ovom osnovu, u 2025. godini, je podnešen najveći broj tužbenih zahtjeva (oko 41%), najvećim dijelom zbog neusklađenosti zakona i propisa Ministarstva i Vojske sa Zakonom o radu iz 2020. godine, koji propisuje dežurstvo kao redovno radno vrijeme. Na osnovu izmjena i dopuna Zakona o radu („Službeni list Crne Gore“. br. 86/24), u julu 2025. godine usvojen je novi Pravilnik o radnom vremenu u Vojsci.
- tužbeni zahtjevi za naknadu štete zbog manje isplaćenih penzija (kursna razlika za period 2000-2007. godine) čine oko 16% pokrenutih sudskih postupaka (458 postupaka/510 lica za period 2021-2025. godine). Penzionisani pripadnici Vojske podnose tužbe za naknadu štete zbog manje isplaćene penzije, „nepravilnog i netačnog“ prikaza podataka o ostvarenoj i isplaćenoj zaradi u Uvjeranju o ostvarenim zaradama Ministarstva, „netačnog“ unosa podataka u Matičnoj evidenciji Fonda PIO, kao i smanjene uplate doprinosa za 2000. godinu. Tokom 2025. godine održano je više radnih sastanaka sa predstavnicima nadležnih državnih institucija (Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije; Fond PIO, Zaštitnik imovinsko-

pravnih odnosa). Na inicijativu Ministarstva, u maju održan je sastanak sa Predsjednikom Vrhovnog suda Crne Gore, na kojem je glavna tema bila tužbe po pitanju kursne razlike. Ministarstvo je nakon toga dostavilo Vrhovnom sudu akt za donošenje pravnog stava po pitanju kursne razlike. Zahtjev Ministarstva je još uvijek na razmatranju kod Građanskog odjeljenja Vrhovnog Suda. Ministarstvo, u saradnji sa Zaštitnikom, do dobijanja pravnog stava Vrhovnog suda, preduzima odgovarajuće mjere, što je rezultiralo time da je šest poslednjih postupaka završeno presudama u korist Ministarstva.

- tužbeni zahtjevi vojno-diplomatskih predstavnika (u daljem tekstu: VDP) za naknadu materijalne štete koja se ogleda u razlici zbog manje isplaćenih naknada za uvećane troškove i uslove života i rada u zemlji prijema (neusklađivanje uredbe o zaradama VDP i koeficijenta organizacije UN). Po ovom osnovu, zaključno sa 25. decembrom 2025. godine podnešeno je 39 tužbenih zahtjeva, od strane 39 lica. Sve dosadašnje presude su protiv Ministarstva, a presuđeni iznosi su uglavnom veći od 40.000,00 eura. Ističemo presudu Višeg suda po tužbi G.T., u kojoj je dosuđen iznos od 44.107,86 eura (glavni dug i zatezna kamata). Viši sud u Podgorici nije prihvatio žalbu Zaštitnika na prvostepenu presudu u ovom predmetu. Zaštitnik je izjavio reviziju. Novom Uredbom o zvanjima i zaradi i drugim primanjima VDP, lica upućenih na rad u međunarodnim organizacijama i administrativno - tehničkog osoblja, koja je stupila na snagu dana 01. septembra 2023. godine, riješeno je ovo pitanje, pa će potraživanje po ovom osnovu moći ostvariti lica koja su bila u službi u okviru VDP zaključno sa 31. avgustom 2023. godine. Ministarstvo redovno vrši usklađivanje visine naknade za uvećane troškove života VDP u zemlji prijema.
- tužbeni zahtjevi VDP po pitanju uplate doprinosa. Penzionisana lica i lica koja su napustila službu, a koja su obavljala dužnost VDP, podnose tužbe za naknadu materijalne štete zbog manje isplaćenih penzija, koja je prouzrokovana manje uplaćenim doprinosima Fondu PIO za vrijeme dok su obavljali dužnost VDP, a odnosi se na period 01. april 2012-31. oktobar 2025. godine. Ministarstvo finansija i Poreska uprava dostavili su dopise kojim obavještavaju Ministarstvo da treba da plaća poreze i doprinose na bruto zaradu, tj. na osnovnu zaradu i dodatke na zaradu, u skladu sa važećim propisima iz poreske oblasti. Ministarstvo je, počev od novembra 2025. godine, otpočelo uplatu doprinosa na bruto zaradu, dok i dalje nije regulisana uplata navedenih doprinosa za period 01. april 2012-31. oktobar 2025. godine. U cilju rješavanja navedenog pitanja, izvršen je obračun potrebnih sredstava i pripremljena je informacija koja će biti upućena Vladi na usvajanje. Ukoliko Vlada usvoji informaciju, Ministarstvo će pristupiti uplati doprinosa VDP za navedeni period.
- sudski sporovi sa Stambenom zadrugom „Odbrana“ (dva sudska spora). Prvo je Stambena zadruga „Odbrana“ pokrenula sudski spor protiv Ministarstva za naknadu štete u iznosu od 830.899,00€, zbog neisplaćenih sredstava iz budžeta Ministarstva za 2021, 2022 i 2023. godine, a na osnovu Sporazuma o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci od 25.11.2020. godine i zaključka Vlade br. 07-4776 od 29. oktobra 2020. godine. Drugi spor je pokrenulo Ministarstvo protiv Stambene zadruge „Odbrana“ i Sindikata Vojske Crne Gore. Ministarstvo je dostavilo informaciju Vladi, koja je usvojena dana 16. oktobra 2025. godine sa zaključcima da se pokrene postupak utvrđivanja ništavosti Ugovora o osnivanju Stambene zadruge "Odbrana" od 26. jula 2017. godine. Zaštitnik je, u novembru 2025. godine, pokrenuo tužbu protiv Stambene zadruge "Odbrana" i

Sindikata Vojske Crne Gore, radi utvrđivanja ništavosti navedenih Ugovora i Sporazuma.

- Državna revizorska institucija (DRI) je krajem 2024. i početkom 2025. godine izvršila reviziju po pitanju uspjeha na temu „Upravljanje izdacima iz budžeta za sudske sporove po osnovu radnih odnosa u Ministarstvu odbrane“. DRI je dana 15. maja 2025. godine dostavilo konačan izvještaj, u kojem je konstatovano da su evidencije sudskih sporova koje se vode u Ministarstvu potpune, tačne i omogućavaju efikasnu pretragu po zadatim kriterijumima, da je Ministarstvo preduzimalo aktivnosti za rješavanje radnih sporova mirnim putem, te da se redovno vrše analize sudskih sporova, uključujući i uzroke njihovog nastanka u cilju preduzimanja korektivnih mjera i smanjenja broja postupaka. U navedenom izvještaju dostavljene su dvije preporuke:

- 1) Preporučuje se rukovodstvu Ministarstva da na osnovu analiza i izvještaja Direkcije za saradnju i postupanje pred nadležnim organima donosi plan aktivnosti (sa jasno definisanim ulogama i odgovornostima) u cilju realizacije korektivnih mjera za smanjenje broja radnih sporova.
- 2) Ministarstvo treba da obezbijedi planiranje sredstava za plaćanje obaveza po osnovu pravosnažnih sudskih odluka na odgovarajućim računima, na osnovu procjena uspjeha u sporovima.

U skladu sa dobijenim preporukama, izrađen je Akcioni plan Ministarstva za realizaciju preporuka i isti je dostavljen DRI-u, dok je u novembru 2025. godine dostavljen izvještaj o realizaciji preporuka sa analizom realizacije Akcionog plana.

5.1.14 Stambeni poslovi

U cilju rješavanja tekućih pitanja iz oblasti stambenih poslova, Ministarstvo je preduzelo brojne aktivnosti.

Naime, zaključkom Vlade⁹ usvojena je Informacija u vezi sa raspodjelom stanova po oglasu od 20. maja 2010. godine, (u daljem tekstu: Oglas), kojim je Ministarstvo zaduženo da okonča postupak rangiranja profesionalnih vojnih lica i civilnih lica koji su stekli pravo na stan, u skladu sa Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba u Ministarstvu odbrane od 7. maja 2010. godine (u daljem tekstu: Pravilnik) i pravosnažnim sudskim presudama. Ministarstvo je zaduženo da u saradnji sa Ministarstvom finansija i Zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa, formira Interesornu radnu grupu (IRG), koja će nakon utvrđivanja konačnih rang listi od strane Ministarstva sagledati nedostajuće resurse i modele za obeštećenje lica za koje je pravosnažnim presudama i Pravilnikom, utvrđeno da su imala pravo na dodjelu stana, a nijesu riješila svoje stambene potrebe. S tim u vezi, Ministarstvo je obrazovalo IRG¹⁰, koja je preduzela veliki broj radnji u cilju rješavanja ovog višegodišnjeg problema.

IRG je inicirala da se od strane Ministarstva obrazuje Komisija za rješavanje stambenih potreba učesnika Oglasa, što je i učinjeno rješenjem Ministarstva¹¹. Zadatak Komisije bio je da okonča postupak raspodjele stanova po predmetnom Oglasu u skladu sa pravosnažnim presudama i Pravilnikom. Komisija je ministru, dana 17. decembra 2024. godine, dostavila izvještaj o radu u kome je navela da je sačinila prijedlog Rang liste za profesionalna vojna lica i Rang liste za civilna lica.

⁹ Zaključak Vlade Crne Gore, broj 07-810/23-109/3 od 19. oktobra 2023. godine

¹⁰ Rješenje o formiranju interresorne radne grupe broj 06021-337/24-2429 od 6. marta 2024.godine i Rješenje o izmjeni Rješenja broj 06021-337/24-10636/5 od 6. decembra 2024.godine.

¹¹ Rješenje o formiranju Komisije na nivou Ministarstva broj 06021-337/24-10636 od 28. oktobra 2024. godine.

Nakon dostavljanja neophodnih podataka i izvršene detaljne analize, IRG je sačinila informaciju sa predlogom modela za okončanje postupka (uzajamno obeštećenje i otkup stana), koju je Vlada usvojila u junu 2025. godine¹². Tim zaključkom Vlada je, između ostalog, dala saglasnost Ministarstvu da okonča postupak raspodjele stanova i zadužila ovaj organ da do kraja trećeg kvartala 2025. godine sprovede pregovarački postupak sa učesnicima Oglasa, te da će se isti primjeniti samo pod uslovom da sva lica tretirana ovom informacijom prihvate predloženi model. Donošenjem navedenog zaključka i usvajanjem predmetne informacije IRG je završila sa radom.

Radi realizacije zaključka, Ministarstvo je obrazovalo Radni tim¹³ za sprovođenje pregovaračkog postupka sa učesnicima Oglasa, sa zadatkom da isti sprovede do 30. septembra 2025. godine, sačini izvještaj i predloži mjere za dalje postupanje. Pregovori su obavljani sa 91. licem. Zbog izmjena članova Komisije za rješavanje stambenih potreba, ministar Krapović je rješenjem¹⁴ obrazovao novu Komisiju sa zadatakom da utvrdi konačne rang liste za profesionalna vojna lica i civilna lica, u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja.

Ministarstvo je po pravosnažnoj presudi Osnovnog suda u Kotoru od 20. januara 2019. godine, zaduženo da izvrši obavezu preuzetu iz Ugovora o zamjeni nepokretnosti od 12. decembra 2002. godine, zaključenog između Saveznog ministarstva za odbranu SRJ i Srpske pravoslavne crkve, Mitropolije crnogorsko-primorske (SPC-MCP), tako što će riješiti stambeni status lica koja koriste 13 objekata (vlasništvo navedene mitropolije) i iseliti sva lica iz navedenih objekata, kako bi objekte predalo Mitropoliji crnogorsko-primorskoj na nesmetano raspolaganje. Kako Ministarstvo nije bilo u mogućnosti da samostalno ispuni obavezu iz naznačene presude, Vladi je dostavilo Informaciju o potrebi trajnog rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na lokaciji "Ostrvo cvijeća" u Tivtu, između Ministarstva i SPC-MCP, koju je Vlada usvojila na sjednici od 3. avgusta 2023. godine. Vlada je donijela zaključke kojim su zaduženi Ministarstvo odbrane, Ministarstvo finansija i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa da preduzmu sve aktivnosti u cilju realizacije obaveza iz Ugovora o zamjeni nepokretnosti od 12. decembra 2002. godine, kao i da Ministarstvo obrazuje interresorni radni tim (IRT) u sastavu: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo finansija, Ministarstvo pravde, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo finansija/Uprava za katastar i državnu imovinu i Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa, sa zadatkom da izvrši uvid u kompletnu dokumentaciju formiranu u predmetu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na lokaciji "Ostrvo cvijeća", utvrdi stvarno činjenično stanje i predloži Vladi način realizacije obaveze da se riješi stambeni status lica koja koriste 13 objekata na ovoj lokaciji.

U vezi sa predmetnim zaključkom, Ministarstvo je 6. juna 2024. godine obrazovalo IRT, koji je preduzeo niz radnji. Ministarstvo je, u skladu sa Planom jednostavnih nabavki, tokom 2025. godine, angažovalo ovlaštenog procjenitelja koji je obišao lokaciju sa članovima IRT i trenutno se čeka njegova procjena.

5.1.15 Organizacijske promjene i poslovi priprema za odbranu

Nakon izrađene Funkcionalne analize organizacione i kadrovske strukture Ministarstva i Analize broja zaposlenih u Ministarstvu, njihovih znanja i vještina u obavljanju poslova, Ministarstvo je u toku prve polovine 2025. godine, pripremilo Predlog pravilnika o izmjenama i

¹² Zaključak Vlade broj 11-011/25-1938/3 od 19. juna 2025. godine.

¹³ Rješenje broj: 06021-337/24-2429 od 17. jula 2025. godine.

¹⁴ Rješenje o izmjeni Rješenja o formiranju Komisije na nivou Ministarstva, broj 06021-337/24-10636/9 od 8. decembra 2025. godine.

dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva odbrane. Međutim, nakon usvajanja novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima¹⁵, Vlada je donijela zaključak¹⁶ o potrebi usklađivanja pravilnika sa odredbama novog Zakona, pa je Ministarstvo pristupilo donošenju novog akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji. Utvrđen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva odbrane¹⁷. Za izvršavanje poslova u Ministarstvu, pored ministra/arke, dva državna sekretara, sekretara/ke i tri samostalna savjetnika I, sistematizovana su i službenička i namještenička radna mjesta za 253 izvršioca, što ukupno iznosi 260 sistematizovanih radnih mjesta. Samim tim, nije bilo povećanja broja radnih mjesta u odnosu na prethodni akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Nakon donošenja Pravilnika, a u skladu sa Odlukom o organizacijsko-formacijskoj strukturi i brojnoj veličini Vojske, pristupiće se izradi osnovnih kriterijuma za određivanje formacijskih elemenata oficira, podoficira i civilnih lica u Ministarstvu, kao i izradi Formacije Ministarstva.

Početak 2025. godine, donijeta je Metodologija za izradu formacija¹⁸, kao i izvršene izmjene i dopune Formacije Generalštaba i jedinica Vojske.

U skladu sa Planom organizovanja i sprovođenja služenja vojnih rokova 2025-2028¹⁹ u okviru priprema za odbranu, tokom 2025 godine, Ministarstvo je započelo sprovođenje instituta dobrovoljnog služenja vojnog roka raspisivanjem oglasa za izbor 50, odnosno 70 lica za dobrovoljno služenje vojnog roka u Vojsci, u trajanju od tri mjeseca. Obuku za dobrovoljno služenje vojnog roka u 2025. godini završila je 5. i 6. generacija. Takođe, početkom novembra 2025. godine raspisan je novi oglas za izbor 20 lica za dobrovoljno služenje vojnog roka u trajanju od tri mjeseca, koji će započeti služenje početkom 2026. godine. Kao osnovni planski dokument za organizaciju i izvođenje obuke ovih lica, donijet je Plan i program obuke za dobrovoljno služenje vojnog roka²⁰.

Shodno zakonskim propisima, strateškim dokumentima i Odluci o brojnoj veličini ugovorne rezerve Vojske, u decembru 2025. godine započete su aktivnosti na realizaciji zadataka koji se odnosi na formiranje jedinica ugovorne (aktivne) rezerve.

Kako je Zakonom o dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, propisano da se u poseban staž uračunava vrijeme provedeno na odsluženju vojnog roka, shodno Zakonu o upravnom postupku, izdato je preko 5.000 materijalnih akata uprave, od čega preko 4.500 uvjerenja, preko 150 pojedinačnih akata u formi rješenja, kao i preko 360 različitih vrsta saopštenja, obavještenja, i sl. prema strankama i nadležnim fondovima penzijsko-invalidskog osiguranja. U toku je digitalizacija i formiranje elektronske baze podataka, odnosno skeniranje preuzetih jediničnih i matičnih kartona vojnih obveznika od strane bivših vojno-teritorijalnih organa za 21 opštinu i njihova migracija na server ovog Ministarstva, kao i smještaj ovih dokumenata u adaptiranu službeni prostoriju ovog organa.

5.2 MATERIJALNI RESURSI

5.2.1 Opremanje Vojske

¹⁵ „Službeni list Crne Gore“, broj 82/25.

¹⁶ Zaključak Vlade broj 11-011/25-871/3 od 27. marta 2025. godine.

¹⁷ Broj 06-040/25-10436/8 od 23. decembra 2025. godine.

¹⁸ Broj 06-802/25-1941 od 5. marta 2025. godine,

¹⁹ Broj 0604-802/24-9864/6 od 11. novembra 2024. godine.

²⁰ Broj 06-806/25-2958 od 2. aprila 2025. godine i 06-806/25-2958/3 od 10. novembra 2025. godine.

U 2025. godini, fokus Ministarstva bio je usmjeren na opremanje deklariranih jedinica, u skladu sa Stratezijskim pregledom odbrane, Dugoročnim planom razvoja odbrane 2019-2028, NATO ciljevima sposobnosti i razvojem kapaciteta na nacionalnom nivou.

Najznačajniji projekat je realizacija Tehničkog aranžmana između Ministarstva odbrane Crne Gore i ministra odbrane Republike Francuske za nabavku patrolnih brodova, odnosno implementacija Ugovora između Ministarstva odbrane Crne Gore i kompanije „KERSHIP“ o gradnji i nabavci dva vanobalna patrolna broda tipa OPV60M i povezanih usluga, u vrijednosti od 120.000.000,00 EUR. Tokom 2025. godine redovno se vršila kontrola gradnje brodova od strane relevantnih lica i obilasci proizvodnih pogona, čime se vršio uvid u dinamiku radova, primijenjena tehnološka rješenja i stepen realizacije projekta. Isporuca brodova se očekuje tokom 2027. godine.

Nastavljena je realizacija Ugovora o nabavci 65 lako oklopljenih patrolnih vozila (Joint Light Tactical Vehicle-JLTV) zaključenim sa Vladom SAD. Tokom 2025. godine isporučena su i preostala četiri vozila sa radioničkom opremom i alatom, pa je isporuka vozila prema Ugovoru u potpunosti realizovana.

Preduzimane su aktivnosti za realizaciju Implementacionog sporazuma sa Vladom Države Izrael, koji se odnosi na nabavku minobacača 120mm. Tokom 2025. godine praćena je dinamika radova i isporuke opreme, koja će se nastaviti i u 2026. godini, a shodno potpisanom Amandmanu sporazuma od 15. decembra 2025. godine, koji se odnosi na isporuku i integraciju.

U oktobru 2025. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Crne Gore i Estonskog Centra za odbrambene investicije (ECDI) za nabavku opreme za potrebe Vojske (potraga i spašavanje, HBRN, ekstremni klimatski uslovi). Memorandum definiše principe po kojima će strane sarađivati sa ciljem sprovođenja Mjere pomoći u okviru Evropskog mirovnog instrumenta (European Peace Facility - EPF) za podršku Vojsci, kao i sve buduće mjere pomoći u okviru EPF, a koje će sprovesti ECDI. Na ovaj način stvoren je pravni osnov za saradnju u cilju jačanja kapaciteta Vojske nabavkom opreme neophodne za poboljšanje mobilnosti, manevra i zaštite, interoperabilnosti i otpornosti u sektoru odbrane.

Takođe, u decembru 2024. godine u cilju održavanja BELL helikoptera, potpisan je Ugovor između Vlade Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo i Njegovog visočanstva Kralja u pravu Kanade, kojeg predstavlja Kanadska privredna korporacija (CCC). Tokom 2025. godine potpisani Ugovor je olakšao remont dijelova helikoptera, kroz skraćene procedure i bržu realizaciju. Formalizacija saradnje sa Kanadom nastavljena je i kroz potpisivanje Memoranduma o razumijevanju sa CCC, dana 6. novembra 2025. godine.

U decembru 2024. godine, potpisan je Implementacioni aranžman između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Italije, koji se odnosi na nabavku vojnih logističkih vozila i povezane logističke podrške, održavanja i obuke. U toku je proizvodnja naručenih vozila u fabrici IDV. Isporuca prve tranše se očekuje sredinom 2026. godine.

Nastavljena je realizacija Implementacionog sporazuma između Vlade Crne Gore, koju zastupa Ministarstvo i Vlade Države Izrael, koju zastupa Ministarstvo odbrane Države Izrael, potpisanog u decembru 2024. godine, koji se odnosi na kupoprodaju sistema za ometanje bespilotnih letjelica (antidrone). Tokom 2025. godine isporuka antidrone sistema obavljala se shodno planiranoj dinamici.

Implementacioni sporazum Vlade Crne Gore, koju zastupa Ministarstvo i Vlade Države Izrael, koju zastupa Ministarstvo odbrane Države Izrael potpisan je 15. decembra 2025. godine, a odnosi se na kupovinu protivoklopnih sistema „Spike“.

5.2.2 Remont i održavanje

Remont i održavanje sredstava naoružanja i vojne opreme izvršeni su planiranom dinamikom, u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima:

- izvršen je kontrolno-tehnički pregled i stanje bojnih, vježbovskih, manevarskih i školskih sredstava u jedinicama Vojske i dat je predlog Generalštabu Vojske za preduzimanje potrebnih mjera pravilnog smještaja i čuvanja ubojnih sredstava;
- shodno zaključku Vlade²¹ i usvojenom Tehničkom sporazumu između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pružanjem podrške u oblasti termičkog i hemijskog testiranja stabilnosti pogonskih goriva, izvršeno je ispitivanje stabilnosti baruta;
- pokrenuta je procedura izrade aneksa na Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Republike Slovenije i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pružanjem podrške u oblasti termičkog i hemijskog testiranja stabilnosti pogonskih goriva, sa ciljem produženja saradnje do 30. decembra 2030. godine i formiranja zajedničke kolekcije baruta u okviru kapaciteta Ministarstva odbrane Republike Slovenije;
- realizovan je postupak donacije protivpožarnih sredstava i obuka pripadnika Vojske, u okviru projekta Misije OEBS u Crnoj Gori "Ublažavanje bezbjednosnih rizika za SALW/SCA u Crnoj Gori";
- realizacijom postupaka nabavke izvršena je isporuka pojedinih ubojnih sredstava;
- završen je postupak reklamacije ubojnih sredstava RBR "Zolja" od strane proizvođača „Sloboda“ Čačak i sredstva su isporučena Vojsci;
- realizovani su sastanci u cilju iznalaženja održivog rješenja za suzbijanje nedozvoljenog posjedovanja i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem/vatrenim oružjem i pripadajućom municijom za Zapadni Balkan, tokom kojih je predstavljen proces rješavanja viškova ubojnih sredstava u Vojsci, kao i potrebe za sistemsko praćenje stanja ubojnih sredstava i sigurno skladištenje;
- realizovan je Ugovor o pružanju usluge generalnog remonta tri haubice i nišanskih sprava 122 mm D30 između Ministarstva odbrane Crne Gore i privrednog društva „ZETA CAR“ d.o.o. Podgorica.

5.2.3 Opravka i servisiranje motornih vozila i drugih tehničkih sredstava

Na osnovu potpisanih ugovora vršene su opravke i servisiranje motornih vozila, inženjerskih mašina, specijalnih vozila (dizalice, cisterne itd.) i drugih tehničkih sredstava iz domena nižeg i višeg stepena održavanja, kao i nabavke akumulatora, pneumatika i rezervnih dijelova.

5.2.4 Nabavka, remont i održavanje sredstava Mornarice

Pored gradnje dva vanobalna patrolna broda tipa OPV60M u brodogradilištu „KERSHIP“, realizovano je tekuće održavanje plovniha objekata i nabavka robe za potrebe Mornarice (konopi, boje i potrošni materijal).

Takođe, kroz postupak jednostavnih nabavki realizovane su odluke o sprovođenju postupka za nabavku usluge servisiranja ronilačke opreme lakih ronilaca, nabavku materijala za rad u restoranu Mornarice i nabavku usluge obezbjeđenja preuzimanja goriva za brodove.

5.2.5 Rješavanje viškova ubojnih sredstava

²¹ Zaključak Vlade broj 07-010/24-9336/2 od 23. septembra 2024. godine.

U 2025. godini nije bilo smanjenja viškova ubojnih sredstava.

U skladištima Vojske nalazi se 400,98 tone viškova ubojnih sredstava, od čega će se 287,87 tona preventivno uništiti u organizaciji Ministarstva, dok će 113,12 tona, u zavisnosti od kvalitativnog stanja, biti predmet uništavanja, prodaje ili će se koristiti za obuku.

5.2.6 Rješavanje pitanja prodaje otpisanih, neperspektivnih i viškova pokretnih sredstava Sekundarne sirovine

Tokom 2024. godine objavljen je tender za procjenu sekundarnih sirovina i angažovanje ovlaštenog procjenitelja. Izvještaji procjenitelja su dostavljeni krajem avgusta 2025. godine, a pokretanje prodaje postupka prodaje se očekuje u prvoj polovini 2026. godine.

5.2.7 Opšta logistika

Nabavka usluge transporta i drugih usluga (iznosi su bez PDV):

Tokom 2025. godine ugovoreno je:

▪ Gorivo (veleprodaja):	662.809,92 EUR
▪ Gorivo (maloprodaja):	133.057,85 EUR
▪ Prevoz pripadnika VCG:	553.130,55 EUR
▪ Tehnički pregled i registracija vozila:	46.404,03 EUR

Ishrana

Pripremanje hrane se realizuje u pet vojničkih restorana: Vojni aerodrom „Knjaz Danilo Petrović Njegoš“ Zeta i u kasarnama: „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu; „Brigadir Miloš Dragišin Medenica“ u Kolašinu; „Narodni heroj Vladimir Knežević Volođa“ u Pljevljima i „Narodni heroj Petar Pero Četković“ u Baru.

Uniforme i druga odjeća

Izvršena je isporuka maskirne uniforme u ukupnom iznosu od 1.800.000,00 EUR, po osnovu Implementacionog aranžmana između Ministarstva odbrane Italije i Ministarstva odbrane Crne Gore.

5.2.8 Međunarodne aktivnosti u oblasti logistike

Saradnja sa NATO

a) Razvoj sposobnosti strategijskog transporta

Strategijski transport Vojske moguće je realizovati na sljedeće načine:

- bilateralni ili multilateralni aranžmani sa okvirnim nacijama;
- članstvo Crne Gore u međunarodnim organizacijama ili korištenje usluga međunarodnih projekata putem kojih se obezbjeđuju usluge strategijskog transporta, kao što su NATO usluge transporta (NATO Transportation Services - NTS), Međunarodno rješenje strateškog vazdušnog transporta (Strategic Airlift International Solution - SALIC), Strateški vazdušni transport (Strategic Airlift Capability - SAC) i Atinski multinacionalni koordinacioni centar za transport (Athens Multinational Shipping Coordination Centre - AMSCC);
- angažovanje nacionalnih kompanija, kao što su MonteCargo i/ili Air Montenegro.

b) Korišćenje NATO usluga transporta (NATO Transportation Services - NTS)

Za potrebe transporta jedinica Vojske na poligon Krivolak, u maju, korišćene su usluge NTS-a. Iskustva su pozitivna i namjeravamo da koristimo ove usluge i u narednom periodu.

Strategijski transport većeg obima (prevoz ljudstva i sredstava koji se angažuju u inostranstvu), Ministarstvo i dalje rješava putem bilateralnih ili multilateralnih sporazuma sa okvirnim nacijama u čijem sastavu su kontingenti Vojske.

U narednom periodu mogući su dalji razgovori sa domaćim institucijama i kompanijama u cilju sagledavanja opcija za uspostavljanje stand-by aranžmana za transport opreme Vojske na operativnom i strategijskom nivou.

c) Katalog sposobnosti (Capability Catalog - CAPCAT)

U skladu sa Konceptom podrške Crne Gore, kao zemlje domaćina, savezničkim snagama (Host Nation Support - HNS)²² i obavezama koje proizilaze iz članstva u NATO, Crna Gora je dužna da precizno definiše kapacitete pojedinačnih organa državne uprave za odobravanje i upotrebu raspoloživih kapaciteta za HNS.

Mogućnosti i kapaciteti za pružanje usluga HNS se evidentiraju i ažuriraju u okviru Kataloga sposobnosti Crne Gore (Capability Catalog - CAPCAT). U avgustu je dostavljen u NATO, ažurirani CAPCAT sa podacima dostavljenim od strane Ministarstva zdravlja i Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

d) NATO Partnerstvo za operativno-logističku podršku (OLSP)

NATO Partnerstvo za operativno-logističku podršku (Operational Logistics Support Partnership - OLSP) je mehanizam saradnje u okviru NSPA koji omogućava državama članicama NATO da organizuju zajedničke aktivnosti, logističke podrške i usluga, u cilju smanjenja troškova i logističkog angažovanja. Crna Gora je od 1. marta 2025. godine postala punopravni član OLSP.

e) Ostali oblici saradnje sa NATO-om u oblasti logistike

Ostali oblici saradnje realizuju se učešćem na sastancima NATO tijela: NATO konferencija nacionalnih Direktora za naoružanje (Conference of National Armaments Directors - CNAD), Logistički komitet (Logistic Committee - LC), LBDM Inicijativa (Land Battle Decisive Munitions Initiative), kao i na sastancima drugih komiteta i radnih grupa.

Saradnja sa Organizacijom za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS) u domenu logistike

U okviru projekta „Ublažavanje bezbjednosnih rizika za SALW/SCA u Crnoj Gori“ koji Ministarstvo implementira u saradnji sa Misijom OEBS u Crnoj Gori, kompanija „Bates“ izradila je Glavni projekat za vojno skladište „Brezovik“ u Nikšiću, koji je nakon dobijenog mišljenja od strane revidenta, predat Ministarstvu i Generalštabu Vojske na upotrebu.

Bilateralna saradnja u oblasti logistike

Najvažnije aktivnosti bile su usmjerene na:

- saradnju sa SAD na polju jačanja kapaciteta Vojske i donaciju opreme;
- saradnju sa Ministarstvom odbrane Republike Italije, kao i realizacija G2G sporazuma (uniforma i vojna logistička vozila);
- saradnju i posjete Ministarstvu odbrane Republike Francuske i brodogradilištu „KERSHIP“ u cilju nabavke patrolnih brodova;
- saradnju sa Ministarstvom odbrane Sjeverne Makedonije u oblasti nabavki, kao i standardizacije i kodifikacije;
- saradnju sa Ministarstvom odbrane Republike Slovenije u oblasti nabavki, infrastrukturnih projekata i ispitivanja stabilnosti uzoraka baruta ubojnih sredstava Vojske;

²² Vlada Crne Gore usvojila Koncept podrške zemlje domaćina (HNS) zaključkom broj 07-6040 od 31.10.2019. godine.

- posjete sajmovima u cilju istraživanja tržišta za modernizaciju Vojske.

Logistička podrška jedinicama u međunarodnim misijama

Logistička podrška obezbjeđuje se putem bilateralnih aranžmana koji se sklapaju sa vodećim nacijama. Jedinice Vojske angažovane u NATO isturenim kopnenim snagama (FLF) u Letoniji i Bugarskoj koriste JLTV vozila. Osnovno održavanje vozila u Bugarskoj realizuje se angažovanjem Nacionalnog elementa za podršku (National Support Element), dok se održavanje vozila u Letoniji realizuje povremenim upućivanjem stručnih lica za opravku, po posebnom planu.

5.2.9 Donacije

Donacije prema Ministarstvu odbrane Crne Gore

Ostvarene su bilateralnom saradnjom sa zemljama partnerima i to: Sjedinjenim Američkim Državama, SR Njemačkom i Republikom Turskom, kao i sa Evropskom Unijom.

Donacije Sjedinjenih Američkih Država

a) *Foreign Military Financing (FMF)*

Predmet MJ-B-UBB (komunikaciona oprema):

- ukupna vrijednost: 10.343.058,00 USD;
- vrijednost donacije opreme isporučene tokom 2025. godine: 4.568.861,56 USD;

Predmet MJ-B-UBG (šatorska oprema):

- ukupna vrijednost: 13.620.766,00 USD;
- vrijednost donacije opreme isporučene tokom 2025. godine: 7.498.480,26 USD i 417.289,60 €.

b) *Foreign Military Sales (FMS) - Countering Russia Influence Fund (CRIF)*

Iz ovog fonda doniraju se sredstva koja se mogu koristiti za potrebe jačanja kapaciteta u oblasti sajber bezbjednosti, izgradnju IT mreže itd.

Predmet MJ-P-LAE (radarska/senzorska i IT oprema):

- ukupna vrijednost: 7.650.000,00 USD;
- vrijednost donacije opreme isporučene tokom 2025. godine: 21.606,48 USD.

c) *Program 333*

U aprilu 2025. godine isporučena oprema za jačanje kapaciteta sajber odbrane, na osnovu Sporazuma o donaciji između Ministarstva odbrane Crne Gore i SAD koji je potpisan u martu 2025. godine, u vrijednosti od 411.581,19 USD.

U julu 2025. godine isporučeni su rezervni djelovi za četiri brza čamca za potrebe Mornarice Vojske, na osnovu Sporazuma o donaciji između Ministarstva odbrane Crne Gore i SAD koji je potpisan u septembru 2021. godine, u vrijednosti od 58.281,18 USD.

Donacija Republike Turske

Na osnovu petogodišnjeg Sporazuma o vojnoj finansijskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske (vrijednost donacije iznosi 100.000.000,00 TL). Realizacija sredstava u iznosu od 369.790,00 USD opredijeljenih u 2023. godini, 528.862,28 USD opredijeljenih u 2024. godini, 960.644,63 USD opredijeljenih u 2025. godini, očekuje se tokom 2026. godine.

Donacije Evropske Unije

Na osnovu odluke Evropske unije o finansiranju nabavke opreme za države članice Balkan Medical Task Force (BMTF), Crna Gora je, 15. januara 2024. godine, sa organizacijom

„Enhancing Human Security – ITF“ potpisala Memorandum o razumijevanju o nabavci opreme ukupne vrijednosti do 700.000,00 EUR. U maju 2025. godine, izvršena je isporuka medicinskih šatora vrijednosti 171.973,26 EUR, dok je u novembru isporučeno medicinsko ambulantno vozilo marke „IVECO“ vrijednosti 409.939,26 EUR.

5.2.10 Infrastruktura i nepokretnosti

Investicioni radovi

Realizacijom investicionih radova poboljšani su uslovi za život i rad organizacionih jedinica Ministarstva, komandi i jedinica Vojske.

Najznačajnije aktivnosti su:

- završeni radovi na rekonstrukciji bine u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu (vrijednost radova 256.505,15 EUR);
- završeni radovi na izgradnji poligona i rekonstrukcija prepreka u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu (vrijednost radova 464.775,08 EUR);
- završeni radovi na uređenju elektro instalacija u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu i na priključenju objekta Morinj na elektrodistributivnu mrežu (vrijednost radova 17.878,96 EUR);
- završeni radovi na izmještanju spomenika sa izradom novih elemenata u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu (vrijednost radova 39.580,38 EUR);
- završena izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN-9 u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu (vrijednost usluge 13.451,00 EUR);
- završena izrada DUP-a za Kasarnu „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu (vrijednost usluge 17.545,00 EUR);
- završeni radovi na izgradnji objekta Komande Mornarice u Kasarni „Narodni heroj Petar Pero Četković“ u Baru (vrijednost radova 11.510.352,82 EUR, iz kapitalnog budžeta Uprave za kapitalne projekte);
- završena izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN-11 u Kasarni „Narodni heroj Vladimir Knežević Volođa“ u Pljevljima (vrijednost usluge 13.451,00 EUR);
- završeni radovi na rekonstrukciji objekta KN-22 u Kasarni „Narodni heroj Vladimir Knežević Volođa“ u Pljevljima (vrijednost radova 920.000,00 EUR, iz kapitalnog budžeta Uprave za kapitalne projekte);
- završena izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta Vojnog arhiva i DEPO-a u Kasarni „Vojvoda Marko Miljanov Popović“ u Podgorici (vrijednost usluge 2.093,30 EUR);
- završeni radovi na izgradnji hangara na Vojnom aerodromu „Knjaz Danilo Petrović Njegoš“ u Podgorici (vrijednost radova 2.950.000,00 EUR, iz kapitalnog budžeta Uprave za kapitalne projekte);
- završeni radovi na izgradnji hangara i radionice u Kasarni „13 jul“ u Nikšiću. Ovaj projekat realizuje se iz (vrijednost radova 2.200.000,00 EUR, iz kapitalnog budžeta Uprave za kapitalne projekte);
- završena izrada i revizija tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta KN 65-66 na Vojnom aerodromu „Knjaz Danilo Petrović Njegoš“ u Podgorici (vrijednost usluge 20.207,00 EUR);
- završena adaptacija kabineta ministra odbrane (vrijednost radova 46.000,00 EUR).

Imovinsko-pravni poslovi

Ministarstvo je izvršilo popis nepokretnosti sa kojima upravlja (vojne lokacije, stanovi, poslovni prostori, podrumi i garažna mjesta); prijem, kontrolu i isplatu računa za održavanje zajedničkih elemenata stambenih zgrada, ispostavljenih od strane skupština etažnih vlasnika u kojima se nalaze poslovni prostori sa kojima upravlja i koje koristi Ministarstvo (isplaćeno cca 4.800,00 EUR). Od zakupa poslovnih prostora, zemljišta i stanova u vlasništvu Ministarstva ostvareni su prihodi u iznosu od 67.418,65 EUR (Prilog br. 2).

Raspolaganje nepokretnostima

Ministarstvo odbrane raspolaže sa 92 vojne lokacije na kojima se nalazi cca 900 objekata visokogradnje, 165 stanova, 75 garažnih mjesta, 33 poslovna prostora i 67 podruma. Za funkcionisanje Ministarstva i Vojske potrebno je 27 lokacija i iste su navedene u Dugoročnom planu razvoja odbrane 2019-2028, kao perspektivne vojne lokacije.

Generalštab Vojske vrši obilazak i sprovodi analizu neperspektivnih vojnih lokacija, kako bi se utvrdilo da li neka ipak odgovara potrebama Vojske, nakon čega će se definisati njihov konačan predlog. Iste će se predložiti Vladi za ustupanje na dalje upravljanje i korišćenje Upravi za državnu imovinu.

Ministarstvo je nastavilo sa aktivnostima na formiranju radarskog položaja na lokaciji Zekova glava na planini Bjelasica, na kojem će se postaviti radarski sistem za potrebe Vojske. Sa aktivnostima na zaključenju ugovora za izbor izvođača radova i ugovora za izbor nadzornog organa, u skladu sa Planom posebnih javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti, nastaviće se u prvom kvartalu 2026. godine, sa ciljem da radovi na izgradnji ovog objekta počnu tokom maja 2026. godine.

Zaključkom Vlade²³ data je saglasnost da se Opštini Tivat prenese pravo raspolaganja nad nepokretnostima koje predstavljaju bivšu vojnu lokaciju kod hotela „Tivat“, za realizaciju projekata od javnog interesa. U skladu sa navedenim zaključkom Ministarstvo i Opština Tivat, nakon što Skupština opštine Tivat donese Odluku o utvrđivanju javnog interesa, zaključiće sporazum o prenosu prava raspolaganja nepokretnosti.

Ministarstvo i Aerodromi Crne Gore, na osnovu zaključka Vlade²⁴, zaključili su Ugovor o upotrebi dijela vojnog aerodroma za civilni vazdušni saobraćaj i upotrebi dijela civilnog aerodroma za potrebe vojnog vazdušnog saobraćaja, kojim su bliže uređena prava i obaveze po pitanju razgraničenja između vojnog i civilnog dijela aerodroma. U cilju realizacije svih obaveza koje je definisala Agencija za civilno vazduhoplovstvo, a kako bi se u potpunosti izvršilo razgraničenje vojnog i civilnog dijela aerodroma, Ministarstvo sprovodi postupke za realizaciju infrastrukturnih projekata, čija će se realizacija nastaviti tokom 2026. godine.

5.2.11 Standardizacija i kodifikacija u odbrani

Crna Gora je zaključno sa 2025. godinom usvojila 191 standard odbrane. Ministarstvo je utvrdilo Plan standardizacije za 2025. godinu i izvještavalo NATO o potvrđivanju (ratifikaciji) i implementaciji standarda, po sljedećem:

- dostavljeni zahtjevi za davanje predloga nacionalnih odgovora o potvrđivanju za ukupno 860 standarda;
- dostavljeni zahtjevi za davanje predloga nacionalnih odgovora o implementaciji za ukupno 130 standarda.

²³ Zaključak Vlade broj 11-011/25-2343/3 od 10. jula 2025.godine.

²⁴ Zaključak Vlade Crne Gore broj 11-010/25-3310/3 od 09. oktobra 2025. godine.

Takođe, predstavnici Ministarstva su učestvovali u radu NATO Komiteta za standardizaciju, Menadžment grupe za standardizaciju, te realizovali obaveze proistekle iz članstva Crne Gore u NATO kodifikacionom sistemu.

U 2025. godini dodjeljeno je šest NCAGE²⁵ kodova pravnim licima (pet privrednim društvima i jedan nevladinoj organizaciji), dok su za četiri pravna lica promijenjeni podaci u NCAGE kodu. Kodifikovana su 23 nova proizvoda crnogorskih kompanija i tim proizvodima je dodijeljen NSN²⁶ broj. Nije bilo inostranih zahtjeva za korišćenje crnogorskih proizvoda sa dodijeljenim NSN brojem. Za jedno novo sredstvo koji se proizvodi u inostranstvu, Vojska je upisana kao korisnik.

Svi podaci vezani za NCAGE kodove i NSN brojeve su razmijenjeni kroz NATO sistem (NATO Mailbox System - NMBS), radi objavljivanja u NATO glavnom katalogu referenci za logistiku.

Predstavnik Ministarstva učestvuje u radu Radne grupe za izradu Zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme, kao i odgovarajućih podzakonskih akata.

5.2.12 Realizacija Plana javnih nabavki

Ministarstvo je izradilo i donijelo planove nabavki za 2025. godinu.

Planom javnih nabavki iz januara 2025. godine, u vrijeme kada je važila mjera privremenog finasiranja, bilo je predviđeno sprovođenje 14 postupaka javnih nabavki, od čega devet za nabavku roba i pet za nabavku usluga (vrijednost u iznosu od 559.568,78 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 677.100,00 EUR sa uračunatim PDV-om). Tokom godine tri puta je izmijenjen plan javnih nabavki, a posljednjom izmjenom u novembru, planirano je sprovođenje 125 postupaka javnih nabavki, od čega 45 za nabavku roba, šest za nabavku radova i 74 za nabavku usluga (vrijednost u iznosu od 11.165.588,55 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 13.220.263,79 EUR sa uračunatim PDV-om).

Planom posebnih javnih nabavki predviđeno je sprovođenje 40 postupaka nabavki, od čega četiri za nabavku roba, tri za nabavku radova i 33 za nabavku usluga (vrijednost u iznosu od 1.623.016,18 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 1.959.124,58 EUR sa uračunatim PDV-om). Tokom godine tri puta je izmijenjen plan posebnih javnih nabavki, a posljednjom izmjenom u oktobru, planirano je sprovođenje 47 postupaka, od čega četiri za nabavku roba, četiri za nabavku radova i 39 za nabavku usluga (vrijednost u iznosu od 6.884.232,74 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 8.293.696,61 EUR sa uračunatim PDV-om).

Planom jednostavnih nabavki predviđeno je sprovođenje 25 postupaka nabavki vrijednosti do 8.000,00 EUR bez uračunatog PDV-a, od čega 11 za nabavku roba, jedan za nabavku radova i 13 za nabavku usluga (vrijednost u iznosu od 119.849,97 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 145.018,46 EUR sa uračunatim PDV-om). Tokom godine osam puta je izmijenjen plan jednostavnih nabavki, a posljednjom izmjenom u decembru, planirano je sprovođenje 75 postupaka, od čega 17 za nabavku roba, dva za nabavku radova i 56 za nabavku usluga (vrijednost u iznosu od 299.965,58 EUR bez uračunatog PDV-a, odnosno 361.004,45 EUR sa uračunatim PDV-om).

5.2.13 Zaštita resursa

Zaštita i zdravlje na radu

Za pripadnike Vojske koji se upućuju u međunarodne misije i operacije pravovremeno su organizovane preventivne mjere zaštite i zdravlja na radu (imunizacija, obezbjeđenje prve

²⁵ NATO Commercial and Government Entity Code.

²⁶ NATO Stock Number.

pomoći u terenskim uslovima i obuka za bezbjedno obavljanje aktivnosti u misijama i operacijama).

Posebna pažnja se posvećivala zaštiti zdravlja svih pripadnika Vojske, a prije svega lica koji rade u specifičnim uslovima (piloti, mornari, ronionci i sl.), za koje su realizovani godišnji sistematski i specijalistički pregledi.

Zaštita od požara

Misija OEBS u Crnoj Gori je kroz projekat „Ublažavanje bezbjednosnih rizika za SALW/SCA u Crnoj Gori“ donirala određenu količinu protivpožarne opreme, koja će biti uručena u narednom periodu. Takođe, u saradnji sa Misijom OEBS u Crnoj Gori realizovana je obuka za instruktore-protivpožarce.

Realizovana je nabavka neophodne protivpožarne opreme, kao i usluge održavanja protivpožarnih centrala. U skladu sa III misijom Vojske (podrška drugim institucijama), jedinice Vojske bile su, tokom požarne sezone, angažovane na gašenju požara.

Planskim rješavanjem viškova ubojnih sredstava održava se zahtijevani nivo pirotehničke bezbjednosti svih skladišta. Uzorci baruta namijenjeni ispitivanju stabilnosti bezbjedno su transportovani do Republike Slovenije i uskladišteni u njihovoj kolekciji baruta.

Zaštita životne sredine

Za sve materije u posjedu Ministarstva, za koje je identifikovano da predstavljaju otpad visokog rizika, preduzimaju se neophodne mjere i postupci kako bi se izbjegle akcidentne situacije. Više od 20 litara opasnih hemikalija iz skladišta „Brezovik“ predata su na uništavanje preduzeću „Hemosan“ iz Bara.

Pokrenuto je pitanje rješavanja radioaktivnih ostataka avio-motora i pripadajuće opreme iz perioda bivše Vojske Jugoslavije, a koji se već duži niz godina nalaze u krugu vinskog podruma „Šipčanik“ u vlasništvu AD „13. jul Plantaže“.

Ministarstvo je sa preduzećem „Deponija“ d.o.o. Podgorica potpisalo Sporazum o poslovno-tehničkoj saradnji. Isti je potpisan sa ciljem uklanjanja i recikliranja značajnih količina ambalažnog otpada koje nastaje u objektima Ministarstva i Vojske, podizanja svijesti zaposlenih o važnosti selektivnog odlaganja otpada i obezbjeđivanja usklađenosti sa ekološkim standardima i obavezama koje proističu iz procesa pristupanja Evropskoj uniji.

Kao rezultat navedenih i drugih preventivnih aktivnosti nije bilo akcidentnih situacija.

Zdravstvena zaštita i vojni sanitet

U cilju potpune i kvalitetne medicinske zaštite pripadnika Vojske, Ministarstvo je realizovalo redovnu nabavku potrebnih lijekova, medicinske opreme i aparata. Za pripadnike Vojske koji se upućuju u međunarodne misije i operacije, prvi nivo zdravstvene zaštite realizuje se u skladu sa međunarodnim sporazumima i Konceptom podrške zemlje domaćina Crne Gore.

5.3 BUDŽET ODBRANE

5.3.1 Odobrena sredstva

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore²⁷, Ministarstvo je raspolagalo sa sredstvima u ukupnom iznosu od 80.752.151,45 EUR, od kojih

²⁷ „Službeni list Crne Gore“, br. 080/25.

su sredstva iz opštih prihoda iznosila 78.752.151,45 EUR, dok su sredstva u iznosu do 2.000.000,00 EUR odobrena iz sopstvenih prihoda, odnosno do visine njihovog ostvarenja.

Odobrena sredstva su utrošena za finansiranje tekućih obaveza, kao i ulaganja u opremu i modernizaciju Ministarstva i Vojske. Takođe, obezbijeđeno je i ispunjavanje međunarodnih obaveza u cilju izgradnje i očuvanja mira na regionalnom i globalnom nivou, kao i obaveza iz punopravnog članstva u NATO, sa posebnim akcentom na implementaciju paketa NATO ciljeva sposobnosti dodijeljenih Crnoj Gori.

U skladu sa zaključcima Vlade, izvršeno je preusmjeravanje sredstava iz budžeta Ministarstva u ukupnom iznosu od 2.569.452,51²⁸ EUR, kao i preusmjeravanje u budžet Ministarstva u iznosu 6.809.917,28²⁹ EUR.

5.3.2 Realizacija budžeta

Realizacija sredstava iz opštih prihoda budžeta iznosi 83.706.256,48 EUR, odnosno 100,86%³⁰ u odnosu na odobrena sredstva. Ostvarena sredstva iz sopstvenih prihoda (do 2.000.000,00 eura) iznosila su 9.640,65 EUR odnosno 0,005% odobrenog iznosa, dok realizacije istih nije bilo.

Na ime izdataka za opremanje i izgradnju infrastrukture, Ministarstvo je iz opštih prihoda budžeta raspolagalo sa sredstvima u ukupnom iznosu od 12.234.339,59 EUR, dok je utrošak iznosio 12.233.847,39 EUR, odnosno 99,99%. Od ovog iznosa na ime izdataka za opremu utrošeno je 11.102.182,59 EUR ili 90,75%. Sredstva su utrošena za isplatu obaveza za nabavku patrolnih brodova, naoružanja, protivoklopnih sistema SPIKE, telekomunikacione i kompjuterske opreme, kolektivne i individualne opreme za pripadnike Vojske, anti-dron sistema, mehanizacije i transportnih sredstava, medicinske opreme, kontejnera za smještaj ljudstva, implementaciju ciljeva sposobnosti i opremanje Vojske u skladu sa NATO standardima.

U strukturi ukupno utrošenih sredstava Ministarstva, učešće personalnih izdataka iznosi 54,14%, tekućih izdataka 29,83%, kapitalnih izdataka 14,62% i obaveza iz prethodnog perioda 1,41%.

Pored sredstava utrošenih iz opštih i sopstvenih prihoda, na ime otplate kredita, a koje otplaćuje Ministarstvo finansija, za nabavku opreme i sredstava za potrebe Vojske isplaćeno je dodatnih 47.882.675,00 EUR. Takođe, u skladu sa zaključkom Vlade³¹, Ministarstvo finansija je iz Tekuće budžetske rezerve, u skladu sa obavezama za nabavku opreme za potrebe Vojske isplatilo sredstva u iznosu 2.778.690,50 EUR.

6. INFORMACIONO-KOMUNIKACIONI SISTEMI

Planiranje, organizovanje i upotreba informaciono-komunikacionih sistema (IKS) i posebnih sajber preventivno zaštitnih mehanizama u Ministarstvu sprovedeno je na osnovu Programa rada Ministarstva za 2025. godinu, Strategije sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026, Strategije sajber bezbjednosti Vojske 2023-2026 i mjesečnih planova rada Ministarstva.

²⁸ Krajem 2025. godine, u skladu sa zaključkom Vlade, sredstva su preusmjerena u tekuću budžetsku rezervu.

²⁹ Sredstva su preusmjerena iz tekuće budžetske rezerve u cilju izmirenja obaveza prema NATO.

³⁰ Nakon preusmjeravanja sredstava, po zaključcima Vlade, Ministarstvo je raspolagalo sa ukupno 82.882.616,22 EUR (iz opštih prihoda). Procenat realizacije od 100,86% ogleda se u naplati pravosnažnih sudskih i izvršnih rješenja, koja se isplaćuju preko Glavnog računa državnog Trezora.

³¹ Zaključak Vlade INT broj 11-430-51/3 od 26. marta 2025. godine.

U cilju obezbjeđenja adekvatnog funkcionisanja IKS i modernizacije sajber bezbjednosti, preduzete su sledeće aktivnosti:

- završena rekonstrukcija Data Centra Ministarstva i Vojske u glavnoj zgradi Ministarstva;
- početak implementacije IKS B1 u Ministarstvu;
- nastavak modernizacije mrežne i serverske opreme u IKS C1 mreži;
- nastavak implementacije dvostruke autentifikacije u IKS D1 mreži;
- kontinuirana zaštita korisničkih radnih stanica u IKS D1 mreži;
- realizacija posebnih tehničko-stručnih edukacija za dio zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci, a čije angažovanje se planira u okviru međunarodnih misija i operacija;
- nastavak saradnje sa nacionalnim CIRT timom (Direkcija za zaštitu tajnih podataka), GSOC (Ministarstvo javne uprave) i relevantnim institucijama (WB3C Podgorica);
- usvojena je Politika upravljanja ljudskim resursima u sajber domenu Ministarstva i Vojske;
- završeno je osposobljavanje i edukacija zaposlenih u Ministarstvu i Vojsci, iz oblasti zaštite informacija i sajber bezbjednosti za period 2024-2025. godine;
- završeno je osposobljavanje i edukacija zaposlenih iz oblasti Dokument Menadžment Sistema (Info DMS);
- izmirene su obaveze koje proizilaze iz članstva Crne Gore u NATO Centru izvrsnosti za kooperativnu sajber odbranu u Estoniji (NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence), za upotrebu TK usluga i servisa za Stalnu misiju Crne Gore pri NATO, Kancelariju Nacionalnog vojnog predstavnika u Savezničkoj komandi za operacije (ACO), kao i za potrebe na nacionalnom nivou, po osnovu SSP sporazuma sa NATO Agencijom za komunikacije i informacije (NATO Communication & Information Agency-NCIA).

7. VOJSKA

7.1 UČEŠĆE VOJSKE U MEĐUNARODNIM OPERACIJAMA, MISIJAMA I AKTIVNOSTIMA

Učešće crnogorskih vojnika u međunarodnim misijama i operacijama sprovodi se u skladu sa Zakonom o upotrebi Vojske u međunarodnim snagama i učešću pripadnika operativne jedinice za zaštitu i spašavanje, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu³², dok o svakom pojedinačnom angažovanju odluku donosi Skupština Crne Gore.

Vojska je nastavila angažovanje u međunarodnim snagama u okviru NATO, EU i UN, sa fokusom na angažovanju u NATO vođenim misijama i aktivnostima. Tokom 2025. godine, angažovano je 119 pripadnika Vojske, po sljedećem:

- Misija EU „ATALANTA” (European Union Naval Force (EU NAVFOR „ATALANTA”³³) - tri pripadnika Vojske;

³² „Službeni list Crne Gore“ br. 061/08, 031/17, 034/17, 046/19.

³³ Evropska unija je u decembru 2008. godine formirala pomorske snage EU NAVFOR Somalija i pokrenula pomorsku operaciju EU NAVFOR „ATALANTA”, kao odgovor na rastući nivo piraterije i oružanih pljački na morskom prostoru tzv. "Roga Afrike" i u Indijskom okeanu.

- Misija UN u Zapadnoj Sahari (United Nations Mission for Referendum in Western Sahara (UN MINURSO³⁴) - jedan pripadnik;
- Operacija NATO snaga na Kosovu (NATO Kosovo Forces (KFOR³⁵)) - četiri pripadnika;
- Misija NATO u Iraku (NATO Mission in Iraq (NMI³⁶)) - dva pripadnika;
- NATO aktivnost Isturenih kopnenih snaga (Forward Land Forces – FLF³⁷) u Republici Letoniji i u Republici Bugarskoj - 107 pripadnika;
- Pomorska NATO operacija „Sea Guardian“ u akvatoriji Mediteranskog mora na brodovima Republike Albanije i Republike Grčke – dva pripadnika.
- Misija Ujedinjenih nacija „UNCIFYP“ na Kipru – nije bilo upućivanja pripadnika Vojske.

Takođe, u toku 2025. godine donešene su odluke Skupštine Crne Gore za učešće u sljedećim međunarodnim operacijama, misijama i aktivnostima:

- Misija vojne pomoći EU za podršku Ukrajini – „EUMAM-UA“ – do tri pripadnika;
- NATO aktivnost pružanja bezbjednosne pomoći i obuke za Ukrajinu „NSATU“ – do dva pripadnika.

Angažovanje pripadnika Vojske u navedenim misijama očekuje se tokom 2026. godine.

7.2 ANGAŽOVANJE VOJSKE U PODRŠCI DRUGIM INSTITUCIJAMA

Za podršku drugim institucijama (III misija Vojske) angažuju se snage i sredstva po zahtjevu (Ugovori o poslovno-tehničkoj saradnji) i ukazanoj potrebi. Vojska je u prethodnom periodu realizovala značajan broj ovih zadataka, u skladu sa svojim misijama, kapacitetima i mogućnostima (Prilog br. 3).

Težište angažovanja odnosilo se na realizaciju zadataka pružanja pomoći, podrške i saradnji sa državnim i drugim institucijama, i to: državnim protokolom, Vladinim resorima, lokalnim samoupravama, udruženjima penzionera, zdravstvenim ustanovama, sportskim

³⁴ Misija Ujedinjenih nacija za referendum u Zapadnoj Sahari (United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara - UN MINURSO) uspostavljena je Rezolucijom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija broj 690 od 29. aprila 1991. godine. Na osnovu Odluke Skupštine Crne Gore, Vojska je uzela učešće u Misiji UN MINURSO u Zapadnoj Sahari 11. novembra 2016. godine slanjem dva oficira. Od oktobra 2018. godine Vojska učestvuje u Misiji sa jednim oficirom. Pripadnici Vojske u ovoj misiji su angažovani u sastavu timova vojnih posmatrača UN, koji realizuju patrole radi sagledavanja situacije, kontrole poštovanja mirovnog sporazuma i izvještavanja nadležnih tijela UN. Na osnovu preporuke komande misije, Vojska od decembra 2020. godine upućuje pripadnice u navedenu mirovnu misiju.

³⁵ Na osnovu Odluke Skupštine Crne Gore, Vojska učestvuje u operaciji KFOR na Kosovu sa štabnim oficirom (od 18. oktobra 2018. godine) na dužnosti zamjenika načelnika za inženjeriju u Odjeljenju za inženjeriju i planove u komandi misije (Priština, baza „Film City“). Do sada je upućeno ukupno šest oficira Vojske. Vremenski period trajanja prve tri rotacije bio je godinu dana, od četvrte rotacije period angažovanja pripadnika Vojske je šest mjeseci.

³⁶ Misija NATO u Iraku (NMI) je savjetodavna misija i misija izgradnje kapaciteta u Iraku, uspostavljena oktobra 2018. godine. Angažovanje pripadnika Vojske u ovoj misiji odobrila je Skupština Crne Gore, 17.12.2019. godine, kada su upućena dva pripadnika Vojske. Oni se angažuju u okviru Diplomatskog centra u Bagdadu (BDSC), na dužnosti logističkog podoficira sa angažovanjem na vojnom dijelu bagdaskog međunarodnog aerodroma.

³⁷ Vojska je započela angažovanje u NATO aktivnosti pojačanog isturenog prisustva u Letoniji (eFP) 10.12.2018. godine upućivanjem raznorodnih jedinica strukture jednog odjeljenja, u okviru kanadske borbene grupe, stacionirane u bazi „Adaži“ Riga, Republika Letonija. Vojska svoje angažovanje u ovoj aktivnosti realizuje u sklopu jedinica Vojske Slovenije, koja je, ujedno i logistički oslonac u pripremama i tokom angažovanja. Na osnovu odluke Skupštine Crne Gore br. 00-72/22-15/4 od 28. jula 2022. godine, Vojska je započela angažovanje svojih pripadnika u sastavu snaga NATO za odgovor na krize i u Republici Bugarskoj, sa do 60 pripadnika Vojske.

savezima, lovačkim udruženjima, dječijim organizacijama, NVO organizacijama, vaspitno-obrazovnim ustanovama i dr.

U skladu sa zahtjevima Uprave policije i Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova, Generalštab Vojske angažovao je pripadnike jedinica i helikoptersku eskadrilu Vazduhoplovstva Vojske na gašenju požara, hitnim prevoženjima povrijeđenih, pretragu terena i potragu za unesrećenima na moru i kopnu.

Broj angažovanja, obim i vrsta, ukazuju na potrebu daljeg unapređenja civilno-vojne saradnje (Civil Military Cooperation - CIMIC) i cjelokupnog unapređenja sposobnosti Vojske.

Vojska će nastaviti da razvija, osposobljava i planski angažuje snage i sredstva u cilju jačanja nacionalnih kapaciteta za podršku drugim institucijama i integrisani odgovor na krizne situacije u miru.

7.3 OBUKA, OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE KADRA

Obuka, obrazovanje i usavršavanje pripadnika Vojske djelovi su jedinstvenog procesa vojno-stručnog osposobljavanja, u cilju dostizanja zahtijevanih sposobnosti za izvršavanje dodijeljenih misija i zadataka. Doktrina obuke Vojske, Uputstvo za upravljanje obukom, Instrukcija za obuku Vojske, Smjernice za obuku jedinica Vojske, planovi bilateralne vojne saradnje i naređenja načelnika Generalštaba Vojske, bili su polazna osnova za planiranje, organizovanje i realizaciju obuke u Vojsci.

Težište obučavanja u jedinicama Vojske bilo je na održavanju i razvijanju sposobnosti za odbranu Crne Gore, učešću u međunarodnim misijama i operacijama, obuci deklariranih jedinica, nastavku razvijanja sposobnosti planinskog ratovanja, obuci specijalista za spašavanje vitlom, realizaciji karijernih kurseva, stručno-specijalističkoj obuci i usavršavanju, izučavanju stranih jezika itd.

Jedan od najvećih izazova Vojske u procesu obuke je nedostatak adekvatnog vježbovno-strelišnog prostora na teritoriji Crne Gore za realizaciju obuka i vježbi, taktičkih vježbi sa bojevim gađanjima i izvršenje artiljerijskih gađanja jedinica Vojske. Do iznalaženja rješenja, bojeva gađanja sa mitraljezima kalibra 12,7 mm realizovana su u Republici Albaniji, što otežava planiranje ciklusa obučavanja i uvećava finansijske troškove.

7.4 INDIVIDUALNA OBUKA I KURSEVI

Individualna obuka i kursevi su prvi korak u procesu osposobljavanja pripadnika Vojske za izvršavanje definisanih zadataka. Od kvaliteta individualne obuke i kurseva zavisi i kvalitet kolektivne obuke, realizacija vježbi i na kraju ukupna obučenost jedinica i spremnost za angažovanje.

U Centru za obuku, kao nosiocu osnovne obuke, realizovani su različiti oblici individualne obuke, stručnog usavršavanja i osposobljavanja, u cilju stvaranja potrebnog i kvalitetnog oficirskog, podoficirskog i vojničkog kadra, sposobnog da realizuje postavljene zadatke. Najznačajnije realizovane aktivnosti su: osnovna obuka vojnika, liderski podoficirski kurs, kurs za borbenog spasioca, kursevi engleskog jezika, obuka za učešće u međunarodnim misijama, stažiranje kadeta sa pripremne prve i druge godine vojnih akademija, osposobljavanje oficira za početne dužnosti.

1. pješadijski bataljon vršio je osposobljavanje VI i VII kontingenta za učešće u FLF u Republici Bugarskoj i XV kontingenta u FLF u Republici Letoniji, osposobljavanje komandnog kadra u procesu donošenja vojnih odluka, obuku pripadnika u sadržajima ljetnje i zimske

alpinistike, podizanje kapaciteta u oblasti planinskog ratovanja, obuku vozača na JLTV vozilima, obuku operatera za rukovanje Daljinski upravljivim oružnim stanicama (DUOS), razvoj i podizanje nivoa fizičke sposobnosti, izučavanje stranih jezika.

Mornarice Vojske vršila je obuku u cilju dostizanja zahtijevanog nivoa sposobnosti jedinica za izvršavanje namjenskih zadataka i jačanja interooperabilnosti sa savezničkim snagama sa kojima učestvujemo u međunarodnim misijama i operacijama. Najznačajnije realizovane aktivnosti su: dalje osposobljavanje za rad u skladu sa formacijskim dužnostima, osposobljavanje posada brodova/plovnih sredstava na moru, razvoj zahtijevanih sposobnosti jedinica deklariranih u okviru paketa NATO ciljeva sposobnosti i njihova priprema za evaluaciju po NATO standardima (MAREVAL), kolektivno osposobljavanje za rad članova posada novoformirane jedinice čamaca za brzo reagovanje, karijerni kursevi, specijalističko i stručno usavršavanje, razvoj i podizanje nivoa fizičke sposobnosti, izučavanje stranih jezika, osposobljavanje za planiranje i organizaciju operacija sa savezničkim snagama, osposobljavanje za učešće u međunarodnim misijama i operacijama, osposobljavanje za pružanje podrške civilnim institucijama u kriznim situacijama. Svi pripadnici posada plovnih sastava se osposobljavaju za najmanje tri dopunske dužnosti, čime je obezbijeđeno funkcionisanje po principu zamjenjivosti u radu brodskih posada.

Vazduhoplovstvo Vojske realizovalo je obuku kroz dva segmenta: opštevojna obuka i letačka obuka. Realizovani su sadržaji iz vatrene obuke, fizičke obuke, kao i specijalistička obuka za vojnike i podoficire. Letačka obuka planirana je u skladu sa Godišnjim planom letačke obuke i bila je usmjerena na osposobljavanje za izvršenje svih vrsta letačkih zadataka u različitim uslovima i održavanju stalne trenaže pilota i tehničara letaća. Prioritet u obuci bila je namjenska obuka na helikopterima Bell 412 EP/EPI i Bell 505. Takođe, Vazduhoplovstvo Vojske bilo je nosilac trenažne obuke spasilaca za spašavanje vitlom u saradnji sa jedinicama Vojske.

Bataljon za podršku realizovao je obuku po Listi obaveznih zadataka, kao i obuku u osnovnom održavanju lako oklopljenih vozila i daljinski upravljivim oružnim stanicama. Takođe, nastavljeno je obučavanje pripadnika inženjerske čete, gdje je fokus bio na pripadnicima EOD (Explosive Ordnance Disposal) tima. Obuka pripadnika Voda hemijsko, biološko, radiološko, nuklearne odbrane – HBRNO odnosila se na trenaže i održavanje dostignutog nivoa obučenosti, sa težištem na kursovima u Republici Srbiji.

Odred posebne namjene težište obuke imao je na osposobljavanju jedinice u skladu sa zahtjevima iz paketa NATO ciljeva sposobnosti, obuci za operacije u urbanoj sredini i bliskoj borbi u objektima (realizovana sa instruktorima iz Izraela), zajedničkoj obuci sa OS Republike Slovenije, SAD i Republike Rumunije, kao i Joint Combined Exchange Training - JCET obuci (realizovana sa pripadnicima specijalnih snaga OS Republike Rumunije).

Četa vojne policije obuku je realizovala prevashodno kroz realizaciju svojih namjenskih zadataka, kao što su obezbjeđenje i pratnja konvoja, obezbjeđenje štićenih ličnosti u mjestu i pokretu, obezbjeđenju objekata od posebnog značaja kroz organizaciju prijavne službe, kao i drugih zadataka.

Vojno-medicinski centar obuku je realizovao kroz konstantno usavršavanje i obučavanje, opservaciji pacijenata u svakodnevnom radu, realizaciji kurseva i obuka za jačanje interoperabilnosti medicinskih snaga u saradnji sa SAD i u sklopu namjenskih balkanskih medicinskih snaga (BMTF).

Četa za vezu i elektronsko ratovanje obuku je realizovala prevashodno kroz realizaciju namjenskih zadataka i kroz obuku za formacijske dužnosti. Takođe, realizovala je i stručno-specijalističku obuku iz oblasti IKS za pripadnike Vojske.

Gardijska četa težište obuke imala je na trenažima iz strojeve obuke, fizičkoj obuci i realizaciji gađanja iz ličnog naoružanja.

7.5 KOLEKTIVNA OBUKA I UČEŠĆE NA VJEŽBAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Vojska je realizovala 19 vježbi od planiranih 21. U okviru kolektivne obuke komandi i jedinica, planirano je i izvedeno više obuka na svim nivoima komandovanja. Kroz planiranje i izvođenje vježbovni aktivnosti, razvijano je sadejstvo kopnenih i vazduhoplovnih snaga, kao i snaga za podršku. Takođe, vježbovne aktivnosti su poslužile i za provjeru efikasnosti usvojenih standarda odbrane i provjeru funkcionalnosti vojne opreme.

7.5.1 Vježbe u zemlji

Vježba "Syber Soko" realizovana je u periodu 26.05-06.06.2025. godine u Podgorici. Cilj vježbe je bilo uvježbavanje pripadnika Vojske, Ministarstva i drugih relevantnih državnih institucija u aktivnostima i procedurama odgovora i odbrane od sajber napada. Pored 117 pripadnika Vojske, učestvovali su i pripadnici OS Republike Sjeverne Makedonije, kao i pripadnici Nacionalne garde države Mejn, SAD.

Vježba „Adrion LIVEX 25“ realizovana je u periodu 22-27.06.2025. godine u akvatoriji Luke Bar. Na vježbi su uvježbavane procedure pomorske kontrole, preuzimanja broda i drugo. Pored 76 pripadnika Vojske, učestvovali su i pripadnici OS Republike Slovenije, Republike Albanije, Republike Italije.

7.5.2 Vježbe u inostranstvu

Realizovano je 13 međunarodnih vježbi od kojih su najznačajnije sledeće:

Vježba "Immediate Response 25" realizovana je u periodu 25.05-09.06.2025. godine na poligonu Krivolak u Republici Sjevernoj Makedoniji i na poligonu u Republici Slovačkoj. Na vježbi je učestvovalo 141 pripadnika, sa lako oklopljenim vozilima JLTV. Na dijelu vježbe u Slovačkoj, odjeljenje HBRNO je imalo priliku da prvi put učestvuje u aktivnostima sa korišćenjem realnih agenasa, dok je pješadijska četa uz podršku voda minobacača 120 mm, na poligonu Krivolak, uspješno pripremila i realizovala taktičku vježbu sa bojnim gađanjem.

Vježba "INIOCHOS 25" realizovana je u periodu 24.03-11.04.2025. godine u Andravidi, Republika Grčka. Vježba je imala za cilj uvježbavanje u pružanju vazduhoplovne podrške kopnenim i mornaričkim jedinicama. Vježba je bila prilika da, po prvi put, pripadnici Vojske uvježbavaju SAR (Search and Rescue) operacije u borbenim dejstvima. Na vježbi je učestvovalo 12 pripadnika Vojske i helikopter Bell 412.

Vježba "Coalition Warrior Interoperability eXploration, eXperimentation, eXamination, eXercise 25 (CWIX25)" realizovana je u periodu 03-22.06.2025. godine u Bidgošću, Poljska. Vježba je organizovana u cilju provjere i testiranja nivoa interoperabilnosti, spremnosti i otpornosti komandno - informacionih sistema. Na vježbi je učestvovalo šest pripadnika Vojske.

Vježba "Valiant Strike 25" realizovana je u periodu 24.03-11.4.2025. godine u Targu Mureš u Republici Rumuniji. Vježba je realizovana u saradnji sa specijalnim snagama OS Republike Rumunije sa ciljem uvježbavanja procedura i postupaka u bliskoj borbi u objektima. Na vježbi je učestvovalo 14 pripadnika Vojske.

Vježba "PLATINUM WOLF 25" realizovana je u periodu 11-28.06.2025. godine u Vranju, Republika Srbija. Odjeljenje Vojne policije je na vježbi imalo priliku da uvježbava procedure zaštite snaga, zaštite važnih ličnosti i drugo. Na vježbi je učestvovalo 10 pripadnika Vojske.

8. VOJNA ISTORIJA I TRADICIJA

Predstavnici Ministarstva učestvovali su na osnivačkoj konferenciji uspostavljanja mreže institucija za vojnu istoriju i strateške studije jugoistočne Evrope. Cilj konferencije je da se vojno-istorijske institucije država regiona povežu u mrežu za razmjenu informacija, iskustava i naučenih lekcija iz istorije u oblasti odbrane, bezbjednosti i oružanih snaga. U novembu realizovana je posjeta Ministarstvu predstavnika Vojnog muzeja Republike Slovenije. U decembru, predstavnici Ministarstva učestvovali su na međunarodnoj konferenciji organizovanoj od strane Instituta za strategijska istraživanja Ministarstva odbrane Republike Srbije, pod nazivom „Srbija i velika istočna kriza 1875-1878“.

9. INSPEKCIJSKI NADZOR

Planom inspekcijskog nadzora za 2025. godinu planirano je 47 aktivnosti, od kojih 45 inspekcijska nadzora i dvije unutrašnje kontrole. Planom su predviđene i dvije aktivnosti kao stalan zadatak u skladu sa članom 61 Zakona o Vojsi Crne Gore, a tiču se postupanja po obraćanjima lica u službi u Vojsi i provjera navoda iz prijava zaposlenih o pojavnim oblicima nezakonitog ponašanja.

Realizovana su 44 inspekcijska nadzora i dvije unutrašnje kontrole, po sljedećem:

- ostvarivanje planova i pripremni mjera za odbranu zemlje - planirano 18 inspekcijskih nadzora, a realizovano 17. Inspekcijski nadzor je realizovan u tri organa državne uprave (Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava), šest organa lokalne samouprave (Andrijevica, Bijelo Polje, Budva, Mojkovac, Pljevlja i Šavnik), dvije zdravstvene ustanove (JZU Opšta bolnica Pljevlja i JZU Kliničko bolnički centar Kotor) i šest privrednih subjekata i drugih pravnih lica, koji proizvode predmete ili vrše usluge od posebnog značaja za odbranu (Crnogorski elektroprenosni sistem, Plantaže „13. Jul“ Podgorica, Rudnik uglja Pljevlja, Pivara „Trebjesa“ Nikšić, „Voli trade“ DOO Podgorica i Željeznički prevoz Crne Gore). Nije realizovan inspekcijski nadzor u Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i isti je planiran u prvom kvartalu 2026. godine;
- planiranje i upotreba ljudskih i materijalnih resursa odbrane – planirana i realizovana tri inspekcijska nadzora (Generalštab Vojske, Direktorat za ljudske resurse);
- borbena spremnost Vojske - planirano i realizovano sedam inspekcijskih nadzora;
- zaštita i zdravlje na radu, zaštita od požara i zaštita životne sredine - planirano i realizovano osam inspekcijskih nadzora u Vojsi;
- primjena ovlašćenja od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsi - planiran i realizovan jedan inspekcijski nadzor (Generalštab Vojske);
- ostvarivanje prava lica u službi u Vojsi iz službe ili po osnovu službe, uključujući ocjenjivanje, disciplinsku i materijalnu odgovornost - planirana su i realizovana četiri inspekcijska nadzora (Vojska, Direktorat za ljudske resurse i Generalštab Vojske);
- planiranje i uređenje prostora, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje vojnih objekata u vojnom krugu - planirana su i realizovana četiri inspekcijska nadzora (Vojska).
- unutrašnja kontrola nad preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih u Ministarstvu i Vojsi – planirane i realizovane dvije unutrašnje kontrole (Generalštabu Vojske i Direktorata za ljudske resurse).

Nakon izvršenih inspekcijskih nadzora i unutrašnje kontrole, preporučeno je ukupno 163 mjere (Prilog br. 4), i to:

- 43 mjere Generalštabu Vojske;
- 54 mjere jedinicama Vojske;
- jedna mjera Direktoratu za politiku odbrane;
- 13 mjera Direktoratu za ljudske resurse;
- šest mjera Direktoratu za logistiku;
- dvije mjere drugim organizacionim jedinicama Ministarstva;
- 24 mjere državnim organima, organima državne uprave i lokalne samouprave; i
- 20 mjera privrednim subjektima, koji proizvode predmete ili vrše usluge od posebnog značaja za odbranu zemlje i drugim pravnim licima.

10. ADMINISTRATIVNO POSLOVANJE

U toku 2025. godine ukupno je evidentirano 27.281 predmeta, koji se odnose na opšte administrativne poslove i upravne postupke.

10.1 OPŠTI ADMINISTRATIVNI POSLOVI

- a) Djelovodnik neklasifikovane pošte:
 - evidentirano ukupno: 12.380 predmeta.
- b) Evidencija službenih putovanja:
 - evidentirano ukupno: 1.610 službenih putovanja.
- c) Knjiga primljenih računa:
 - evidentirano ukupno: 1.941 računa.

10.2 UPRAVNI POSTUPCI

- a) Upisnik izdatih uvjerenja (UP UV)

U radu je ukupno bilo 5.225 zahtjeva za izdavanje uvjerenja, uključujući nezavršene predmete iz 2024. godine, i to:

- u statusu rješavanja: 404;
- odbijenih: 143;
- obavještenja: 59;
- izdatih uvjerenja: 4.619.

Od ukupnog broja riješenih zahtjeva, u roku je riješeno 4.121 predmeta, dok je 700 predmeta riješeno po isteku roka.

Od navedenih 5.225 zahtjeva, jedan se odnosi na nezavršene predmete iz 2024. godine, koji je riješen van roka izdavanjem uvjerenja.

- b) Prvostepeni upravni postupci (UPI)

U radu je ukupno bilo 5.909 prvostepenih upravnih postupaka, uključujući nezavršene predmete iz 2024. godine, i to:

- po zahtjevu stranke: 1.308;
- po službenoj dužnosti: 4.601.

Broj riješenih predmeta je 5.319, i to:

- usvojeni zahtjevi: 5.132;
- djelimično usvojeni zahtjevi: 40;
- odbijeni zahtjevi: 140;
- obustavljeni postupci: sedam.

Od ukupnog broja riješenih zahtjeva, u roku je riješeno 4.741 predmeta, dok je 578 predmeta riješeno po isteku roka. Na donesena rješenja ukupno je bilo podneseno 54 žalbe.

Iz 2024. godine preneseno je ukupno 289 predmeta. Od toga je 146 pokrenuto po zahtjevu stranke, a 143 po službenoj dužnosti. U toku 2025. godine, riješeno je 261 od prenesenih predmeta, i to:

- usvojeno: 230;
- djelimično usvojeno: tri;
- odbijeno: 28.

U roku je riješeno 66, a po isteku roka 195. Podnijete su pet žalbe u odnosu na prenesene predmete.

c) Drugostepeni upravni postupci (UPII)

U radu je ukupno bilo 216 drugostepenih postupaka, uključujući nezavršene postupke iz prethodnih godina (2019–2025), i to:

- riješenih žalbi: 119;
- žalbi u radu: 97.

Od ukupnog broja riješenih žalbi, u roku je riješeno 118 , dok je po isteku roka riješena jedna, i to:

- usvojeno: 68;
- odbijeno: 48;
- obustavljeno: tri.

Od gore navedenih 216 žalbi, 66 potiče iz ranijih godina (2019–2025), od čega je u 2025. godini riješeno 38, i to:

- usvojeno: 19;
- odbijeno: 17;
- obustavljeno: dva.

Riješenih žalbi u roku je bilo 37, po isteku roka jedna, dok ih je u radu ostalo 28.

11. UNUTRAŠNJA REVIZIJA

Poslove unutrašnje revizije Ministarstvo je obavljalo u skladu sa Planom rada unutrašnje revizije za 2025.godinu, kojim je bila predviđena realizacija sedam revizijskih postupaka. Svi revizijski postupci su realizovani, date su preporuke za otklanjanje uočenih nedostataka i usvojeni konačni izvještaji. Tokom realizacije revizijskih postupaka nisu utvrđene nepravilnosti i odstupanja koja mogu u značajnoj mjeri ugroziti funkcionisanje sistema.

Tokom godine revizori su prisustvovali obukama i seminarima organizovanim od strane Uprave za ljudske resurse, Direktorata za centralnu harmonizaciju i razvoj unutrašnjih kontrola- Ministarstvo finansija i drugih strukovnih organizacija.

12. JAVNOST RADA

Ministarstvo u kontinuitetu informiše javnost o svojim aktivnostima, kao i o aktivnostima Vojske. Ostvaruje se putem tradicionalnih medija, društvenih mreža (Facebook, Instagram, X mreža, You Tube), kao i preko sajta Ministarstva i stranice www.budivojnik.me.

Pored standardnih saopštenja o aktivnostima i politikama Ministarstva i Vojske, kao i aktivnostima ministra i načelnika Generalštaba Vojske, informisanje se obavlja i kroz brojna gostovanja i intervjue u crnogorskim i inostranim medijima. Organizovano je oko 50 gostovanja predstavnika Ministarstva i Vojske na različitim medijima, najčešće televizijskim kućama.

Svakog posljednjeg četvrtka u mjesecu bilo je organizovano gostovanje po jednog ili više predstavnika Vojske u emisiji radija Crne Gore "Epoleta".

Mediji u kontinuitetu pokazuju interes na različite teme iz domena odbrane, te je tokom godine zabilježen nesmanjeni broj novinarskih upita (preko 60). Organizovano je više konferencija za štampu koje su imale izuzetan odjek u javnosti i više puta se reagovalo na neistinite navode iz medija.

Medijski su praćene i aktivnosti za obilježavanje važnih datuma, kao što su: 80. godišnjica Dana pobjede; međunarodni Dan žena (objava video-materijala posvećenog ženama u Vojsci i Ministarstvu); Dan nezavisnosti (prezentovan namjenski video spot); Dan Vojske Crne Gore. Takođe, medijski je praćeno i učešće pripadnika Vojske na vježbama u zemlji i inostranstvu, i u kontinuitetu je afirmisano učešće u međunarodnim misijama i operacijama.

Uz podršku ambasade UK u Podgorici, u hotelu „Hilton“, predstavljena je nova veb-stranica www.budivojnik.me, koja će doprinijeti boljem promovisanju Vojske i Ministarstva, uz lakše sprovođenje određenih procedura (prijavljivanje na oglase Ministarstva i Vojske itd.).

Sa ciljem da se na javno raspisane oglase Ministarstva prijavi što veći broj lica, uz podršku američkog RIST tima, sprovedena je medijska kampanja za promovisanje vojnog poziva. Kampanja je obuhvatala snimanje promo videa o različitim vojnim zanimanjima, koji su postavljani na društvenim mrežama Ministarstva i Vojske i emitovani na televizijama (TV Vijesti, RTCG i Nova M). Isto tako, na bilbordima u Podgorici postavljene su reklame „Prihvati izazov“. Kampanja je odlično prihvaćena i plan je da se iskoristi i tokom 2026. godine.

Medijski je ispraćen početak gradnje dva patrolna broda u Francuskoj, kao i infrastrukturni projekti, uključujući izgradnju hangara za Vazduhoplovstvo Vojske na Vojnom aerodromu „Knjaz Danilo Petrović Njegoš“, radionice za održavanje JLTV vozila u Kasarni „13. jul“ u Nikšiću, te početak gradnje zgrade komande u Kasarni „Narodni heroj Milovan Šaranović“ u Danilovgradu.

Tokom požarne sezone pripreman je i objavljivan foto i video materijal, urađene su reportaže sa terena sa tri medijske kuće, s posebnim akcentom na značaj i ulogu Vojske u aktivnostima gašenja požara i pružanja podrške drugim institucijama.

Takođe, velika pažnja je posvećena i informisanju mladih o mogućnostima obrazovanja na inostranim vojnim akademijama. Na društvenim mrežama Ministarstva realizovana je kampanja „Budi kadet“, u kojoj je predstavljeno kako postati i šta znači biti kadet Vojske, ali i koje su mogućnosti usavršavanja i daljeg napredovanja u službi.

Organizovane su posjete predstavnika Ministarstva i Vojske crnogorskim gradovima tokom kojih je predstavljen vojni poziv, mogućnosti za rad i školovanje u Vojsci, kao i dio najsavremenijeg naoružanja i opreme. Istovremeno, predstavnici Ministarstva i Vojske nastavili su sa posjetama srednjim školama u Crnoj Gori i kroz razgovore sa srednjoškolcima predstavili vojni poziv i mogućnosti studiranja na renomiranim vojnim akademijama u inostranstvu.

Predstavljene su i uspješne priče mladih oficira, kao i uspjesi naših vojnika na raznim sportskim takmičenjima organizovanim u zemlji i u inostranstvu.

Medijski su ispraćeni i sljedeći događaji: konferencija posvećena implementaciji Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 „Žene, mir i bezbjednost“, 9. ljetnji vojni kamp organizovan u julu u Kolašinu, posjeta i nastup britanske aero grupe „Red Arrows“, reportaže sa rafting kampa na rijeci Tari i obuci za alpinizam.

Kontinuirano su promovisani pripadnici/ce Vojske i službenici/ce Ministarstva koji su ostvarili naučne i sportske uspjehe, uspjehe tokom školovanja i usavršavanja, kao i njihovo učešće u humanitarnim i drugim akcijama od društvenog značaja.

ZAKLJUČAK

Ministarstvo je, u kontinuitetu, sprovodilo aktivnosti koje su bile usmjerene na unapređenje sistema odbrane i dostizanje planiranih odbrambenih kapaciteta i sposobnosti potrebnih za izvršavanje misija i zadataka Vojske.

Fokus rada Međuresorske komisije za reviziju strateških dokumenata, zakonskih i podzakonskih akata kojima su uređena pitanja od značaja za nacionalnu bezbjednost, bio je na reviziji Strategije nacionalne bezbjednosti. Komisija je zadužena da, do kraja III kvartala 2026. godine, izradi predlog Strategije nacionalne bezbjednosti sa pratećim Akcionim planom.

Aktivnim angažovanjem pripadnika Vojske u međunarodnim snagama u okviru NATO, EU i UN, nastavljen je doprinos međunarodnom miru i stabilnosti. Takođe, Vojska je realizovala značajan broj zadataka u podršci drugim institucijama, sa težištem na gašenju požara, hitnih prevoženja povrijeđenih, pretragu terena i potragu za unesrećenima.

Ministarstvo je, u drugoj polovini 2025. godine, preduzelo mjere za izradu novog Plana investiranja Crne Gore u odbranu koji obuhvata period 2026-2029. godine (usvojen u januaru 2026. godine). Dalje povećanje izdvajanja za odbranu osigurava nastavak reformi sistema odbrane, opremanje i modernizaciju Vojske, razvoj njenih kapaciteta i sposobnosti, te dostizanje zahtjevanog nivoa interoperabilnosti u cilju doprinosa razvoju kapaciteta i sposobnosti Alijanse.

U 2025. godini realizovano je 2,05% BDP za budžet odbrane, od čega su uložena sredstva za opremanje i modernizaciju iznosila 42,83%.

Opremanje deklariranih jedinica i uvođenje u operativnu upotrebu modernih borbenih sistema i sredstava, predstavlja mjerljiv pokazatelj unapređenja operativnih sposobnosti Vojske sa ciljem da odgovori na aktuelne bezbjednosne prijetnje, rizike i izazove, ali i da doprinese unapređenju ukupnog bezbjednosnog ambijenta. Izvršena je isporuka nove maskirne uniforme za pripadnike Vojske, naoružanje i vojna oprema su remontovani i održavani u skladu sa planiranom dinamikom i raspoloživim finansijskim sredstvima, nastavljeno je sa razvojem sposobnosti strategijskog transporta i realizovano je ažuriranje Kataloga sposobnosti. Takođe, Savjet EU je odobrio Mjeru pomoći u okviru Evropskog mirovnog instrumenta (EPF), što će značajno doprinijeti daljoj izgradnji i jačanju kapaciteta i sposobnosti Vojske. U cilju jačanja sajber kapaciteta i sposobnosti završena je rekonstrukcija Data centra Ministarstva i Vojske, te je usvojena Politika upravljanja ljudskim resursima u sajber oblasti. Realizacijom infrastrukturnih projekata nastavljeno je sa poboljšanjem uslova za život i rad pripadnika Vojske.

Realizacijom Akcionog plana za implementaciju Strategije upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu i Vojsci 2023-2027, nastavljeno je unapređenje politike privlačenja i zapošljavanja kadra. Ministarstvo je izradilo brojne planove, analize, programe i izvještaje u domenu upravljanja ljudskim resursima.

Realizovane su brojne obuke i usavršavanja pripadnika Ministarstva i Vojske, te je nastavljeno sa usavršavanjem profesionalnih vojnih lica na operativno-strategijskom i komandno-štabnom nivou. Posebna pažnja bila je usmjerena na obrazovanje kadeta, a realizovane su i brojne promotivne aktivnosti i projekti u cilju privlačenja novog kadra za potrebe Vojske. Realizovano je dobrovoljno služenje vojnog roka, sa čijom će se realizacijom nastaviti i u narednom periodu.

U okviru međunarodne saradnje, Ministarstvo je nastavilo da posvećeno ispunjava obaveze proistekle iz članstva u NATO i iz procesa evropskih integracija. U tom smislu, intenzivna bilateralna i multilateralna odbrambena saradnja snažno je doprinijela unapređenju ukupnih odbrambenih kapaciteta i sposobnosti. Bilateralne posjete, kao i učešće ministra odbrane na

sastancima u okviru NATO, regionalnih inicijativa i bezbjednosnim konferencijama, potvrdile su doprinos Crne Gore daljem jačanju kolektivne bezbjednosti, regionalnih i dobrosusjedskih odnosa.

Ministarstvo je, u saradnji sa drugim resorima, aktivno učestvovalo u NATO vježbi upravljanja krizama, čime se kontinuirano razvija svjesnost, jača otpornost sistema odbrane i unapređuju operativne procedure u odgovoru na krize širokog spektra.

Izgradnja stabilnog i održivog sistema odbrane visokog integriteta i povjerenja javnog mnjenja nastavljena je kroz implementaciju Plana integriteta Ministarstva i Vojske, sa posebnim fokusom na kontinuirano ažuriranje legislative i strateških dokumenata, institucionalnih i funkcionalnih okvira, te organizaciju obuka iz oblasti jačanja integriteta.

Sve navedeno predstavlja jasan pokazatelj da Ministarstvo značajno doprinosi naporima Crne Gore kao kredibilnog saveznika, spremnog da doprinese realizaciji misija i zadataka NATO, procesu evropskih integracija, ali i jačanju regionalne stabilnosti i dobrosusjedskih odnosa.

PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U OBLASTI ODBRANE

Imajući u vidu kontinuiranu težnju Ministarstva da unapređuje stanje u oblasti odbrane, te kreira uslove za sprovođenje politika Vlade, definisan je predlog mjera za dalje unapređenje stanja, usklađen sa strateškim dokumentima, obavezama iz članstva u međunarodnim organizacijama i procesa evropskih integracija, te prioritetima i ciljevima politike odbrane.

Predlog mjera za unapređenje stanja u oblasti odbrane su:

- izraditi i usvojiti izmjene zakonske regulative (Zakon o odbrani i Zakon o Vojski Crne Gore) i prateće podzakonske akte;
- uskladiti postojeći strateški okvir iz domena bezbjednosti i odbrane sa aktuelnim promjenama u geostrateškom okruženju;
- unaprijediti efikasnost i funkcionalnost, u cilju poboljšanja procesa rada, organizacione klime i zadržavanja kvalitetnog kadra;
- nastaviti realizaciju promotivnih aktivnosti i projekata u cilju privlačenja kadra za potrebe Vojske;
- osigurati optimizaciju i plansko upravljanje odbrambenim resursima, dosljednu implementaciju programski usmjerenih budžetskih sredstava i kontinuiranu izgradnju profesionalnog integriteta;
- intenzivirati razvoj odbrambenih kapaciteta i sposobnosti, kroz implementaciju paketa NATO ciljeva sposobnosti;
- osigurati projektovana izdvajanja za odbranu i strukturu odbrambenog budžeta, u skladu sa zahtjevima NATO i Planom investiranja Crne Gore u odbranu 2026-2029;
- nastaviti aktivan doprinos kolektivnom sistemu odbrane, kroz angažovanje pripadnika Vojske u NATO komandnoj strukturi i NATO strukturi snaga, te učešću u NATO, EU i UN misijama, operacijama i aktivnostima;
- jačati sposobnosti Vojske za pružanje podrške drugim institucijama (III misija Vojske);
- u koordinaciji sa drugim organima državne uprave, dati pun doprinos normativnom uređenju jedinstvenog nacionalnog sistema upravljanja krizama;
- nastaviti sa ispunjavanjem obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
- kontinuirano raditi na jačanju podrške javnosti, kroz adekvatno i blagovremeno informisanje o aktivnostima Ministarstva i Vojske;
- kontinuirano preduzimati mjere u cilju unapređenja uslova života i rada, kao i standarda zaposlenih u Ministarstvu i Vojski.

LISTA PRILOGA

Prilog br.1: Doprinos NATO komandnoj strukturi, strukturi snaga i nacionalna vojna predstavništva

Prilog br.2: Prihodi ostvareni po osnovu zakupa poslovnih prostora i otkupa stanova

Prilog br.3: Pregled najznačajnih aktivnosti podrške Vojske drugim institucijama

Prilog br.4: Pregled realizacije Plana inspekcijskog nadzora i naloženih mjera

Doprinos NATO komandnoj strukturi, strukturi snaga i nacionalna vojna predstavništva

R. br.	Doprinos Vojske kolektivnom sistemu bezbjednosti	SASTAV			
		oficir	podoficir	VPU	SVEGA
1.	NATO komandna struktura	3	-	-	3
2.	NATO struktura snaga	1	-	-	1
3.	Vojno predstavništvo pri NATO štabu Brisel, Belgija	3	2	-	5
4.	Nacionalni vojni predstavnik pri NATO ACO Mons, Belgija	2	1	-	3
5.	Nacionalni predstavnik za vezu pri NATO ACT Norfolk, SAD	1	-	-	1
UKUPNO		10	3	-	13

Prihodi ostvareni po osnovu zakupa poslovnih prostora, zemljišta i stanova u vlasništvu Ministarstva odbrane u 2025. godini

Redni broj	PRIHODI (ostvareni tokom perioda 01.01-17.12.2025)	Naplaćeno (EUR)
1.	Prihodi ostvareni od zakupa poslovnih prostora i zemljišta koji su uplaćeni na račun Ministarstva finansija	16.816,30
2.	Prihodi ostvareni od otkupa stanova, koji su uplaćeni na račun Ministarstva finansija	50.602,35
UKUPNO		67.418,65

Pregled najznačajnijih aktivnosti podrške Vojske drugim institucijama

R.br. Najznačajnije aktivnosti u 2025. godini	
1.	Posjete jedinicama Vojske vaspitno – obrazovnih ustanova (15)
2.	Podrška Udruženju vojnih penzionera Crne Gore (3)
3.	Podrška organizaciji „Sinjavinski maraton“
4.	Ispomoć Baletskoj školi „Princeza Ksenija“ u organizaciji proslave jubileja 25 godina osnivanja
5.	Ispomoć Crnogorskom školskom sportskom savezu organizaciji takmičenja u atletici
6.	Ispomoću u organizovanju "8. Ostroškog polumaratona -2025"
7.	Ispomoć Opštini Danilovgrad u organizaciji XVII Sportskih igara učenika Osnovnih škola
8.	Ispomoć Vojske, Klubu „Open Water“ iz Budve, u organizaciji Humanitarnog plivačkog maratona (3)
9.	Učešće na manifestaciji „Jedra Jadrana — spoj tradicije i zajedništva“
10.	Angažovanje Vojnog orkestra na manifestaciji „Svi plešemo-srce igrom darujemo“
11.	Podrška u organizaciji protestno-edukativnog kampa Građanske inicijative „Spasimo Komarnicu“
12.	Angažovanje pripadnika MVCG u aktivnostima opštine Tivat
13.	Pružanja podrške vodosnabdijevanja pitkom vodom uslijed visokih temperatura (3)
14.	Ispomoć Savezu izviđača Crne Gore – 7. Smotra izviđača
15.	Ispomoć Vojske Glavnom gradu Podgorica, u organizaciji „Slikarske kolonije“
16.	"Ustupanje na privremeno korišćenje Atletskom klubu „Rudar“ Pljevlja sportske opreme za atletska takmičenja"
17.	Smještaj pripadnika SZS Švajcarske

18.	Podrška u organizaciji manifestacije „Bokeška noć 2025“
19.	Angažovanje helikoptera Bell 412 u cilju prevoza delegacije
20.	Podršku organizaciji manifestacije „Čorbijada“
21.	Učešće Vojske Crne Gore na dječijem festivalu „GameOBrain2025“
22.	Ispomoć Vojske u organizaciji međunarodne jedriličarske trke „The Ocean Race Europe – Boka Bay 2025“
23.	Učešće pripadnika VCG u ekološkim akcijama čišćenja
24.	Ispomoć MUP-U u snimanju promotivnog videa o požarnoj sezoni
25.	Ispomoć u organizaciji XXIII Međunarodne atletske ulične trke „Oslobođenje Cetinja“
26.	Angažovanje šib „Jadran“ povodom obilježavanja Dana opštine Tivat
27.	Ekološka akcija čišćenja NP „Durmitor“
28.	Akcija pošumljavanja - „Boranka u Crnoj Gori“
29.	Učešće pripadnika MVCG na EKO danu Opštine Bar
30.	Podrška snimanju emisije Adria TV
31.	Obilježavanja 81. godišnjice oslobođenja Danilovgrada i Dana opštine
32.	Ustupanje poligona za potrebe obuke kriminalističkih tehničara
33.	Prihvat i smještaj pripadnika Oružanih snaga Republike Slovenije
34.	Humanitarna akcija podjele novogodišnjih paketića
35.	Radovi na orezivanju rastinja duž putnih pravaca na teritoriji opštine Nikšić
36.	Podrška NVO Pro Futuro u pripremi i organizaciji 16. izdanja Bedem festa

Pregled realizacije Plana inspekcijskog nadzora i naloženih mjera

Red. br.	Oblast inspekcijskog nadzora i unutrašnje kontrole	Planirano	Realizovano	Procenat realizacije	Naloženo mjera subjektima nadzora								
					SVEGA	Drž.organ organ. lok. samoup.	Privred. subj.	DPO	DLJR	DL	Ostal organ. jed. MOD	GŠ VCG	Jed. VCG
1.	Inspekcijski nadzor dostignutog nivoa odbrambenih priprema	18	17	94	44	24	20	/	/	/	/	/	/
2.	Inspekcijski nadzor planiranja i upotrebe ljudskih i materijalnih resursa	3	3	100	4	/	/		3		/	1	/
3.	Inspekcijski nadzor borbene spremnosti Vojske	7	7	100	38	/	/	1	3	1	/	22	11
4.	Inspekcijski nadzor ZNR, ZŽS i ZOP u Ministarstvu i Vojsci	8	8	100	38	/	/	/	/	/	/	7	31
5.	Inspekcijski nadzor primjene ovlašćenja od strane ovlašćenih lica u Ministarstvu i Vojsci	1	1	100	1	/	/	/	/	/	/	1	/
6.	Inspekcijski nadzor ostvarivanja prava lica na službi u Vojsci, uključ. disciplinsku i mater. odgovornost	4	4	100	14	/	/	/	7		1	4	2
7.	Inspekcijski nadzor planiranja i uređenja prostora, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vojnih objekata	4	4	100	24	/	/	/	/	5	1	8	10
8.	Unutrašnja kontrola nad preduzetim mjerama po osnovu svih oblika neetičkog i nezakonitog ponašanja zaposlenih	2	2	100									
UKUPNO		47	46	97.8	163	24	20	1	13	6	2	43	54

CRNA GORA
Direkcija za zaštitu tajnih podataka

IZVJEŠTAJ O RADU

Direkcije za zaštitu tajnih podataka za 2025. godinu

Podgorica, januar 2026. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
I NORMATIVNI POSLOVI	3
II DOZVOLE ZA PRISTUP TAJNIM PODACIMA	3
III MJERE ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA	4
III-1 Fizičke mjere zaštite tajnih podataka	4
III-1 Informatičke mjere zaštite tajnih podataka	5
IV NATO I EU	6
IV-1. NATO	6
IV-2. EVROPSKA UNIJA	9
V MEĐUNARODNA SARADNJA	10
VI MEĐURESORSKA SARADNJA	10
VII SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA	11
VIII OBUKE IZ OBLASTI TAJNIH PODATAKA	11
IX ORGANIZACIJA DIREKCIJE	13
X INFORMATIČKA BEZBJEDNOST I ODGOVOR NA RAČUNARSKE INCIDENTE	16
XI INSPEKCIJSKI NADZOR	21
XII BUDŽET I NABAVKE	21

XIII UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJA KONTROLA	22
XIV JAVNOST RADA	23

UVOD

Nadležnosti Direkcije za zaštitu tajnih podataka utvrđene su Zakonom o tajnosti podataka ("Službeni list Crne Gore", br. 14/08, 76/09, 41/10, 40/11, 38/12, 44/12, 14/13, 18/14, 48/15, 74/20 i 113/24) i Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 98/23, 102/23, 113/23, 71/24, 72/24, 90/24, 93/24, 104/24, 117/24, 39/25, 97/25).

Izveštajem o radu Direkcije za zaštitu tajnih podataka obuhvaćen je pregled najvažnijih aktivnosti Direkcije u 2025. godini, u vezi sa: propisima iz oblasti tajnih podataka, izradom opštih akata Direkcije, izdavanjem dozvola za pristup tajnim podacima, NATO i EU sertifikata za pristup NATO i EU tajnim podacima, razmjenom tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom, obavezama koje proističu iz članstva u NATO, EU pregovorima za Poglavlje 31–Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, aktivnostima na polju međunarodne saradnje, naročito u pogledu zaključivanja bilateralnih sporazuma o razmjeni i zaštiti tajnih podataka, bilateralne i regionalne saradnje, međuresorske saradnje i saradnje sa nevladinim organizacijama, kontinuiranim obukama iz oblasti tajnih podataka i unapređenjem sistema obuke, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem službenika Direkcije, unutrašnjom organizacijom Direkcije i njenim funkcionisanjem, inspekcijskim nadzorom nad sprovođenjem Zakona o tajnosti podataka i primjenom međunarodnih ugovora o razmjeni i zaštiti tajnih podataka, izvršenjem budžeta, sprovođenjem finansijskog upravljanja i kontrola i pružanjem obavještenja o radu Direkcije putem sredstava javnog informisanja.

I **NORMATIVNI POSLOVI**

Direkcija redovno učestvuje u davanju mišljenja na predloge zakona i podzakonskih akata koje su pripremali drugi organi, kao i mišljenja na predloge memoranduma i sporazuma o saradnji koji su uključivali odredbe o razmjeni i zaštiti tajnih podataka.

II **DOZVOLE ZA PRISTUP TAJNIM PODACIMA**

Dozvole za pristup tajnim podacima za fizička lica

Direkcija za zaštitu tajnih podataka, u skladu sa Zakonom, nadležna je za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **STROGO TAJNO**, **TAJNO** i **POVJERLJIVO**.

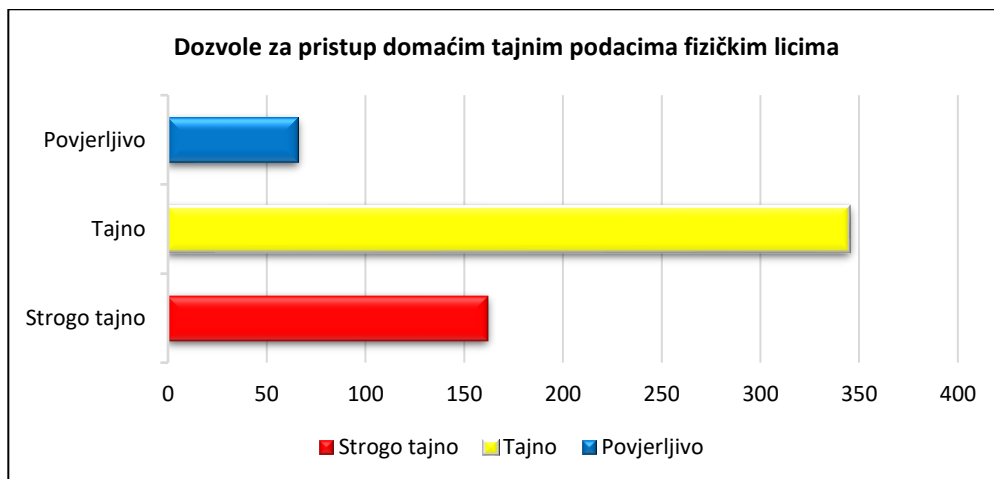
U 2025. godini, podnesena su 636 zahtjeva za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, od čega je 462 zahtjeva za izdavanje novih dozvola a 174 zahtjeva za produženje važenja dozvole za pristup tajnim podacima.

U 2025. godini, izdate su ukupno 673 dozvola za pristup tajnim podacima, od čega su 507 novih dozvola, dok je produžen rok važenja za 166 dozvola za pristup tajnim podacima.

Za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **STROGO TAJNO** izdato je 184 dozvole, od čega je 100 novih dozvola, a produžen je rok važenja za 84 dozvole za pristup tajnim podacima.

Za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **TAJNO** izdato je 360 dozvola, od čega je 290 novih dozvola, a produžen je rok važenja za 70 dozvola za pristup tajnim podacima.

Za pristup tajnim podacima stepena tajnosti **POVJERLJIVO** izdato je 129 dozvola, od čega su 117 novih dozvola, a produžen je rok važenja za 12 dozvola.

U 2025. godini, na zahtjeve Nacionalnih bezbjednosnih organa (NSA) drugih država u kontinuitetu su procesuirane bezbjednosne provjere za strance koji su rođeni, živjeli, radili ili se školovali u Crnoj Gori, u skladu sa međudržavnim sporazumima.

Dozvole za pristup tajnim podacima za pravna lica

U 2025. godini podnesen je 1 zahtjev za izdavanje dozvole za pristup tajnim podacima za pravno lice. U ovoj godini nije bilo izdatih dozvola za pristup tajnim podacima za pravno lice.

Za pristup tajnim podacima za zaposlene u pravnom licu podnesen je 41 zahtjev za izdavanje dozvole i 6 zahtjeva za produženje važenja dozvole za pristup tajnim podacima.

Prije izdavanja dozvole za pristup tajnim podacima zaposleni su u obavezi su da se edukuju o zaštiti i rukovanju tajnim podacima, odnosno bezbjednosnim pravilima i procedurama za zaštitu tajnih podataka.

III MJERE ZAŠTITE TAJNIH PODATAKA

III-1 Fizičke mjere zaštite tajnih podataka

Po pitanju fizičkih mjera zaštite tajnih podataka, Direkcija za zaštitu tajnih podataka je u 2025. godini, nastavila saradnju sa državnim organima i pravnim licima koja u vršenju zakonom utvrđenih poslova, odnosno izvršavanju ugovorenog posla postupaju sa tajnim podacima.

Sprovedene su konsultacije sa organima i pravnim licima u cilju njihovog upoznavanja sa obavezama koje je potrebno ispuniti u postupku prije izdavanja dozvole za pristup tajnim podacima po pitanju fizičkih mjera zaštite tajnih podataka i propisanih standarda u ovoj oblasti,

procesuirani su zahtjevi za vršenje bezbjednosne procjene ugroženosti i zahtjevi za pregled protiv prisluškivanja.

Nakon implementacije mjera zaštite tajnih podataka od strane organa i pravnih lica, Direkcija provjerava ispunjenost fizičkih mjera zaštite tajnih podataka u prostorijama namijenjenim za rad sa tajnim podacima.

U cilju ispunjavanja propisanih standarda iz oblasti fizičkih i administrativnih mjera zaštite tajnih podataka u toku 2025.godine, održani su sastanci i konsultacije sa predstavnicima državnih organa a sve u cilju unapređenja mjera zaštite tajnih podataka.

Direkcija je sarađivala i sa predstavnicima pravnih lica, koje je u kontinuitetu upoznavała sa cjelokupnom procedurom za dobijanje dozvole za pristup tajnim podacima za pravno lice.

III-2 Informatičke mjere zaštite tajnih podataka

Informacioni sistem za razmjenu nacionalnih tajnih podataka

Direkcija za zaštitu tajnih podataka upravlja komunikaciono informacionim sistemom koji je sertifikovan za razmjenu nacionalnih tajnih podataka do i uključujući stepen tajnosti TAJNO. Korisnici sistema su Centralni registar Direkcije za zaštitu tajnih podataka i podregisti u Ministarstvu odbrane, Ministarstvu vanjskih poslova, Agenciji za nacionalnu bezbjednost, Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore i Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO u Briselu.

Realizovana je nabavka nove informatičke opreme namijenjene ovom informacionom sistemu, čime su stvoreni uslovi da se u 2026. godini, nakon deset godina od njegovog uspostavljanja, izvrši potpuna tehnička obnova sistema. Krajem 2025. godine, sprovedena je nabavka krypto uređaja koji ispunjavaju zahtjeve otpornosti na kvantne prijetnje.

Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka je tokom 2025. godine, kontinuirano sprovodilo aktivnosti usmjerene na održavanje postojećeg sistema, kao i njegovo unapređenje u skladu sa važećim bezbjednosnim standardima.

Ostale aktivnosti

Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka kroz svoje svakodnevne aktivnosti u kontinuitetu se bavi aktivnostima na održavanju i unapređenju informacionih sistema u kojima se obrađuju tajni podaci, kao i računara i računarske opreme koju koriste zaposleni u Direkciji.

Pored navedenih aktivnosti, Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka u kontinuitetu sprovodi i aktivnosti u sklopu svojih nadležnosti koje se tiču upotrebe i distribucije krypto materijala i akreditacije informacionih sistema u kojima se obrađuju tajni podaci.

Sistem za prenos NATO tajnih podataka - NS WAN

Razmjena tajnih podataka u elektronskoj formi između Centralnog registra Direkcije za zaštitu tajnih podataka, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva odbrane (na lokacijama u Ministarstvu odbrane i Vazduhoplovno operativnom centru Vojske Crne Gore – VOC), kao i Stalne misije Crne Gore pri NATO u Briselu odvija se posredstvom NS WAN informaciono komunikacionog sistema. U saradnji sa NATO Agencijom za komunikacije i informacije (NATO

Communication and Information Agency, NCIA) Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka u kontinuitetu sprovodi aktivnosti na održavanju centralne CG lokacije ovog informacionog sistema.

Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka, u saradnji sa Ministarstvom odbrane i Ministarstvom vanjskih poslova usaglašava potrebne resurse za funkcionisanje ili unapređenje NS WAN informacionog sistema, na osnovu čega se svake godine generiše poseban ugovor za pružanje NCIA usluga za potrebe Crne Gore ("Service Support Package for Montenegro, SSP"). Ugovor SSP za 2025. godinu potpisan je u martu 2025. Godine, od strane direktora Direkcije za zaštitu tajnih podataka.

NCIA je u saradnji sa Direkcijom, Ministarstvom odbrane i Ministarstvom vanjskih poslova, pripremila i dostavila predlog SSP ugovora za 2026. godinu, čije se potpisivanje i izmirenje obaveza prema NCIA planira u prvom kvartalu 2026. godine.

U saradnji sa NCIA realizovana je i nabavka nove opreme radi zamjene dotrajalih NS WAN radnih stanica i štampača, čija se isporuka očekuje tokom prvog kvartala 2026. godine.

U toku 2025. godine obavljeno je nekoliko konsultativnih sastanaka sa predstavnicima NCIA i Ministarstva odbrane Crne Gore u vezi sa pitanjima nacionalnog preuzimanja NS WAN sistema, njegove sertifikacije i interkonekcije sa NATO CIS (Affiliate Federated Network - AFN).

U okviru NDA nadležnosti Direkcije, Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka u kontinuitetu obavlja poslove vezane za upravljanje i distribuciju krypto-materijala za potrebe NS WAN sistema i drugih informacionih sistema u kojima se obrađuju tajni podaci.

U periodu od 8. do 19. septembra 2025. godine, izvršena je instalacija novog DKMI sistema za upravljanje krypto-materijalima.

IV NATO I EU

Najznačajnija dužnost Direkcije u vezi sa tajnim podacima NATO i EU je dužnost da kao bezbjednosni organ koordinira i sprovodi bezbjednosnu politiku NATO i EU u Crnoj Gori, u cilju obezbjeđivanja adekvatnog nivoa zaštite tajnih podataka (NSA - National Security Authority) i izdavanje NATO i EU sertifikata za pristup NATO i EU tajnim podacima.

U cilju adekvatne razmjene i zaštite NATO i EU tajnih podataka, ustanovljeni su i vode se Centralni registar NATO i EU tajnih podataka u Direkciji za zaštitu tajnih podataka i Podregistri tajnih podataka u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO i Stalnoj misiji Crne Gore pri EU u Briselu, kao i Komandi združenih snaga SHAPE u Monsu.

Podregistri tajnih podataka predstavljaju prvu tačku prijema NATO i EU tajnih podataka, odakle se tajni podaci distribuiraju Centralnom registru Direkcije za potrebe državnih organa u Crnoj Gori.

Distribucija tajnih podataka iz Centralnog registra prema državnim organima, korisnicima NATO i EU tajnih podataka, vrši se u okviru registara tajnih podataka uspostavljenih u državnim organima.

IV-1. NATO

Pravni okvir za saradnju

Zakon o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", broj 12/17 od 07.12.2017), predstavlja pravni okvir za saradnju u oblasti uzajamne zaštite i čuvanja NATO tajnih podataka koji se dostavljaju Crnoj Gori i tajnih podataka koje Crna Gora dostavlja NATO-u i obezbjeđuje primjenu bezbjednosnih standarda i postupaka za razmjenu i zaštitu tajnih podataka.

Razmjena NATO tajnih podataka

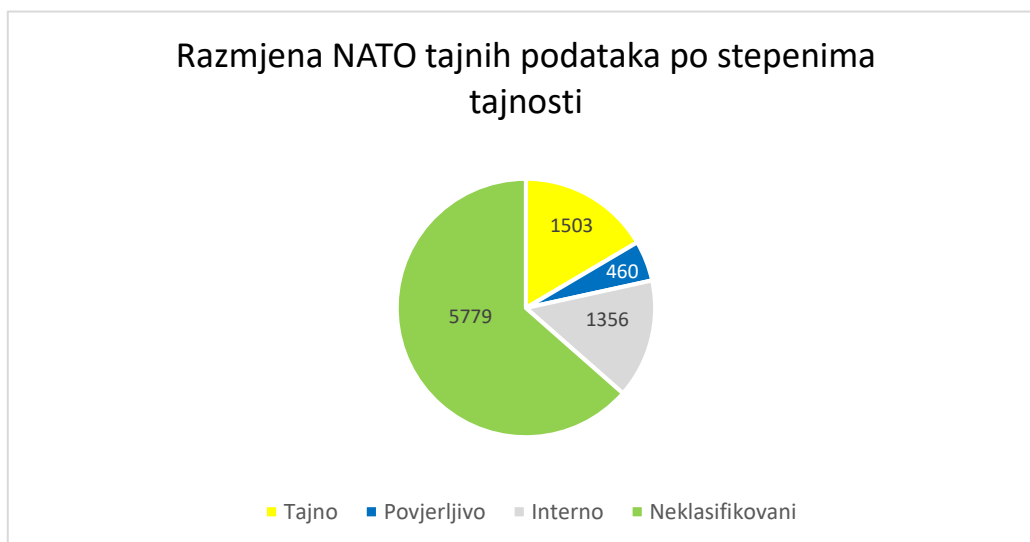
Sa NATO se u kontinuitetu odvija razmjena tajnih podataka, koja je otpočela nakon upućivanja prvog kontigenta crnogorskih vojnika u mirovnu misiju ISAF u Avganistanu, a kasnije u misiju "Resolute Support" u Avganistanu.

Pristupanjem Crne Gore NATO Savezu uveden je novi sistem elektronske razmjene NATO tajnih podataka NATO SECRET WAN AREA NETWORK (NS WAN) odobren od strane NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS).

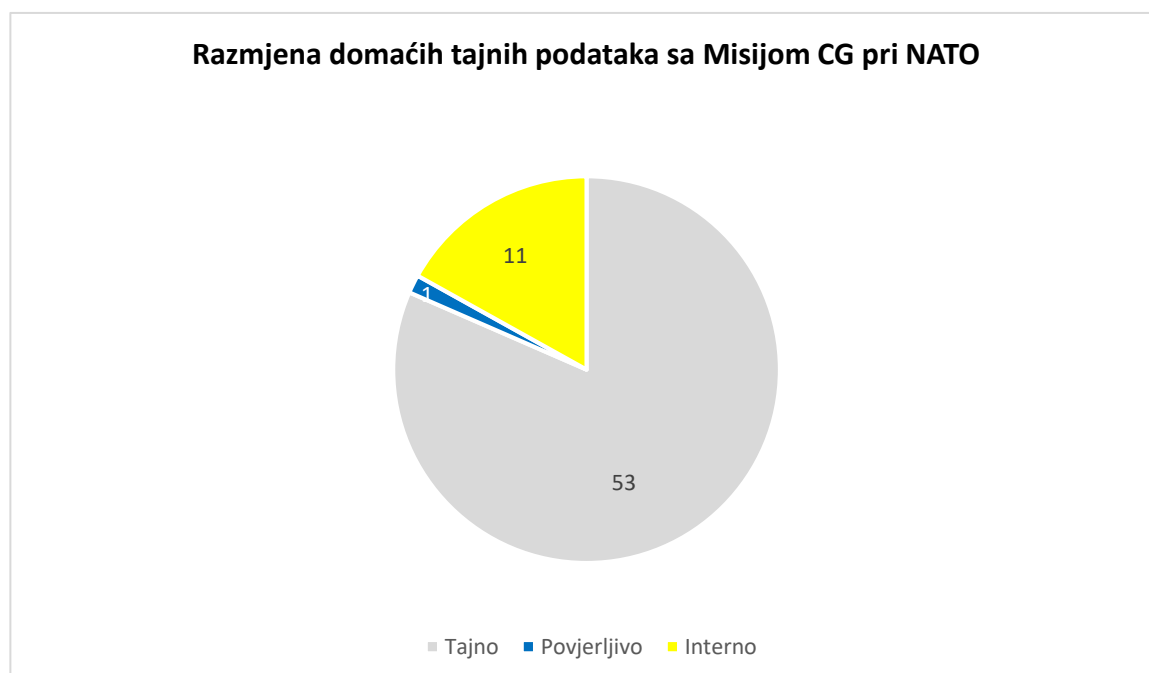
*šematski prikaz razmjene tajnih podataka sa NATO

U 2025. godini razmijenjeno je ukupno 3319 NATO tajnih podataka različitih stepena tajnosti, od čega 1503 stepena tajnosti TAJNO, 460 stepena tajnosti POVJERLJIVO, 1356 stepena tajnosti INTERNO i 5779 neklasifikovanih podataka.

Razmjena nacionalnih tajnih podataka sa Stalnom misijom Crne Gore pri NATO u Briselu

Sa Stalnom misijom Crne Gore pri NATO u Briselu u 2025. godini, razmijenjeno je ukupno 65 tajnih podataka različitih stepena tajnosti, od čega 53 stepena tajnosti TAJNO, 1 stepena tajnosti POVJERLJIVO i 11 stepena tajnosti INTERNO.

Sertifikati za pristup NATO tajnim podacima

Za pristup NATO tajnim podacima koji se prosleđuju Crnoj Gori, kao i za učešće na određenim NATO aktivnostima (konferencijama, sastancima, kursevima, obukama, vježbama, radionicama i sl.) na kojima se razmatraju NATO tajni podaci, neophodno je posjedovanje NATO sertifikata.

U skladu sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora o bezbjednosti podataka, Direkcija je organ nadležan za izdavanje NATO sertifikata za pristup NATO tajnim podacima i u 2025. godini izdala je 213 NATO sertifikata (NATO Personnel Security Clearance - NATO PSC).

U skladu sa preporukama NATO, sačinjen je spisak pozicija na nacionalnom nivou i lica na tim pozicijama koja imaju pristup posebnoj grupi NATO tajnih podataka (NATO sensitive informations), kao i spisak ovlašćenih lica i njihovih zamjenika u Direkciji i Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO u Briselu ovlašćenih za prijem i dostavu NATO COSMIC/ATOMAL podataka.

NATO NOS inspekcijska kontrola

NATO tajni podaci prosljeđeni Crnoj Gori čuvaju se u Centralnom registru Direkcije, koriste u skladu sa propisanim bezbjednosnim standardima i podliježu redovnoj kontroli NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS).

U Direkciji je tokom oktobra mjeseca 2025.godine, realizovana posjeta i izvršen nadzor od strane NATO - Kancelarije za bezbjednost.

Pored kontrole od strane NATO Kancelarije za bezbjednost (NOS), NATO tajni podaci koji se dostavljaju državnim organima na korišćenje podliježu i inspekcijskoj kontroli Direkcije za zaštitu tajnih podataka.

IV-2. EVROPSKA UNIJA

Pravni okvir za saradnju

Sporazum o bezbjednosnim procedurama za razmjenu i zaštitu tajnih podataka zaključen između Crne Gore i Evropske Unije (septembra 2010. godine) i Bezbjednosni aranžmani za implementaciju Sporazuma (iz februara 2011. godine) predstavljaju pravni okvir za saradnju u oblasti tajnih podataka i obezbjeđuju primjenu standarda prilikom razmjene i zaštite tajnih podataka iz oblasti zajedničke vanjske, bezbjednosne i odbrambene politike.

EU PREGOVORI

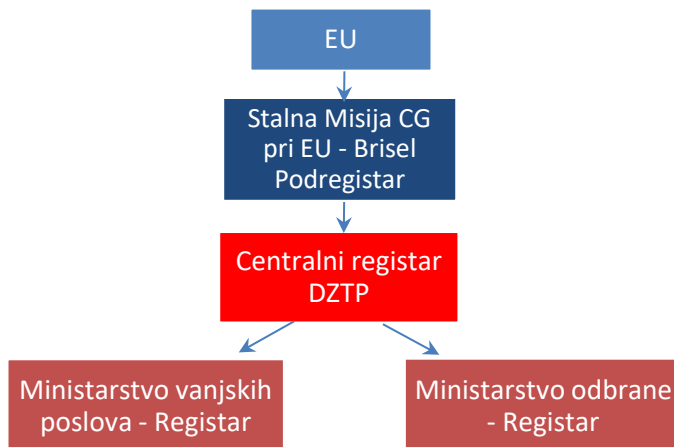
Poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji

Službenik Odjeljenja za informatičku zaštitu tajnih podataka je od septembra 2022.godine, učestvovao u radu Radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije.

Poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika

Službenik Odjeljenja za zaštitu tajnih podataka, kao član radne grupe za Poglavlje 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika, aktivno je učestvovao u radu sjednica, u cilju realizacije obaveza koje proističu iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG).

Razmjena EU tajnih podataka

Za pristup EU tajnim podacima koji se prosleđuju Crnoj Gori, kao i za učešće u misijama EU i drugim aktivnostima, neophodno je posjedovanje EU sertifikata (EU PSC).

U skladu sa Sporazumom o bezbjednosnim procedurama za razmjenu i zaštitu tajnih podataka zaključenim između Crne Gore i Evropske Unije, Direkcija je organ nadležan za izdavanje EU sertifikata za pristup EU tajnim podacima i u 2025. godini izdala je 4 EU sertifikata.

V MEĐUNARODNA SARADNJA

U izvještajnom periodu, u okviru međunarodne saradnje, aktivnosti Direkcije za zaštitu tajnih podataka realizovale su se kroz bilateralnu i multilateralnu saradnju.

U okviru međunarodne saradnje nastavljena je saradnja sa te su realizovane posjete od strane kolega iz Republike Sjeverne Makedonije, Slovenije i a sve u cilju razmjene iskustava, dobrih praksi i planiranih aktivnosti po pitanju ove vrste saradnje.

U periodu od 22.- 25.09.2025. godine službenici Direkcije učestvovali na godišnjoj MISWG međunarodnoj konferenciji o industrijskoj bezbjednosti koja je održana u Vilnius, Litvanija.

Zemlje članice kao i međunarodne organizacije koje se nalaze u sastavu MISWG predstavile su novine u svojim propisima koji se odnose na tajnost podataka sa akcentom na industrijsku bezbjednost i razgovarale o dobrim praksama i izazovima sa kojima se suočavamo.

VI MEĐURESORSKA SARADNJA

U izvještajnom periodu, Direkcija za zaštitu tajnih podataka je imala kontinuiranu međuresorsku saradnju koja se u najvećoj mjeri odnosila na sprovođenje propisa o tajnosti podataka, realizaciju mjera zaštite tajnih podataka i rješavanje zahtjeva za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima.

Saradnja sa Ministarstvom odbrane odvijala se po pitanju sprovođenja bezbjednosnih provjera za vojna lica i službenike Ministarstva za koje su podneseni zahtjevi za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, kroz realizaciju obuka o bezbjednosnoj kulturi, tajnosti podataka i informatičkoj zaštiti tajnih podataka, davanju mišljenja i sugestija na sporazume o saradnji u oblasti odbrane u dijelu koji se odnosi na tajne podatke, finansijske poslove i unutrašnju reviziju, izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, učešće na sastancima i sl.

Saradnja sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost, takođe se u kontinuitetu realizuje po pitanju sprovođenja bezbjednosnih provjera za lica za koja su podneseni zahtjevi za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima, NATO i EU sertifikata, vršenja bezbjednosnih provjera za strance po zamolnicama drugih država, izrade bezbjednosnih procjena ugroženosti, pregleda protiv prisluškivanja i pregleda od kompromitujućeg elektromagnetnog zračenja-TEMPEST mjerenja.

Saradnja sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama odvijala se kroz zaštitu ličnih podataka, dostavljanje podataka za potrebe vođenja informacionog sistema pristupa informacijama i ponovne upotrebe informacija.

Saradnja sa Upravom za ljudske resurse odvijala se kroz realizaciju obuka na temu „Tajnost podataka i informatička zaštita tajnih podataka“, zatim kroz učešće zaposlenih na obukama koje realizuje Uprava za kadrove u okviru Programa stručnog osposobljavanja. Saradnja se odvijala i kroz izradu Kadrovskog plana (planiranju broja zaposlenih, promjenama u kadrovskoj strukturi i drugim pitanjima upravljanja kadrovima, u skladu sa budžetskim sredstvima), vođenja i ažuriranja kadrovskog informacionog sistema (KIS) i dr.

I u ovom izvještajnom periodu, sarađivalo se sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom vanjskih poslova, Upravom Carina, Poreskom upravom, te kontinuiranim sastancima sa Ministarstvom prostronog planiranja, urbanizma i državne imovine, i Ministarstvom ekonomskog razvoja kroz rad na propisu iz nadležnosti tog organa, kao i drugim državnim institucijama i pravnim licima, koji su obveznici primjene Zakona o tajnosti podataka.

Direkcija je na svojoj internet stranici objavljivala informacije koje zahtijevaju proaktivni pristup, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka i podataka koji su označeni stepenom tajnosti.

VII SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Direkcija za zaštitu tajnih podataka sarađivala je sa nevladinim organizacijama kroz rješavanje podnijetih zahtjeva za slobodan pristup informacijama, kao i kroz pripremu, podnošenje izvještaja i izvoda iz informacionog sistema Agenciji za sprječavanje korupcije, u vezi zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

VIII OBUKE IZ OBLASTI TAJNIH PODATAKA

U cilju stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika i unapređenja znanja iz oblasti tajnih podataka, Direkcija za zaštitu tajnih podataka u saradnji sa Upravom za kadrove realizovala je u kontinuitetu seminare na temu „Tajnost podataka i informatička zaštita tajnih podataka“, za zaposlene u organima državne uprave.

Unaprijeđen je sistem obuke iz oblasti tajnih podataka na način što je u okviru TAIX instrumenata tehničke podrške, uspostavljena elektronska aplikacija za E-trening, koja pruža mogućnost državnim službenicima za lakšim i savremenijim edukovanjem u ovoj oblasti.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Direkcije

U okviru Programa stručnog osposobljavanja Uprave za ljudske resurse u 2025. godini, sa predavačima iz Direkcije, organizovano je više obuka na temu tajnosti podataka i informatičke zaštite tajnih podataka. Pored obuka koje su održane u saradnji sa Upravom za ljudske resurse, Direkcija je organizovala i posebne obuke za potrebe državnih organa.

Službenici Odjeljenja za informatičku zaštitu tajnih podataka učestvovali su na godišnjoj NDA konferenciji predstavnika država članica NATO, koja je održana u Atini u periodu od 1. do 3. aprila 2025. godine. U periodu od 22. do 26. septembra 2025. godine u NCIA centru za obuku u Portugalu dva službenika Direkcije pohađala su obuku NATO CIS Security Officer. Zaposleni u Odjeljenju učestvovali su u međunarodnoj sajber vježbi „Immediate Response 25 – Cyber Soko 25“ (TTX, Train the Trainers), koja je realizovana u periodu od 26. maja do 6. juna 2025. godine.

U okviru implementacije DKMI sistema u Podgorici, u periodu od 8. do 19. septembra 2025. godine, organizovana je obuka zaposlenih za rukovanje krypto-materijalima u ovom informacionom sistemu. U sastavu sedmočlane multiresorske crnogorske delegacije predstavnik Direkcije, uzeo je učešće na Regionalnoj konferenciji o hibridnim prijetnjama, uz vježbu simulacije hibridnog napada na Zapadnom Balkanu održanoj u Tirani (Albania) od 17-20. 11. 2025. godine. Konferencija je realizovana u organizaciji Evropskog centra izvrsnosti za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama (Hybrid CoE), Vlade Republike Albanije i Odjeljenja za globalne poslove Kanade (GAC). Održavanje konferencije je jedna od aktivnosti koju Hybrid CoE sprovodi u cilju fokusiranja na region Zapadnog Balkana i prijetnjama sa kojima se suočava.

Predstavnici Direkcije, učestvovali su na regionalnoj 6S konferenciji na temu prekomjerne klasifikacije tajnih podataka („Overclassified“), održanoj u Skoplju u periodu od 26. do 28. novembra 2025. godine. U periodu od jula do septembra 2025. godine, državni službenici

zaposleni u u državnim organima, koji posjeduju bezbjednosne dozvole za pristup NATO tajnim podacima, realizovali su online testiranje putem portala Direkcije za online obuke.

Tokom godine obavljene su konsultacije sa predstavnicima državnih institucija i privatnog sektora u vezi sa mjerama informatičke i TEMPEST zaštite, kao i postupcima akreditacije informacionih sistema u kojima se obrađuju tajni podaci.

U okviru redovne inspekcijske posjete NATO Office of Security (NOS), održane u Podgorici od 30. septembra do 2. oktobra 2025. godine, predstavnici Odjeljenja prezentovali su postojeće mjere zaštite informacionih sistema za razmjenu nacionalnih i NATO tajnih podataka, kao i planirane aktivnosti na njihovom daljem unapređenju.

Direkcija za zaštitu tajnih podataka je u okviru SAA nadležnosti (Security Accreditation Authority) učestvovala u aktivnostima međunarodnog BICES akreditacionog tijela (BICES Accreditation Board, BSAB).

Predstavnik Odjeljenja za informatičku zaštitu tajnih podataka tokom 2025. godine, učestvovao je u radu Interresorne komisije za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama.

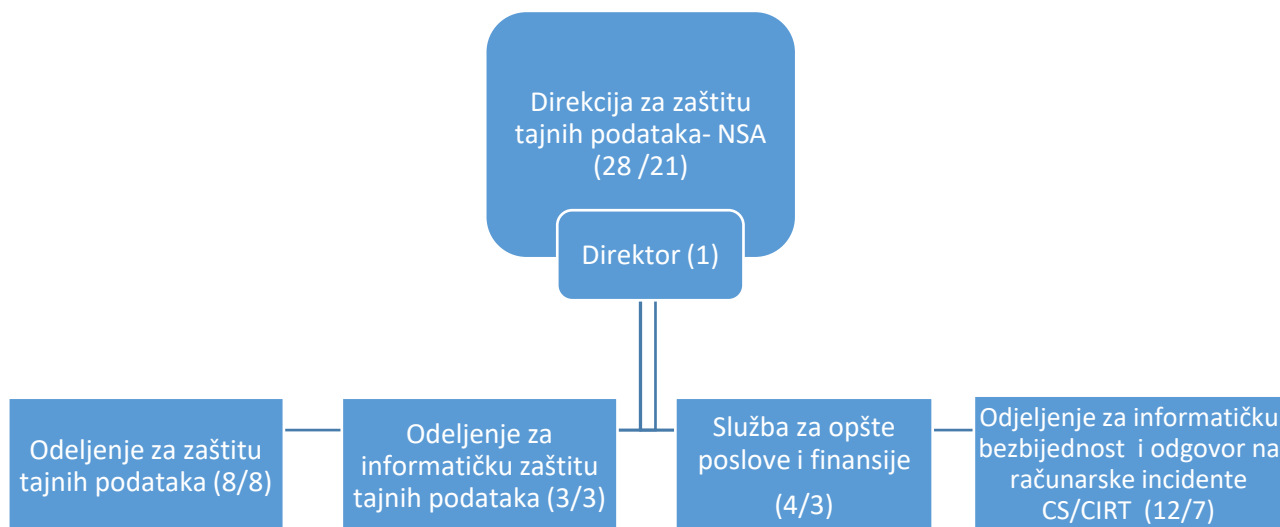
Službenici Direkcije u okviru Programa stručnog osposobljavanja Uprave za kadrove u 2025.godini, pohađali su sljedeće obuke: Postupak ocjenjivanja državnih službenika i namještenika, Prekršajni postupak, Zaštita ličnih podataka, Inspekcijski nadzor, Mobing, Postupak pred komisijom za žalbe, Bezbjednosna kultura, Zaštita i zdravlje na radu, Državni protokol, Ready4EU (obuka za sticanje znanja i vještina za rad u institucijama, tijelima i agencijama EU), Sastanci mreže za upravljanje ljudskim resursima, Uloga i odgovornost ovlašćenih lica kod poslodavca.

IX ORGANIZACIJA DIREKCIJE

Direkcija vrši poslove iz svoje nadležnosti u okviru Odjeljenja za zaštitu tajnih podataka, Odjeljenje za informatičku zaštitu tajnih podataka, Odjeljenje za informatičku bezbjednost i odgovor na računarske incidente (CS/CIRT) i Služba za opšte poslove i finansije.

Pripremljen je Nacrt novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije za zaštitu tajnih podataka, čije usvajanje se očekuje u I kvartalu 2026.god.

U skladu sa članom 78 Zakona o informacionoj bezbjednosti, koji je stupio na snagu 05. decembra 2024.godine, precizirano je da će danom donošenja akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za sajber bezbjednost, Agencija od Direkcije za zaštitu tajnih podataka, preuzeti državne službenike koji su vršili poslove u okviru organizacione jedinice CIRT, opremu i službenu dokumentaciju.

U Odeljenju za zaštitu tajnih podataka vrše se poslovi iz osnovne djelatnosti Direkcije koji se odnose na: obezbjeđenje primjene standarda i propisa iz oblasti zaštite tajnih podataka; koordiniranje aktivnosti koje obezbjeđuju zaštitu tajnih podataka povjerenih Crnoj Gori od strane drugih država i međunarodnih organizacija, izradu i ažuriranje Plana zaštite tajnih podataka, inspekcijski nadzor nad sprovođenjem Zakona o tajnosti podataka i primjenom međunarodnih ugovora, sprovođenje postupka za izdavanje dozvola za pristup tajnim podacima i izdavanje NATO i EU sertifikata za pristup NATO i EU tajnim podacima, postupka za ograničenje ili prestank važenja dozvole, evidenciju podnijetih zahtjeva za izdavanje dozvola i evidenciju izdatih i oduzetih dozvola, NATO i EU sertifikata, obuku korisnika tajnih podataka, vođenje Centralnog registra NATO i EU tajnih podataka i saradnju sa podregistrima tajnih podataka u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO i Misiji Crne Gore pri EU, evidenciju NATO i EU tajnih podataka koji se prosleđuju Crnoj Gori, diseminaciju i njihovo dostavljanje korisnicima, evidenciju NATO ATOMAL tajnih podataka, evidenciju domaćih tajnih podataka, stručnu pomoć organima i organizacijama radi ispunjavanja bezbjednosno-tehničkih uslova za rad sa tajnim podacima, ustanovljavanje i vođenje registara, podregistara i kontrolnih tačaka, akreditovanje i odobravanje njihovog rada, unutrašnju kontrolu nad sprovođenjem mjera zaštite tajnih podataka, informisanje strane države odnosno međunarodne organizacije o bezbjednosti tajnih podataka koje je strana država, odnosno međunarodna organizacija predala Crnoj Gori, međunarodnu saradnju i kontinuiranu saradnju sa NATO Kancelarijom za bezbjednost (NOS) i Kancelarijom za bezbjednost Generalnog sekretarijata Savjeta EU (GSCSO) i drugi poslovi u skladu sa propisima.

U Odeljenju za informatičku zaštitu tajnih podataka podataka vrše se poslovi iz osnovne djelatnosti koji se odnose na primjenu mjera bezbjednosti za zaštitu tajnih podataka koji se primaju, obrađuju, prenose, čuvaju i arhiviraju u komunikaciono-informacionim sistemima i drugim elektronskim sistemima, od gubitka povjerljivosti, cjelovitosti ili dostupnosti, i to: obezbjeđivanje primjene standarda i propisa iz oblasti informatičke zaštite tajnih podataka, prijem, obradu, prenos, čuvanje i arhiviranje NATO i EU tajnih podataka u elektronskoj formi, obezbjeđivanje da su kriptografski sistemi, proizvodi i mehanizmi za zaštitu tajnih podataka adekvatno i efikasno odabrani, instalirani i održavanim, nadzor nad rukovanjem kriptomaterijalima NATO i EU i nadzor nad proizvodnjom, distribucijom i čuvanjem

kriptomaterijala za potrebe jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu domaćih tajnih podataka, proizvodnja, distribucija i čuvanje kriptomaterijala za potrebe jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu domaćih tajnih podataka između organa; certifikovanje komunikaciono-informacionih sistema (CIS) i procesa u kojima se obrađuju, prenose i čuvaju domaći, NATO i EU tajni podaci i certifikovanje prenosivih komunikaciono-informacionih sredstva i memorijskih medija koji se koriste u sistemu (CIS); zaštita prostorija i opreme od rizika elektromagnetnog zračenja (TEMPEST), procjena mogućeg ugrožavanja bezbjednosti tajnih podataka od upada u IS, edukacija i podizanje CIS bezbjednosne svijesti, instaliranje uređaja za čuvanje rezervnih kopija (back-up) tajnih podataka; uništavanje tajnih podataka u elektronskoj formi, memorijskih medija i uređaja za enkripciju podataka; organizovanje obuka i administracija portala za on-line obuku, ažuriranje web stranice Direkcije i dr.

U razmjeni i zaštiti tajnih podataka sa NATO i EU, vrše se poslovi koji se odnose na: bezbjednost komunikacija za izbor, upravljanje i održavanje kriptografske opreme za prenos, obradu i čuvanje tajnih podataka (NCSA - National Communication Security Authority); sprovođenje bezbjednosne akreditacije komunikaciono-informacionih sistema i procesa u kojima se koriste tajni podaci (SAA - Security Accreditation Authority), koje obuhvata rješavanje po zahtjevu za certifikovanje sistema, vršenje bezbjednosne provjere sistema, izdavanje certifikata i privremenih certifikata i vođenje evidencije u vezi s tim i upravljanje materijalima za kriptografsku zaštitu tajnih podataka i bezbjedno rukovanje, čuvanje, distribuciju i evidenciju kriptomaterijala (NDA - National Distribution Authority).

U Odjeljenju za informatičku bezbjednost i odgovor na računarske incidente (CS/CIRT)

vrše se poslovi iz osnovne djelatnosti koji se odnose na: unaprjeđenje bezbjednosti i zaštitu mrežne infrastrukture, monitoring mreže sa ciljem identifikacije incidenata, usklađivanje aktivnosti lokalnih CIRT timova na teritoriji Crne Gore, održavanje kontakta sa ostalim državnim organima pravnim i fizičkim licima po pitanju očuvanja i unaprijeđenja informatičke bezbjednosti, razmjenu informacija sa nacionalnim CIRT/CERT timovima drugih država putem članstva u međunarodnim organizacijama, pružanje informacija i procjenu stanja informatičke bezbjednosti, izvještavanje drugih CIRT/CERT timova, sastavljanje izvještaja i upozorenja za ostale korisnike, izradu priručnika, softverskih alata i drugih korisnih informacija vezanih za sigurnije korišćenje informacionih tehnologija, prikupljanje informacija za identifikovanje sajber prijetnji, taktika, tehnika i postupaka koje koriste akteri u sajber prostoru, istraživanje aktuelnih i potencijalnih prijetnji u sajber prostoru, analizu opsega ranjivosti u hardveru i softveru, izrada smjernica koje se odnose na rizike i mjere kontrole vezane za nove prijetnje u sajber prostoru, prevenciju, obradu i otklanjanje posljedica od računarskih incidenata na internetu i drugih rizika bezbjednosti informacionih sistema u mreži državnih organa, provjeru ranjivosti sistema, prikupljanje, evidentiranje i obradu podataka o incidentima, testiranje i primjenu novih softverskih i hardverskih sistema za zaštitu IT resursa, monitoring IS u mreži državnih organa, obradu podataka i otklanjanje posljedica u smislu utvrđivanja pojave i težine incidenta, utvrđivanje uzroka incidenta, posredovanje u kontaktiranju ostalih strana koje su uključene u incident, otklanjanje ranjivosti u sistemu, obezbjeđivanja sistema i zaštitu od mogućih incidenata, definisanje liste i zaštite kritične informatičke infrastrukture, identifikovanje rizika i primjenu adekvatnih mjera zaštite kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja kritične informatičke infrastrukture, provjeru bezbjednosti i ranjivosti sistema i implementaciju mjera zaštite za prevenciju incidentnih situacija i ublažavanja posljedica i razvijanje plana za upravljanje sajber incidentima i obavljanje drugih poslova iz djelokruga rada Odjeljenja.

U Službi za opšte poslove i finansije vrše se poslovi koji se odnose na: izradu opštih akata, programa rada i izvještaja o radu, izradu pojedinačnih akata o ostvarivanju prava iz radnog odnosa: prijem, raspoređivanje, zarada, naknada i drugih primanja i dr., javne i povjerljive nabavke, pripremu i sačinjavanje ugovora koji sadrže tajne podatke – povjerljivi ugovori, obradu i korišćenje tajnih podataka kod povjerljivih nabavki, materijalno finansijsko poslovanje, izradu finansijskog plana, korišćenje sredstava u skladu sa budžetom i finansijskim planom, vođenje poslovnih knjiga, periodične obračune i završne račune, izradu finansijskih iskaza i dostavljanje Državnom trezoru, blagajničko i knjigovodstveno poslovanje, upoznavanje sa rezultatima unutrašnje revizije: konačnim revizorskim izvještajem i predlogom plana aktivnosti za sprovođenje preporuka za poboljšanje sistema upravljanja i unutrašnje kontrole, izradu internih pravila i procedura za uspostavljanje i sprovođenje upravljanje i razvoj unutrašnjih kontrola, aktivnosti po pitanju rodne ravnopravnosti, Plana integriteta, saradnje sa nadležnim organima, učešće u realizaciji akcionih planova, saradnju sa nevladinim organizacijama i rješavanje zahtjeva za slobodan pristup informacijama, postupanje po prijavama zviždača, saradnju po pitanju stručnog usavršavanja zaposlenih, oglašavanje slobodnih radnih mjesta, vođenje kadrovskog informacionog sistema (KIS), evidenciju primljenih poklona, prijem, vođenje evidencije i distribuciju domaćih tajnih podataka i njihovo čuvanje, kancelarijsko poslovanje i vođenje djelovodnika i drugih knjiga, rukovanje pečatima i štambiljima i njihovo čuvanje, dostavu NATO i EU tajnih podataka i sprovođenje adekvatnih mjera zaštite prilikom dostave drugim državama i međunarodnim organizacijama, vođenje evidencije o korišćenju motornih vozila i dr.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije za zaštitu tajnih podataka sistematizovano je 28 službeničkih radnih mjesta, uključujući i direktora. Ukupan broj zaposlenih izvršilaca je 24 od čega je jedno profesionalno vojno lice koje je upućeno iz Vojske Crne Gore na rad u Direkciju.

U skladu sa Sporazumom zaključenim između Ministarstva vanjskih poslova i Direkcije za zaštitu tajnih podataka, jedan službenik Direkcije upućen je na period od dvije godine u Stalnu misiju Crne Gore pri NATO u Briselu. Ovaj službenik je prva "kontakt tačka" u Podregistru tajnih podataka u Misiji, za prijem NATO tajnih podataka i njihovu distribuciju Centralnom registru Direkcije.

U skladu sa Kadrovskim planom za 2025. godinu, imenovan je vršilac dužnosti direktora Direkcije.

U Direkciji za zaštitu tajnih podataka miruju prava i obaveze iz rada i po osnovu rada:

- službeniku koji je u skladu sa Sporazumom zaključenim između Ministarstva vanjskih poslova i Direkcije za zaštitu tajnih podataka, raspoređen u Misiju Crne Gore pri NATO u Briselu, do 2027 godine.
- službenici koja je obavljala poslove samostalne savjetnice I za međunarodnu saradnju u Odjeljenju za zaštitu tajnih podataka, u Direkciji za zaštitu tajnih podataka, zbog upućivanja bračnog druga u Misiju Crne Gore pri NATO u Briselu, Kraljevina Belgija.
- službeniku koji je obavljao poslove samostalnog savjetnika I za CS/NCIRT u Odjeljenju za informatičku bezbjednost i odgovor na računarske incidente (CS/CIRT), u Direkciji za zaštitu

tajnih podataka zbog izbora, odnosno imenovanja na državnu funkciju čije vršenje zahtijeva privremeni prestanak rada kod poslodavca, do isteka jednog mandata.

Donijet je Plan integriteta Direkcije za zaštitu tajnih podataka i Upitnik za procjenu efektivnosti i efikasnosti Plana integriteta za 2025. godinu.

U izvještajnom periodu, izvršeno je redovno ažuriranje podataka o zaposlenima u aplikaciji Kadrovski informacioni sistem-Centralna kadrovska evidencija. Takođe, sprovedena je Analiza potreba za obukama Direkcije za zaštitu tajnih podataka za 2025.godinu, i dostavljen Izvještaj o sprovedenoj analizi Upravi za ljudske resurse.

Pripremljena je i dostavljena Ministarstvu javne uprave Funkcionalna analiza ljudskih resursa Direkcije za zaštitu tajnih podataka.

Jednom službeniku je prestao radni odnos zbog sticanja prava na starosnu penziju.

U 2025. godini, obrazovana je Komisija koja je izvršila redovni godišnji popis pokretnih i nepokretnih stvari i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine. Izrađen je tabelarni prikaz osnovnih sredstava za 2024. godinu i dostavljen je Izvještaj o popisu pokretne imovine i PS-obrasci Upravi za državnu imovinu.

X INFORMATIČKA BEZBJEDNOST I ODGOVOR NA RAČUNARSKE INCIDENTE

Odjeljenje za informatičku bezbjednost i odgovor na računarske incidente – CIRT, osnovano je u skladu sa Zakonom o informacionoj bezbjednosti („Službeni list CG”, br. 14/2010, 40/2016, 74/2020, i 67/2021.), 2012. Godine, kao dio zajedničkog projekta Vlade Crne Gore i Međunarodne telekomunikacione unije (ITU). Odjeljenje je zaduženo za prevenciju i zaštitu od računarskih incidenata s ciljem očuvanja sajber bezbjednosti u Crnoj Gori. U skladu sa Zakonom o tajnosti podataka i Zakonom o informacionoj bezbjednosti vrši funkciju zaštite od računarskih bezbjednosnih incidenata na Internetu i drugih rizika u vezi sa informacionom bezbjednošću.

Krovni dokument predstavlja Strategija sajber bezbjednosti Crne Gore 2022-2026 (u daljem tekstu Strategija), kojom je prepoznato sedam operativnih ciljeva, čija je realizacija detaljnije definisana kroz pojedinačne zadatke Akcionog plana (AP) za 2022-2023. godinu, i to: unapređenje ljudskih i finansijskih resursa, efikasan mehanizam za odgovor na sajber incidente, unapređenje mjera prevencije i edukacije o sajber bezbjednosti, poboljšanje odgovora na sajber kriminal, osnažen i harmonizovan sistem zaštite podataka, razvoj i unapređenje saradnje s nacionalnim i međunarodnim partnerima i uspostavljen sistem zaštite kritične infrastrukture.

U svom djelovanju CIRT sprovodi proaktivne i reaktivne mjere. Proaktivnim mjerama djeluje prije incidenata i drugih događaja koji mogu ugroziti bezbjednost informacionih sistema, a u cilju sprečavanja ili ublažavanja rizika od incidenata. Reaktivnim mjerama odgovara na incidente i ublažava posledice koje mogu ugroziti bezbjednost sistema.

Predstavnici CIRT-a su učestvovali radnim grupama za izradu zakona, strategija, akcionih planova kao i Radnoj grupi za pregovaračko poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji.

Pripremljen kratki prilog o realizovanim aktivnostima u CIRT-u za prethodni period, koji sadrži informacije o aktivnostima i dostignućima u okviru poglavlja 10 – Informatičko društvo i mediji, za predstojeći II sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje.

Proaktivne mjere

Tokom 2025. godine, putem društvenih mreža i zvanične internet stranice www.gov.me/cirt kontinuirano smo informisali javnost o aktuelnim sajber prijetnjama, sa posebnim fokusom na fišing kampanje i različite oblike internet prevara. Redovno smo dijelili praktične savjete za prepoznavanje fišing pokušaja i pružali smjernice za bezbjedno korišćenje interneta, čime smo doprinijeli jačanju svijesti o sajber bezbjednosti. Posebna pažnja posvećena je edukaciji roditelja o adekvatnom praćenju on-line aktivnosti djece.

Putem društvenih mreža obilježavali smo ključne datume i preporuke iz oblasti sajber bezbjednosti, istovremeno promovišući dobre prakse i bezbjednosne standarde. Na svim kanalima komunikacije redovno su objavljivana upozorenja na aktuelne prijetnje, preporuke za prevenciju incidenata i informativni sadržaji namijenjeni različitim kategorijama korisnika.

Zvanična internet stranica (www.gov.me/cirt) bila je centralna platforma za informisanje, edukaciju i podizanje svijesti o sajber prijetnjama. Tokom godine, najčitaniji crnogorski on-line mediji (CDM, Aktuelno, Dan, Montenegro Magazine, Bankar, Gradski, Volim Podgoricu) kontinuirano su prenosili naše objave, preporuke i upozorenja, čime je dodatno proširen domet naših informacija prema široj javnosti. Tokom godine ostvarili smo i intenzivnu komunikaciju sa medijima. Posebno se izdvaja saradnja sa BIRN-om („Balkan Investigative Reporting Network“), regionalnom mrežom specijalizovanom za istraživačko novinarstvo i analitičko izvještavanje. Kao jedan od najuticajnijih istraživačkih medija na Balkanu, BIRN se bavi temama od javnog interesa, uključujući digitalnu bezbjednost, transparentnost i zaštitu privatnosti građana. BIRN je učestalo upućivao upite u vezi fišing napada i opšte situacije u oblasti sajber bezbjednosti u Crnoj Gori, čime je dodatno podignuta vidljivost našeg rada i važnost pravovremenog informisanja javnosti.

Shodno Zakonu o informacionoj bezbednosti, a u skladu sa aktivnostima predviđenih Strategijom ažurirana je lista lokalnih CIRT-ova tj. kontakt osoba zaduženih za uspostavljanje sistema zaštite od računarskih i bezbjednosnih incidenata na internetu i drugih rizika bezbjednosti tih sistema, koji će neposredno sarađivati sa CIRT-om radi usklađivanja postupanja organa i pravnih lica u primjeni mjera informacione bezbjednosti.

U saradnji sa eksternim konsultantom, identifikovali smo ključne institucije u kojima je neophodno uraditi skeniranje na ranjivosti. Ove aktivnosti će nam pomoći da identifikujemo ranjivosti i predložimo mjere za unapređenje bezbjednosti sistema u ovim institucijama.

U sklopu svojih redovnih aktivnosti CIRT objavljuje ranjivosti, najnovije informacije u oblasti sajber bezbjednosti, upozorenja i preporuke za građane i korisnike i šalje obavještenja o zaraženim IP adresama operaterima.

Po dogovoru sa Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i internet servis provajderima (ISP) na sedmičnom nivou ISP-ovima se dostavljaju informacije o kompromitovanim adresama iz njihovog adresnog opsega.

Reaktivne mjere

U sklopu reaktivnih mjera CIRT obavlja poslove koordinacije i odgovora na incidentne situacije u sajber prostoru Crne Gore. Incidenti se prijavljuju putem web portala www.gov.me/cirt i putem email-a na kontakt@cirt.me.

Kroz analizu incidenata u sajber prostoru Crne Gore za period od 2014. do 2025. godine evidentno je da su globalne sajber prijetnje prisutne u Crnoj Gori i da se statistika ne razlikuje u velikoj mjeri u odnosu na sajber prostor Crne Gore. Analiza trenutnog stanja, pokazala je da je i tokom 2025. godine nastavljen trend rasta broja prijavljenih incidenata u odnosu na prethodne godine. Tokom 2024. godine CIRT-u je prijavljeno ukupno 788 incidenata, dok je u 2025. godini CIRT registrovao 859 prijava. Ovaj trend se ogleda i u činjenici da je CIRT-u, tokom 2025. godine, prijavljen najveći broj incidenata koji su se odnosili na malver, uključujući maliciozne programe za ucjenu, tj. ransomvere. Zabilježen je veliki broj prevara na internetu poput finansijskih prevara i phishing napada kao i povećan broj incidenata koji su se odnosili na zloupotrebu profila na društvenim mrežama. Primjetan je i značajan porast broja napada na informacione sisteme državnih organa i pravnih lica.

Po prijavi napada na informacioni sistem, na temelju uzetih imidža servera, računara i mrežnih uređaja, sprovedena je temeljna istraga koja je omogućila identifikaciju izvora napada i njegovog opsega. Nakon analize, pripremljen je sveobuhvatan izvještaj koji je dostavljen Upravi policije, specijalizovanom Odsjeku za visoko-tehnološki kriminalitet, za dalju istragu i preduzimanje odgovarajućih mjera kao i Zavodu za hidrologiju i seizmologiju.

Po prijavi napada na informacioni sistem, na temelju uzetih imidža servera, računara i mrežnih uređaja, sprovedena je temeljna istraga koja je omogućila identifikaciju izvora napada i njegovog opsega. Nakon analize, pripremljen je sveobuhvatan izvještaj koji je dostavljen Upravi policije, specijalizovanom Odsjeku za visoko-tehnološki kriminalitet, za dalju istragu i preduzimanje odgovarajućih mjera kao i FK Budućnost.

Godina	Napad na web sajtove i IS	Prevare putem Interneta	Zloupotreba profila na društvenim mrežama	Neprikladna sadržaj na Internetu	Malver	Ostali (Uznemiravanje, Ucjene...)	Ukupno
2011	1	-	-	-	-	-	1
2012	3	2	-	1		-	6
2013	5	3	10	-	1	3	22
2014	5	6	20	5		6	42
2015	6	17	37	19	17	36	132
2016	18	20	36	14	50	25	163
2017	91	18	34	9	368	12	532
2018	13	68	50	6	363	37	537
2019	19	70	79	11	387	38	604
2020	25	84	90	15	383	44	641

2021	21	75	86	9	430	51	672
2022	30	81	77	6	459	31	684
2023	42	117	84	8	466	34	751
2024	49	126	93	11	472	37	788
2025	57	132	115	15	497	43	859

Regionalna i međunarodna saradnja

U cilju jačanja saradnje u oblasti sajber bezbjednosti pored institucija EU-a i NATO-a CIRT kontinuirano sarađuje i član je međunarodnih organizacija kao što su:

- FIRST (Forum of Incident Response and Security Teams) - Međunarodna konfederacija CSIRT-ova koji sarađuju i zajedno rješavaju računarsko-bezbjednosne incidente te promovišu programe prevencije. CIRT je član FIRST od 2013. godine.
- TF-CSIRT Trusted Introducer–(Task Force CSIRT) - Radna grupa koja unapređuje saradnju i koordinaciju između CSIRT-a u Evropi i susjednim zemljama, istovremeno uspostavljajući veze s relevantnim organizacijama na globalnom nivou i u drugim regijama. CIRT je akreditovani član od 2013. godine.
- ITU (International Telecommunication Union) - Međunarodna unija za telekomunikacije
- OSCE/OEBS (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju.
- RCC (Regional Cooperation Council) – Savjet za regionalnu saradnju.
- COE (Council of Europe) - Savjet Evrope.

Projekti

Projekat CyberSEE za jugoistočnu Evropu i Tursku je počeo sa implementacijom 01. januara 2024. godine. Ovo je zajednički projekat Evropske unije i Savjeta Evrope, finansiran preko Evropske unije pod instrumentom IPA III i Savjeta Evrope, a izvršava se preko C-PROC-a. Projekat je nastavak prethodnih projekata iPROCEEDS i iPROCEEDS2 koji imaju za cilj jačanje zakonskog okvira i kapaciteta organa za sprovođenje prava u borbi protiv sajber kriminala. U okviru projekta realizovane su sledeće aktivnosti koje su organizovane shodno projektnom planu:

- Učešće na regionalnoj naprednoj tehničkoj vježbi u okviru projekta CyberSEE gdje je glavni cilj aktivnosti bio da učesnicima pruži praktične vještine zajedničkih istraga, dijeljenja informacija i međunarodne/međuinstitucionalne saradnje, kroz rješavanje praktičnih problema sajber kriminala i sajber bezbjednosti. Učešće na "Strengthening cooperation and real- time information exchange between LEA's and CERT's".
- Učešće na godišnjim konferencijama ISS World Euro and Underground Economy Conference.

Takođe CIRT je nastavio i sa implementacijom projekta "Dobro upravljanje sajber bezbjednosti na Zapadnom Balkanu", koji finansira Ministarstvo vanjskih poslova i međunarodnog razvoja (FCDO) Ujedinjenog Kraljevstva i sprovodi DCAF (Ženevski centar za upravljanje sektorom bezbjednosti). U okviru projekta realizovane su sledeće aktivnosti:

- Učešće na drugoj peer razmjeni između EU CERT timova (Kipar CERT) i CERT timova Zapadnog Balkana

- CERT of Croatia and Western Balkan CERTs – peer exchange
- Učešće na konferenciji i ransomver obuci vezano za pripremu i odgovore na ransomver kako bi se ojačala sajber otpornost. Događaj je organizovao DCAF i FIRST u sklopu trećeg izdanja „Balkan Cybersecurity Days“
- Učešće na „Western Balkans Cyber Camp“

EGA je ključni partner u okviru EU-finansiranih projekata koji se sprovode u Crnoj Gori i drugim zemljama Zapadnog Balkana (Albanija i Sjeverna Makedonija). Ovaj projekat ima cilj da ojača otpornost i kapacitete državnih institucija za odgovor na velike sajber krize i napade, unaprijedi tehničke i operativne kapacitete kroz zajedničke obuke i koordinaciju i poboljša sprečavanje, odgovor i koordinaciju u slučaju velikih sajber incidenata. Projekat „Cybersecurity Rapid Response 2.0“ je nastavak ranijih aktivnosti koje su počele 2022. godine, fokusirane na povećanje spremnosti na sajber napade i usklađivanje sa EU standardima.

- Učešće na FIRST tehničkom kolokvijumu.
- Učešće na 37th Annual FIRST Conference i sastanku Nacionalnih CERT-ova
- Učešće na Cybersecurity Conference - CyberChess 2025

Pored aktivnosti predviđene prethodnim projektima a u cilju jačanja međunarodne saradnje realizovane su i sledeće aktivnosti:

- Učešće u radu Operativnog tima za sprovođenje NATO vježbe CMX, osnova vježbe upravljanja krizama (CMX) je testiranje elemenata NATO sistema za odgovor na krize u cilju održavanja i unapređenja sposobnosti NATO-a za čitav spektar izvedenih operacija;
- Učešće u radu Operativnog tima za koordinaciju vježbovnih aktivnosti Crne Gore u oblasti kriznih situacija u okviru NATO;
- Učešće na konferenciji i sajber vježbi „Global CyberDrill“ - Na sajber vježbama su simulirani različiti scenariji napada, uključujući phishing, DDoS napade i ransomware. Učesnici su se takmičili u rješavanju izazova i brzom odgovoru na sajber prijetnje. Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU) i Savjet za sajber bezbjednost (UAE CSC) organizovali su konferenciju i globalnu sajber vježbu;
- Radionica Unapređenje sajber bezbjednosti na Balkanu - Učešće i pomoć pri organizaciji dvodnevne radionice Unapređenje sajber bezbjednosti na Balkanu, u organizaciji CRDF Global uz podršku Stejt departmenta SAD-a;
- Učešće na Cyber Threat Intelligence konferenciji;
- Učešće na obuci „SIM3 Auditor Certification Training“;
- Učešće na 17. Međunarodnoj konferenciji o sajber sukobima – CyCon 2025;
- Učešće na „Study Visit and Hands-On Training at AKSK Cyber Lab and Range“;
- Učešće na Donor Coordination Meetingu, koji je održan u okviru High-Level Cybersecurity Conference – Western Balkans CyberPulse 2025, koju je organizovao Regionalni savjet za saradnju (RCC) uz podršku Evropske komisije, u saradnji sa Western Balkans Cyber Capacity Center (WB3C). Učešće je pružilo priliku za koordinaciju aktivnosti donatora, razmjenu informacija i iskustava, te jačanje regionalnih kapaciteta u oblasti sajber-bezbjednosti;
- Učešće na „Regional Cybercrime Cooperation Exercise“;
- Studijska posjeta i učešće na praktičnoj vježbi koju je organizovala Agencija za sajber bezbjednost republike Albanije u organizaciji e-Governance akademije.

U cilju unapređenja regionalne i međunarodne saradnje održani su sastanci sa:

- sa Savjetom za regionalnu saradnju (RCC) gdje je predstavljena platforma za jačanje saradnje u oblasti sajber bezbjednosti koja predstavlja centralizovani izvor informacija o EU projektima usmjerenih na sajber bezbjednost.
- sajber bezbjednosti na Zapadnom Balkanu u organizaciji RCC-a i AKCESK-a
- sa CRDF o implementaciji projekta unapredja sajber bezbjednosti na Zapadnom Balkanu.

XI INSPEKCIJSKI NADZOR

U skladu sa članom 80 Zakona o tajnosti podataka, Direkcija za zaštitu tajnih podataka vrši inspekcijski nadzor u pogledu primjene mjera zaštite tajnih podataka i nad primjenom međunarodnih ugovora koji se odnose na tajne podatke, u skladu s ovlaštenjima propisanim članom 81 Zakona.

Inspektor Direkcije za zaštitu tajnih podataka u toku 2025. godine, vršio je inspekcijski nadzor u odnosu na primjenu Zakona o tajnosti podataka i podzakonskih akata za njegovo sprovođenje u skladu sa godišnjim Planom inspekcijskog nadzora.

U skladu sa Planom inspekcijskog nadzora, izvršen je inspekcijski nadzor Ministarstvu odbrane, Agenciji za Nacionalnu bezbjednost, Upravnom sudu, Ministarstvu vanjskih poslova, Upravi za izvršenje krivičnih sankcija i Vrhovnom državnom tužilaštvu.

Inspektor za kontrolu primjene mjera zaštite tajnih podataka Direkcije za zaštitu tajnih podataka, u okviru svojih nadležnosti, nalaže mjere za unapređivanje zaštite tajnih podataka i sarađuje sa licima određenim za vršenje unutrašnje kontrole u organima i organizacijama u kojima nastaju tajni podaci ili koji koriste tajne podatke. U cilju unapređenja mjera zaštite tajnih podataka inspektor je održao sastanke i konsultacije, sa licima određenim za vršenje unutrašnje kontrole, odgovornim za sprovođenje mjera zaštite tajnih podataka u organima i organizacijama u kojima rade.

Unutrašnja kontrola

Zakonom o tajnosti podataka propisano je da su organi i drugi subjekti dužni da obezbjeđuju vršenje redovne unutrašnje kontrole nad sprovođenjem mjera zaštite tajnih podataka utvrđenih Zakonom o tajnosti podataka i da su dužni da odrede lice za vršenje unutrašnje kontrole.

U skladu sa navedenim, Direkcija je u kontinuitetu i tokom 2025. godine, zahtijevala od organa podatke o licima određenim za vršenje unutrašnje kontrole a u cilju kontinuirane saradnje inspektora Direkcije sa tim licima, radi unapređenja mjera zaštite tajnih podataka.

Direkcija kontinuirano upućuje zahtjeve organima državne uprave za dostavljanje podataka o obrazovanju Komisije za periodično preispitivanje tajnih podataka i o licima koja su imenovana za članove tih komisija. Takođe, u kontinuitetu se insistira da organi u čijem radu nastaju tajni podaci, odrede lice za vršenje redovne unutrašnje kontrole.

XII BUDŽET I NABAVKE

Budžet

Zakonom o budžetu za 2025. godinu odobrena su sredstva za finansiranje Direkcije za zaštitu tajnih podataka u iznosu od 775.695,79€.

U izvještajnom periodu od raspoloživih sredstava isplaćeno je 641.623,63€.

U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore, Direkcija je krajnje racionalno trošila sredstva opredijeljena Budžetom za 2025.godinu, te je utrošila 82,71% odobrenih sredstva.

Nabavke

Direkcija je u skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama 30.01.2025. godine, donijela Plan javnih nabavki za 2025. godinu.

U izvještajnom periodu, u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki, roba i usluga realizovano je jednostavnih nabavki u iznosu od 21.755,22 eura.

Shodno Uredbi o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki, koje sprovodi Uprava za državnu imovinu kao nadležni organ za sprovođenje postupaka centralizovanih javnih nabavki, dostavljen je Plan potreba za predmetima centralizovanih javnih nabavki za 2025.godinu.

Upravi za državnu imovinu za 2025.godine, kao nadležnom organu za sprovođenje postupaka centralizovanih javnih nabavki odobren je iznos od 9.442,00€ za potrebe Direkcije. Sredstva se odnose na administrativni materijal, rashode za gorivo i osiguranje zaposlenih i vozila.

Planom posebnih javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti planirane su dvije nabavke i to: nabavka licenci za sistem za zaštitu od sajber napada, nabavka softvera za forenzičku analizu i skeniranje sistema na ranjivost i nabavke sertifikovanih NATO/EU kriptografskih uređaja potrebnih za elektronsku razmjenu nacionalnih tajnih podataka stepena tajnosti TAJNO.

Nadležnom organu blagovremeno je podnijet polugodišnji i godišnji Izvještaj o jednostavnim nabavkama, kao i Izvještaj o izuzećima od primjene u postupcima javnih nabavki za 2025. godinu.

U 2025. godini, izvršen je redovni godišnji popis pokretnih i nepokretnih stvari i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine u Direkciji za zaštitu tajnih podataka, i izvršeno upoređivanje stanja dobijenog popisom sa stanjem iz knjigovodstva.

XIII UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJE KONTROLE

Upravljanje i unutrašnje kontrole obuhvataju postupke upravljanja sredstvima subjekta, finansijske i druge kontrole i unutrašnju reviziju radi uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

U skladu sa obavezama koje proističu iz Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, u 2025. godini pripremljeni su i dostavljeni Ministarstvu finansija:

- godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola za 2025. godinu,
- godišnji izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare za 2025. godinu.

U Direkciji za zaštitu tajnih podataka tokom 2025.godine, donijeto je 6 internih pravila i procedura, i to:

1. Interna procedura o angažovanju lica po ugovoru o djelu u Direkciji za zaštitu tajnih podataka,
2. Interna procedura o dodatnom radu;
3. Interno pravilo o bližim uslovima za obavljanje privremenih i povremenih poslova;
4. Interno uputstvo o postupanju po prijavama na prevaru, odnosno nepravilnostima u direkciji za zaštitu tajnih podataka;
5. Instrukcije za prepoznavanje i način postupanja u slučaju pojave sukoba interesa;
6. Uputstvo o postupanju po prijavi zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, zaštita zviždača i vođenje evidencije.

XIV JAVNOST RADA

Direktor Direkcije redovno je izvještavao javnost o najznačajnijim pitanjima iz nadležnosti Direkcije za zaštitu tajnih podataka.

Direkcija je ažurno odgovarala na pitanja medija.

Za potrebe javnosti rada, Direkcija je ažurirala svoju internet stranicu www.nsa.gov.me na kojoj su objavljeni podaci o značajnim aktivnostima, kao i informacije koje je organ dužan da objavi na svojoj internet stranici u skladu sa članom 12 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Broj. 05-
Podgorica, _____2026.godine

v.d. DIREKTORA

Savo Vučinić